

Jaarstukken 2021

Inhoudsopgave

Jaarverslag.....	3
Inleiding	4
Financiële beschouwingen.....	5
Programma's	9
1. Burger en bestuur.....	10
2. Veiligheid	21
3. Woon- en leefklimaat	28
4. Economie en werkgelegenheid	52
5. Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs.....	67
6. Financiën en bedrijfsvoering.....	82
Paragrafen	91
Lokale heffingen en belastingen.....	91
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	97
Onderhoud kapitaalgoederen	109
Financiering.....	117
Bedrijfsvoering	120
Verbonden partijen.....	125
Grondbeleid.....	155
Corona	161
Jaarrekening	169
Balans	170
Grondslagen voor waardering.....	170
Balans 31-12-2021	176
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.....	200
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	202
Grondslagen voor resultaatbepaling	202
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	204
Overzicht aanwending bedrag onvoorzien	205
Overzicht incidentele baten en lasten per programma	206
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	209
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	211
Wet Normering Topinkomens (WNT)	213
Gebeurtenissen na balansdatum	215
Bijlagen	216
Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa).....	217
Staat Personele capaciteit.....	230

Jaarverslag

Inleiding

Inleiding

In dit document staan de jaarstukken van onze gemeente over 2021 en zijn conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgemaakt. Deze wettelijke regels vormen de basis voor de administratie en de presentatie van de programmabegroting en jaarstukken.

Opzet jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- & controlcyclus (P&C-cyclus) over 2021. Daarbij volgen we de systematiek en de indeling van de begroting. In de jaarrekening staan onder andere de balans en de toelichting, het overzicht van baten en lasten en de analyse van het jaarrekeningresultaat.

Programmaverantwoording

In het jaarverslag melden wij per programma wat wij het afgelopen jaar hebben bereikt en gedaan. We geven inzicht in de lasten en baten per programma en per taakveld.

We geven antwoord op de 5 W-vragen (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wanneer is het gereed? Wat hebben we gedaan? en Wat heeft het gekost?).

We brengen hierover per programma verslag uit onder het kopje 'Speerpunten'.

Deze speerpunten komen uit het huidige coalitieprogramma 'Handen ineen'.

Inzicht geven in wat we hebben bereikt, is niet altijd makkelijk. Dat komt omdat het hier meestal gaat om het bereiken van maatschappelijke effecten. Veranderingen van deze effecten duur vaak langer dan de verantwoording over een jaar. Ook zijn die effecten moeilijk te meten of inzichtelijk te maken. Vandaar dat de speerpunten de gewenste (maatschappelijke) effecten zijn en de resultaten van activiteiten die ene positieve bijdrage hebben geleverd aan de gewenste resultaten.

Coalitieakkoord

Het coalitieakkoord 'Handen ineen' (2018-2022) staat vanaf de begroting 2019 als rode draad in de P&C-cyclus.

Financiële beschouwingen

Realisatie 2021

De door u vastgestelde programmabegroting 2021 resulteerde, na verwerking van het dekkingsplan in een positief resultaat van € 128.000.

In de loop van het jaar is de gemeenteraad op een tweetal momenten geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering en ontwikkeling van de programmabegroting 2021:

1. Met de 1e tussenrapportage 2021 werd een positief resultaat voorzien van € 41.000.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 20 mei 2021.
2. Met de 2e tussenrapportage 2021 werd een positief resultaat voorzien van € 1.769.000.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 11 november 2021.

De jaarrekening 2021 laat een positief resultaat zien van € 2.292.000. Dit resultaat is het saldo na bestemming en is beïnvloed door toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Over deze toevoegingen en onttrekkingen heeft de raad al eerder besloten. Zowel bij de vaststelling van de begroting 2021 als bij afzonderlijke raadsbesluiten.

Het positief resultaat van de jaarrekening is € 523.000 hoger dan begroot (laatste stand 2e tussentijdse rapportage 2021).

In hoofdlijnen wordt dit verschil verklaard door:

(bedragen x 1.000)	
Programma 1 Burger en Bestuur	241
Minder salariskosten Wethouders i.v.m. het vertrek wethouder Buter	63
De omstandigheden en maatregelen i.v.m. corona hebben hun weerslag gehad op de activiteiten van de rekenkamercommissie. Onderzoeken lopen vaak over het dienstjaar heen.	32
Verschil bij het taakveld riolering vooral door meer overheadverschil	-145
Bij het product huisvuil wordt het voordeel vooral veroorzaakt door hogere opbrengst oud papier en een andere methodiek vergoedingenstructuur voor het PMD.	190
Door minder bezoekers op de milieustraat zijn de lasten lager, daarbovenop een hogere opbrengst van recycling materialen.	44
Overige kleine verschillen	57
Programma 2 Veiligheid	66
Budget extra BOA anders gedekt	52
Overige kleine verschillen	14

Programma 3 Woon- en leefklimaat	-178
---	-------------

Vanwege grotere vervangingsprogramma's van nutsbedrijven meer leges voor aanleg van glasvezelnetwerken	39
Groepsremplace niet uitgevoerd vanwege grootschalige Led-vervanging	54
Door vochtige zomer van het afgelopen jaar is er minder uitval geweest bij de beplanting en de kosten voor het bladruimen zijn lager uitgevallen.	58
Doorschuiven werkzaamheden openbaar groen van de Buizerdstraat in Aarle-Rixtel	36
Bij het bomenbeheer hebben uitgestelde werkzaamheden uit 2020 plaatsgevonden en zijn als gevolg van droogteschade veel dode bomen vervangen.	-108
Meer kosten ODZOB door meer agrarische vergunningen en extra kosten handhavingszaken	-166
Omgevingswet vanwege uitstel	30
Leges bouwvergunningen	-50
De verplichte storting van de ontvangen BIO-bijdragen in de reserve kwaliteit buitengebied zijn niet geraamd.	-75
Overige kleine verschillen	4

Programma 4 Economie en werkgelegenheid	711
--	------------

Minder projecten van vooral het Innovatiehuis	82
Bijdrage voor peelmarting was al in 2020 verwerkt	30
Voordeel op het re-integratiebudget	65
Grondbedrijf (verliesneming exploitatieopzet Baverdestraat) budgetneutraal via programma 6	650
Vrijval verliesvoorziening LOG Mariahout terugstorting reserve Grex	-43
Geen vennootschapsbelasting te betalen in 2021 , geraamd bedrag valt vrij	-120
Bestemming positief resultaat jaarrekening 2020 van Senzer	61
Overige kleine verschillen	-14

Programma 5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	217
---	------------

Leerlingenvervoer door minder uitstroom naar andere scholen	103
Minder huur ontvangen sporthal D'n Ekker vanwege corona	-40
Dunnen van bomen is doorgeschoven naar 2022 m.b.t. sportpark 't Heereneind	31
Lagere tegemoetkoming kunstzinnige vorming voor scholen	35
Lagere kosten Wet inburgering, door ook regionaal te implementeren	60
Stelpost jeugd niet ingezet door corona en personele omstandigheden	49
Minder kosten voor het proces in de overheveling werkgeverschap van de GZ-psycholoog en gedragswetenschapper naar Peelgemeenten	129
Voorziening Wmo: minder gebruik gemaakt van collectief vervoer door corona	27
Minder gebruik gemaakt van het budget uitzonderlijk maatwerk door corona	36
Ondanks dalende cliënten zijn de kosten voor PGB WMO hoger uitgevallen door een hoger gemiddelde kostprijs dan rekening mee gehouden is.	-33
Vooral door toename in het aantal voorzieningen behandeling en verblijf meer kosten mbt jeugdzorg	-243
Vrijval reserve incidenteel beleid omdat robotmaaiers uit regulier budget is gedekt.	50
Overige kleine verschillen	13

Programma 6 Financiën en bedrijfsvoering	-534
---	-------------

Vacaturevoordeel en daar tegenover de inhuur	-70
Hogere kosten automatisering vanwege complexiteit en groeiende organisatie	-92
Door complexe dossiers meer juridische kosten	-45
Minder opbrengst OZB niet woningen door vooral afgehandelde WOZ bezwaren op grotere complexen	-53
Verschil Algemene uitkering vooral door 6e compensatiepakket coronacrisis	117
Opvoering verliesvoorziening exploitatieopzet Baverdestraat. Budgetneutraal via programma 4.	-650
Verkoop stroken grond	38
Vrijval verliesvoorziening Landbouwontwikkelingsgebied Mariahout	44
Bijstelling voorziening dubieuze debiteuren	46
Een aantal verkopen van groenstroken zijn doorgeschoven naar 2022	-53

Vrijval voorziening incidentele personeelslasten door werkhervatting	39
De verwachting is dat (nog) geen vennootschapsbelasting hoeft te worden afgedragen. Uit voorzichtigheid handhaven we de raming met de bijbehorende dekking de reserve grondexploitatie (zie prog 4). Deze raming valt dus vrij.	120
Overige kleine verschillen	25

Totaal Programma's	523
---------------------------	------------

Impact van COVID-19 virus

Het COVID-19 virus (Corona) heeft ook in 2021 een groot effect op de samenleving en inwoners van onze gemeente gehad, en uiteraard ook op de gemeentelijke organisatie. De consequenties voor de gemeenschap en de bedrijfsvoering zijn nader toegelicht in een afzonderlijke paragraaf Corona. Hierin wordt ook verantwoording afgelegd over de (financiële) consequenties van alle steunmaatregelen van het Rijk en de gemeentelijke maatregelen, die getroffen zijn. Wij verwijzen u graag naar deze paragraaf voor nadere informatie hieromtrent.

In de volgende paragraaf "Programma's" geven we een verschillenanalyse per taakveld en programma van de gewijzigde begroting in vergelijking met de realisatie 2021. In deze verschillenanalyse worden alleen de verschillen gepresenteerd boven de € 25.000.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de verschillende saldi in 2021.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021
Lasten programma's	57.327	62.774	56.418
Baten programma's	20.081	25.630	21.412
Saldo programma's	-37.247	-37.144	-35.006
Baten algemene dekkingsmiddelen	36.273	38.721	38.784
Resultaat vóór bestemming	-684	1.576	3.778
Toevoegingen aan reserves	710	7.051	-8.086
Onttrekkingen aan reserves	1.522	7.244	6.600
Resultaat na bestemming	128	1.769	2.292

Programma's

1. Burger en bestuur

Lokale bestuurlijke samenwerking

De tijd waarin we leven vraagt om verbinding en niet om polarisatie. We voelen de behoefte om op een andere manier met elkaar om te gaan. Dat vergt respect voor en vertrouwen in elkaar, onze partners, inwoners en ambtenaren. Ook vraagt het lef om los te laten en samen op te trekken. Onze manier van samenwerken is respectvol naar elkaar, partners, inwoners en ambtenaren.

We stappen in een groeiproces waaraan onlosmakelijk verbonden is dat we 'ruimte geven en ruimte krijgen' en met respect voor ieders rol samenwerking blijven zoeken. We vinden dat we de bestuurlijke samenwerking regelmatig met elkaar moeten bespreken en evalueren.

Samenwerking en cocreatie

De maatschappelijke opgaven van deze tijd vragen om een ander soort lokaal bestuur, overheden zijn in transitie. De gemeente is op zoek naar haar nieuwe rol. De omwenteling die de gemeente maakt in relatie tot de inwoner en groepen inwoners kan getypeerd worden als: 'meer loslaten en minder bemoeizucht'. Zaken niet dichtregelen met beleidsnota's maar gebruik maken van de energie en kennis in de samenleving en hierbij een faciliterende, ondersteunende en verbindende houding aannemen. We staan open voor initiatieven vanuit de samenleving en – waar nodig en gewenst – ondersteunen en faciliteren we deze. We gaan uit van het principe van een 'inclusieve democratie': iedereen telt mee. We gaan daarom ook actief op zoek en in gesprek met mensen die nog niet meedenken of meedoen.

Regionale samenwerking

Met het vaststellen van de Toekomstvisie "Samen daadkrachtig en energiek naar 2030" hebben de gemeente en de gemeenschap een bewuste keuze gemaakt om een zelfstandige gemeente te zijn. Voor een deel van de maatschappelijke opgaven kan de uitvoering het best plaatsvinden op het laagste schaalniveau, namelijk dat van de gemeente Laarbeek. Bij andere opgaven ligt het echter voor de hand om de samenwerking met omliggende gemeenten op te zoeken.

Wij hanteren daarbij het principe dat samenwerking gebaseerd moet zijn op inhoudelijke vraagstukken, op basis van "goedschaligheid": we kiezen daarbij het juiste schaalniveau. We nemen graag een proactieve rol in regionale netwerken en kijken over de bestaande regiogrenzen heen om gemeentelijke en regionale belangen te behartigen en kansen te benutten.

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester Van der Meijden

Afspraken uit raadsprogramma "Handen ineen"

- 1.01 Lokale bestuurlijke samenwerking continu met elkaar bespreken en minimaal 2 maal per jaar evalueren
- 1.02 We gaan op zoek naar en laten ons inspireren door andere vormen om ons democratisch proces te verbeteren
- 1.03 We nemen graag een proactieve rol in regionale netwerken en kijken over de bestaande regiogrenzen heen om gemeentelijke en regionale belangen te behartigen en kansen te benutten
- 1.04 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen

Het vaststellen van een eventuele plandatum verloopt via de 1e tussenrapportage 2022, daarom is het veld '*nieuwe planning*' in de jaarstukken 2021 niet gevuld.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
1.04	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen						
1.04.03	Vergaderstructuur Bepalen welke vergaderstructuur het best beantwoordt aan de wens: - tot een duidelijker onderscheid tussen de fasen beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. - om inwoners meer betrekken. - om mensen met kennis uit de achterban meer te betrekken.	 Lopend binnen planning	2021	Burgemeester Van der Meijden	Griffie	03 - 2022	
			Toelichting op de status: De bevordering van inwonerparticipatie en het meer kunnen betrekken van de achterban, beiden in fysieke vorm, zijn belangrijke argumenten voor het herzien van de vergaderstructuur. Zorgvuldigheid is daarbij belangrijker dan tijd, als het gaat om de invoering. Vanwege de geldende coronamaatregelen is de invoering van een nieuwe vergaderstructuur uitgesteld. In overleg met het presidium wordt voorgesteld om de nieuwe vergaderstructuur in te voeren met ingang van de nieuwe bestuursperiode, na de verkiezingen van maart 2022. De besluitvorming in de raad over de nieuwe vergaderstructuur heeft in oktober van 2021 plaatsgevonden. De daarmee samenhangende aanpassing van de reglementen van orde worden begin 2022 aan de raad voorgelegd.				

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Producten Burgerzaken	Nee	aantal	2021	23	niet gemeten
Klantcontactmomenten Burgerzaken	Nee	aantal	2021	5.776	niet gemeten
Producten bouwen en wonen	Nee	aantal	2021	7	niet gemeten
Klantcontactmomenten bouwen en wonen	Nee	aantal	2021	niet (meer) gemeten	niet gemeten

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Vershil
Lasten		5.973	5.832	5.484	348
0.1	Bestuur	1.607	1.642	1.530	112
0.2	Burgerzaken	631	638	629	9
7.2	Riolering	1.650	1.567	1.403	164
7.3	Afval	2.086	1.985	1.922	63
Baten		5.240	5.156	5.049	-107
0.1	Bestuur	31	31	31	
0.2	Burgerzaken	236	235	247	12
7.2	Riolering	2.489	2.488	2.178	-309
7.3	Afval	2.485	2.403	2.593	190
Saldo van baten en lasten		-733	-676	-435	241
Ottrekkingen aan reserves		1	43	43	
Resultaat		-732	-633	-391	241

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofddlijnen te kunnen uitvoeren

(bedragen x 1.000)

Taakveld		Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
0.1	Bestuur	1.612	1.499	112
College van burgemeester en wethouders		Lasten 63	Incidenteel	Voordelig
		Baten		

Analyse: De totale salariskosten van college van burgemeester en wethouders zijn lager uitgevallen in 2021 dan begroot in verband met het vertrek van voormalig wethouder G. Buter per 1-2-2021. Formatie 4-tal wethouders was voorheen 3,05 fte, na vertrek G. Buter is het een 3-tal wethouders geworden met totaal 3,0 fte.
Het eventuele structurele effect wordt vertaald in de tussenrapportage en/of kadernota/begroting na de collegevorming.

Rekenkamercommissie	Lasten	32	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: De omstandigheden en maatregelen in verband met corona hebben hun weerslag gehad op de activiteiten van de rekenkamercommissie. Onderzoeken lopen vaak over het dienstjaar heen. Het totale restantbudget bedraagt € 38.000. Hiervan wordt € 26.630 (50 % van het jaarbudget) overgeheveld naar het budget 2022, dat verloopt via de resultaatbestemming. Het restantbedrag dat niet in aanmerking komt voor overheveling bedraagt € 11.800. Dit bedrag wordt naar rato verdeeld tussen Gemert-Bakel (€ 6.800) en Laarbeek (€ 5.000). De terugbetaling aan Gemert-Bakel maakt dat het gepresenteerde verschil in lasten € 32.000 bedraagt.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
7.2	Riolering	-921	-775	-146

Riolering	Lasten	164	Incidenteel	Voordelig
	Baten	-309	Incidenteel	Nadelig

Analyse: **Vershil Lasten 164.000:**
Jaarlijkse onderhoudskosten grondwatermeetnet/waterketen (voordeel + 55.000 incidenteel)
Onderhoud is doorgeschoven naar 2022.

Onderhoud gemalen en randvoorzieningen (voordeel + 29.000 incidenteel)
Niet al het onderhoud heeft in 2021 kunnen plaatsvinden ivm leveringsproblemen.

Controle en handhaving hemelwaterverplichting (voordeel + 26.000 incidenteel)
In 2021 was er nog geen verplichting om bij uitbreiding verhard oppervlak regenwater op eigen terrein te bergen. Hierdoor hoefde er in 2021 nog geen controle uitgevoerd te worden door ODZOB bij het verlenen van de vergunning en uitvoering.

Oppervlakkig afstroommodel Aarle-Rixtel (voordeel + 21.000 incidenteel)
Dit is doorgeschoven naar 2022. Dit jaar worden er een BRP van alle kernen gemaakt en doorgerekend.

Opheffen knelpunten watersysteem (voordeel + 17.000 incidenteel)
Er waren in 2021 minder knelpunten om op te lossen.

Vershil baten -309.000

Minder dekking in de exploitatie vanuit egalisatievoorziening rioolheffing (nadeel - 309.000 incidenteel)
Het taakveld riolering is een gesloten exploitatie waardoor dit onderdeel geen invloed mag hebben op het exploitatiesaldo. In 2021 zijn per saldo de lasten lager dan de baten met als gevolg dat daadwerkelijk minder onttrekking mag plaatsvinden uit de voorziening riolering dan geraamd was. Deze lagere onttrekking uit de voorziening riolering leidt tot minder dekking in de exploitatie.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
7.3	Afval	-418	-671	253

Huisvuil	Lasten	36	Incidenteel	Voordelig
	Baten	154	Incidenteel	Voordelig

Analyse: Het verschil in lasten wordt veroorzaakt door onder andere een PMD-claim vanuit Pre-Zero (periode 2017-2020) en kosten door een aanpassing in de methodiek vergoedingenstructuur voor PMD. Daarentegen vallen de kosten voor de huis-aan-huis inzameling voor het restafval mee door een efficiëntere inzameling en een verschil bij de verrekening over 2020. Een andere meevaller zijn de kosten voor GFT huis-aan-huis inzameling. Het verschil in baten wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst oud papier en een andere methodiek vergoedingenstructuur voor het PMD.

Milieustraat	Lasten	28	Incidenteel	Voordelig
	Baten	16	Incidenteel	Voordelig

Analyse: Het verschil in baten wordt veroorzaakt door een hogere opbrengsten van recycling materialen. Het verschil in lasten wordt verklaard door minder bezoekers op de milieustraat (met name t.o.v. 2020 piek Corona).

Investerings

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december in duizendtallen weer.

Jaar	Investering	Begroot	Werkelijk	Vershil
2012	77221109 Verplaatsen overstort De Zicht incl stamrio	100	0	100
2013	77221113 Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	100	0	100
2018	77221171 Vervangen riolering Bernadettestraat MH	200	195	5
2018	77221177 Voorbereiding riolering Piet v.Thielplein BD	15	1	14
2019	77221181 Ptr Vogelsstraat, Kerkstraat en Hubertusweg	20	19	1
2019	77221184 Bernadettestraat MH (aanv.krediet)	107	107	0
2019	77221186 Aanleg retentievoorziening Meerven MH	60	0	60
2020	77221189 Relining Piet van Thiel BD	85	0	85
2020	77221191 Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	60	39	21
2020	77221192 Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	970	3	967
2020	77221193 Combi weg/riool Koppelstr thv PvThielplein	70	0	70
2021	77221200 Klokkengieterstr. vervangend bestaand riool	75	0	75

2021	77221201	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	475	0	475
2021	77221202	Combiproject afkoppelen HWA Koppelstraat	100	0	100
2021	77221203	Pilot beplante wadi's	20	0	20
2015	77221135	Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	120	3	117
2017	77221164	Opstellen verordening Hemelwater en drukrio	10	0	10
2020	77221195	Bijdrage verdieping klimaatstress	8	0	8
2021	77221204	Nader onderz.(intellig.sturing afvalwater)	15	0	15
2021	77221206	Rioolontstoppingsmachine	30	30	0
2016	77221150	Bijplaatsen peilbuizen	8	0	8
2017	77221161	Opstellen oppervlakkig afstroommodel LH	20	0	20
2018	77221173	Uitvoeren meetplan riolering	117	1	116
2018	77221174	Inrichten grondwatermeetnet	65	0	65
2019	77221178	Renovatie drukgemaaltjes LB	45	45	0
2019	77221179	Relining Mariastraat AR en Oranjelaan BD	190	0	190
2020	77221187	Renovatie drukrioleringsgemaaltjes	45	56	-11
2020	77221188	Vervanging gemaal Schutstraat LH	60	0	60
2020	77221190	Relining Reijakkerloop	75	0	75
2021	77221196	Drukriool gemaaltjes vervangen en renoveren	45	15	30
2021	77221197	Relinen Reigerlaan	30	0	30
2021	77221198	Relinen Groenewoudseweg	60	0	60
2021	77221199	Relinen div locatie (uitv met Peelgemeenten)	200	0	200

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
77221109 Verplaatsen overstort De Zicht incl stamriolering	Werkzaamheden worden uitgevoerd 2022. E.e.a. is afhankelijk van de nieuwbouw Vogelzang	nee
77221113 Verlengen overstortld naar BBB Vogelenzang	Werkzaamheden worden uitgevoerd 2022. E.e.a. is afhankelijk van de nieuwbouw Vogelzang	nee
77221171 Vervangen riolering Bernadettestraat MH	Werkzaamheden zijn gereed	ja

77221177 Voorbereiding riolering Piet v.Thielplein BD	Werkvoorbereiding is gestart. Uitvoering zal 2023 zijn.	nee
77221181 Ptr Vogelsstraat, Kerkstraat en Hubertusweg	Werkzaamheden zijn gestart	nee
77221184 Bernadettestraat MH (aanv.krediet)	Werkzaamheden zijn gereed	ja
77221186 Aanleg retentievoorziening Meerven MH	Werkzaamheden worden opgestart. e.e.a afhankelijk van aankoop terrein.	nee
77221189 Relining Piet van Thiel BD	Werkzaamheden vallen binnen de werkzaamheden van de herinrichting Piet van Thielplein. Uitvoering 2023	nee
77221191 Bijdrage aanleg retentievoorz Kerkakkers	Werkzaamheden zijn opgestart	nee
77221192 Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	Werkzaamheden zijn gestart	nee
77221193 Combi weg/riool Koppelstr thv PvThielplein	Werkvoorbereiding is gestart. Uitvoering zal 2023 zijn.	nee
77221200 Klokengieterstr. vervangend bestaand riool	Werkzaamheden worden opgestart zodra plan Klockgieterij bestemmingsgereed is	nee
77221201 Combiproject Lankelaar Schutsstraat	Werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2023	nee
77221202 Combiproject afkoppelen HWA Koppelstraat	Werkzaamheden vallen binnen de werkzaamheden van de herinrichting Piet van Thielplein. Uitvoering 2023	nee
77221203 Pilot beplante wadi's	Werkzaamheden worden opgepakt in najaar 2022	nee
77221135 Aanleg retentievoorziening Oranjelaan BD	Werkzaamheden worden in najaar 2022 gestart	nee
77221164 Opstellen verordening Hemelwater en drukriolering	Werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2022.	nee
77221195 Bijdrage verdieping klimaatstress	Dit betreft een project in Peelverband, waarbij in 2022 de activiteiten voor Laarbeek worden uitgevoerd.	nee
77221204 Nader onderz.(intellig.sturing afvalwater)	Dit betreft een project in Peelverband, die in 2022 wordt uitgevoerd.	nee
77221206 Rioolontstoppingsmachine	Aangekocht volgens inkoopstrategie.	ja

77221150 Bijplaatsen peilbuizen	Werkzaamheden zijn gereed	ja
77221161 Opstellen oppervlakkig afstroommodel LH	Werkzaamheden worden onder een ander krediet in 2022 uitgevoerd. Gemeente breed BRP	ja
77221173 Uitvoeren meetplan riolering	Werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2023	nee
77221174 Inrichten grondwatermeetnet	Werkzaamheden zijn opgestart, uitvoering q2	nee
77221178 Renovatie drukgemaaltjes LB	Werkzaamheden zijn gereed	ja
77221179 Relining Mariastraat AR en Oranjelaan BD	Werkzaamheden zijn opgestart, uitvoering q3	nee
77221187 Renovatie drukrioleringsgemaaltjes	Werkzaamheden zijn gereed	ja
77221188 Vervanging gemaal Schutstraat LH	Werkzaamheden zijn opgestart uitvoering q2	nee
77221190 Relining Rijakkerloop	Werkzaamheden worden niet uitgevoerd. Betreft leiding Waterschap (staat er dubbel in, zie 77221198)	ja
77221196 Drukriool gemaaltjes vervangen en renoveren	Werkzaamheden lopen door vanuit 2021	nee
77221197 Relinen Reigerlaan	Werkzaamheden worden opgestart, uitvoering q3	nee
77221198 Relinen Groenewoudseweg	Werkzaamheden worden niet uitgevoerd. Betreft leiding Waterschap	ja
77221199 Relinen div locatie (uitv met Peelgemeenten)	Werkzaamheden worden opgestart, uitvoering q3/q4	nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Blink	Gemeenschappelijke regeling
Metropool Regio Eindhoven	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

2. Veiligheid

Veilige leefomgeving

Inwoners willen zich veilig voelen in hun eigen leefomgeving. Kleine irritaties, zoals foutparkeren en zwerfvuil, maar ook grotere vraagstukken, zoals overlast van verwarde personen, criminaliteit en illegale wietplantages geven inwoners een onveilig gevoel.

Het is belangrijk dat dit in een vroegtijdig stadium wordtesignaleerd. Dat vraagt om ogen en oren in de wijk, onder meer van de politie en van gemeentelijke handhavers maar ook van inwoners. Een veilige samenleving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Wij accepteren geen ondermijning en ondersteunen hierin de burgemeester.

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van inwoners (persoonsgegevens) en organisaties ook voor gemeenten van steeds groter belang. Uitval van computers, het zoek raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de dienstverlening. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten en de privacy van onze inwoners.

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester Van der Meijden

Afspraken uit raadsprogramma "Handen ineen"

- 2.01 Wij accepteren geen ondermijning en stimuleren onze inwoners om mede verantwoordelijkheid te dragen voor een veilige samenleving
- 2.02 Wij benutten onze bestuurlijke netwerken ten behoeve van de handhaving
- 2.03 Wij blijven werken aan een betrouwbare en veilige informatiehuishouding
- 2.04 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen

Het vaststellen van een eventuele plandatum verloopt via de 1e tussenrapportage 2022, daarom is het veld '*nieuwe planning*' in de jaarstukken 2021 niet gevuld.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
2.01	<i>Wij accepteren geen ondermijning en stimuleren onze inwoners om mede verantwoordelijkheid te dragen voor een veilige samenleving</i>						
2.01.04	Voorlichting, bewustwording en aanpak samen met de gemeenschap Om inwoners meer mee te nemen in de bewustwording en aanpak van ondermijning is voorlichting en training noodzakelijk. We hechten veel belang aan de organisatie van app-groepen in de wijken en buurtpreventie. In 2021 richten we ons opnieuw op ondernemers en de groep van Whatsappbeheerders. Inwoners wordt de mogelijkheid geboden om via Meld Misdaad Anoniem ondermijning en criminaliteit op een laagdrempelige manier te melden.	 Lopend binnen planning	2021	Burgemeester Van der Meijden	Omgevingsbeheer	12 - 2021	
		Toelichting op de status: In Lieshout is een nieuwe buurtwhatsapp toegevoegd en is de buurt voorzien van bordjes die dit kenbaar maken. De inwoners van Laarbeek kunnen gebruik maken van Meld Misdaad Anoniem en er zijn diverse meldingen gedaan. In september 2021 is de deelname aan Meld Misdaad Anoniem geëvalueerd en de deelname verlengd.					
2.01.05	Onderzoek communicatie ondermijning In 2020 is er in de 6 Peelgemeenten een enquête gehouden onder inwoners van 18 jaar en ouder in hoeverre ze ondermijning of kenmerken daarvan ervaren. De resultaten van het onderzoek geven inzicht in waar communicatie over ondermijnende activiteiten zich op moet richten om de meldingsbereidheid van inwoners te vergroten. In 2020 sluiten de Peelgemeenten aan bij Meld Misdaad Anoniem. In 2021 volgt hiervan een evaluatie en wordt duidelijk wat de effecten daarvan zijn.	 Lopend binnen planning	2021	Burgemeester Van der Meijden	Leefomgeving	11 - 2021	
		Toelichting op de status: Op 5 juli 2021 zijn de resultaten van het Peelland-brede onderzoek gepresenteerd. Een van de uitkomsten was, dat er positieve resultaten geboekt zijn vanuit de pilot Meld Misdaad Anoniem (MMA). Op 12-10-2021 werd bekend dat de Peelgemeenten de pilot MMA voortzetten. Verder is afgesproken dat we ondermijning op de agenda houden en inwoners blijven betrekken bij de strijd tegen ondermijning en een beroep blijven doen op wederkerigheid.					

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name raadsleden meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Verwijzingen HALT	Ja	per 1.000 jongeren	2020	14	10
Winkeldiefstallen	Ja	per 1.000 inwoners	2021	0,2	0,6
Geweldsmisdrijven	Ja	per 1.000 inwoners	2021	2,2	2,5
Diefstallen uit woningen	Ja	per 1.000 inwoners	2021	1,8	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Ja	per 1.000 inwoners	2021	3,5	4,5

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Verschil
Lasten		1.812	1.833	1.759	74
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.355	1.356	1.343	13
1.2	Openbare orde en Veiligheid	456	477	416	61
7.5	Begraafplaatsen				
Baten		111	88	79	-9
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	83	83	76	-8
1.2	Openbare orde en Veiligheid	27	4	3	-1
Saldo van baten en lasten		-1.701	-1.745	-1.680	66
Resultaat		-1.701	-1.745	-1.680	66

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofdpijnen te kunnen uitvoeren

(bedragen x 1.000)

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil	
1.2	Openbare orde en Veiligheid	473	413	60	
Bijzondere wetten		Lasten	53	Structureel	Voordelig
		Baten	-1	Structureel	Nadelig

Analyse: Budget is in 2017 opgesteld voor invulling toezicht in de fysieke ruimte. (Met andere woorden; invulling extra BOA). Inmiddels is dit gerealiseerd via een ander budget / andere weg.
Structureel budget is niet meer noodzakelijk voor de invulling van een BOA. Budget kan worden opgeheven.

Investeringsen

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december weer.

Jaar	Investering	Begroot	Werkelijk	Verschil
2020	71201107 Aankoop (teruglevering) brandweerkazerne LH	889	889	0

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
71201107 Aankoop (teruglevering) brandweerkazerne LH	De overdracht van het pand is per 1-1-2020 gepasseerd bij de notaris en overgedragen volgens afspraak aan de gemeente.	ja

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

3. Woon- en leefklimaat

Wonen en leefbaarheid

Om een vitale en toekomstbestendige gemeente te blijven is een evenwichtige leeftijdsopbouw essentieel. Om een diversiteit aan mensen te verleiden om in Laarbeek te blijven en te komen wonen zijn er voldoende geschikte woningen en woonvormen nodig die aansluiten bij huidige en toekomstige behoeften. We voorzien zowel in de demografische vraag op de lange als op de korte termijn (levensloopbestendig). Indien nodig treden we in overleg met de provincie over de uitbreidingsbehoefte. De woningen dienen evenwichtig over de kernen te zijn verdeeld, waarbij de bouw van woningen in Aarle-Rixtel en Lieshout, gezien het beperkte aanbod en grote vraag, de komende tijd de eerste prioriteit heeft.

Open, groene ruimte in de kernen wordt steeds schaarser maar bepaalt wel in belangrijke mate het dorps karakter van Laarbeek. Dit willen we voor de toekomst graag behouden. We richten ons daarom als het gaat om woningbouw ook op het herbestemmen en herstructureren van bestaande bebouwde gebieden en gebouwen (ook kerken).

Laarbeek is een groene gemeente. Groen is een kernkwaliteit van Laarbeek. Op verschillende manieren spant de gemeente zich in voor een verbetering van natuur, milieu en landschap. Deze inspanningen dragen immers bij aan een gezond leefklimaat. Mede om soortenrijkdom te behouden en herstellen wordt nieuwe natuur aangelegd.

Het is goed wonen in Laarbeek. De wijze waarop de voorzieningen in de openbare ruimte worden beheerd en onderhouden draagt bij aan de veiligheid en de beleving van de openbare ruimte. Het beheer en onderhoud is onderhevig aan nieuwe ontwikkelingen en (wettelijke)eisen. Daarbij kan gedacht worden aan het verbod op het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen, demografische ontwikkelingen, de gevolgen van de klimaatverandering. Maar ook het toenemende aantal initiatieven, waarbij het onderhoud en beheer samen met en door inwoners vorm wordt gegeven. Ook is er sprake van een toename van het te onderhouden en te beheren oppervlak door de aanleg van nieuwe woonwijken en natuur. Om het beheer en onderhoud op orde te houden zijn investeringen en reserveringen noodzakelijk. Er dienen om achterstanden te voorkomen en onveilige situaties uit te bannen nieuwe afspraken te worden gemaakt over het beheer- en onderhoudsniveau van de openbare ruimte.

Laarbeek wil de nabijheid tot Helmond en Eindhoven beter benutten, met behoud van het landelijke karakter. Een snelle en comfortabele verbinding met het stedelijk gebied is hiervoor onontbeerlijk. Voor verbeteringen in de weginfrastructuur (inclusief de Beekse brug) is een krachtige proactieve lobby gericht op bereikbaarheid enerzijds en een aanvaardbaar verkeersniveau ten behoeve van de leefbaarheid anderzijds noodzakelijk. Besluiten over de verkeersinfrastructuur benaderen wij altijd vanuit de 'Ladder van Verdaas'. Nut en noodzaak dienen eerst aangetoond te zijn voordat nieuwe structuren worden aangelegd. Daarnaast dienen andere vormen van (duurzaam) vervoer te worden gestimuleerd, door bijvoorbeeld het versterken van het openbaar vervoer, de aanleg van snelfietsroutes en de plaatsing van snellaadpalen.

Landelijk gebied

In het landelijk gebied doen zich vele gewenste, maar ook ongewenste ontwikkelingen voor. Ontwikkelingen moeten worden omgezet in nieuwe kansen en dragers voor de leefbaarheid van het landelijk gebied. Daarbij wordt er gezocht naar een nieuwe balans tussen de verschillende functies.

Enerzijds worden steeds meer agrarische bedrijven beëindigd, anderzijds is er de toenemende schaalvergroting. Dat leidt tot vraagstukken met betrekking tot het hergebruik van de vrijkomende agrarische bebouwing en gronden, verloedering en toename van (drugsgelateerde) criminaliteit. Het gaat dus om economische belangen maar zeker ook om andere waarden zoals gezondheid, natuur en landschap, biodiversiteit

en klimaat. Verschillende belangen zullen moeten worden gewogen. We willen ontwikkelingen kunnen sturen en omzetten naar kansen om de leefbaarheid in het buitengebied te behouden en te versterken.

Er dient daarbij ook te worden gezocht naar nieuwe economische dragers om de visie buitengebied vorm te kunnen geven. Daarbij kan concreet gedacht worden aan instrumenten om invulling te geven aan het beleid (van herbestemming tot sloop) voor vrijkomende agrarische bebouwing.

Duurzaamheid

Duurzaamheid en de energietransitie zijn thema's die ook landelijk erg in ontwikkeling zijn. In Laarbeek is er de afgelopen jaren ingezet op duurzaamheid waarbij samenwerking met inwoners en organisaties centraal stond. Er zijn experimentele vormen van duurzaamheid en innovatie bevorderd.

We willen focus aanbrengen in de doelstellingen voor de komende jaren. Tegelijkertijd willen we duurzaamheid echter ook in alle reguliere beleidsonderwerpen verankeren.

Portefeuillehouder(s)

Wethouder Briels

Wethouder Meulenstein

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Afspraken uit raadsprogramma "Handen ineen"

- 3.01 Wij stemmen woningbouw af op de (demografische) vraag naar woningen op zowel de lange als korte termijn
- 3.02 Wij hanteren het uitgangspunt van een evenredige verdeling van woningen over de kernen en de komende periode geven wij daarom prioriteit aan woningbouw in de kernen Aarle-Rixtel en Lieshout
- 3.03 Ter behoud van het dorpse karakter worden niet alle open plekken bebouwd
- 3.04 Naast uit- en inbreiding richten we ons ook op herbestemming en –structurering van bestaande bebouwde gebieden en gebouwen
- 3.05 Er worden (nieuwe) afspraken gemaakt over het beheer- en onderhoudsniveau van de openbare ruimte
- 3.06 We voeren een krachtige proactieve lobby gericht op bereikbaarheid en een aanvaardbaar verkeersniveau ten behoeve van de leefbaarheid (volgens Ladder van Verdaas)
- 3.07 Wij stellen een visie op voor het buitengebied
- 3.08 Wij gaan op zoek naar kansen en nieuwe economische dragers voor vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen
- 3.09 We zetten onverminderd in op duurzaamheid en brengen focus aan in concrete duurzaamheidsdoelstellingen en tegelijkertijd verankeren we duurzaamheid in alle beleidsonderwerpen
- 3.10 We zetten in op het versterken van de natuur en landschap van Laarbeek
- 3.11 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen

Het vaststellen van een eventuele plandatum verloopt via de 1e tussenrapportage 2022, daarom is het veld 'nieuwe planning' in de jaarstukken 2021 niet gevuld.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.02	<i>Wij hanteren het uitgangspunt van een evenredige verdeling van woningen over de kernen en de komende periode geven wij daarom prioriteit aan woningbouw in de kernen Aarle-Rixtel en Lieshout</i>						
3.02.01	Gebiedsontwikkeling Mimosaplantsoen (Aarle-Rixtel) Nu er geen juridische procedures resterende kan het bouwen woonrijp maken worden opgestart door ontwikkelaar BurgtBouw. De gemeente heeft hierbij een meedenkende en controlerende taak.	 Gereed/ afgerond	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: De technische oplevering heeft plaatsgevonden in december 2021. De feestelijke oplevering vond plaats op donderdag 10 februari 2022.					
3.02.04	Gebiedsontwikkeling Heindertweg (Aarle-Rixtel) Realiseren 12 patiowoningen voor diverse doelgroepen (starters en senioren).	 Lopend buiten planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	05 - 2022	
		Toelichting op de status: De ruimtelijke onderbouwing is in september ingediend en goedgekeurd. Het bestemmingsplan kan worden gepubliceerd zodra de anterieure overeenkomst is ondertekend.					
3.02.05	Herontwikkeling De Heuvel (Lieshout) In het voorjaar van 2021 starten we met de bestemmingsplanprocedure die gaat leiden tot centrumherontwikkeling van het gebied 'de Heuvel' in Lieshout. Dit plan wordt gebaseerd op een uitgewerkte visie die is samengesteld in overleg met een aantal belangengroepen (dorpsraad, LIMO, heemkundevereniging en direct aanwonenden).	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	12 - 2024	
		Toelichting op de status: Het plan vertoont diverse raakvlakken en relaties met andere aspecten (herinrichting Heuvel, parkeren, bestaande JUMBO-locatie). In 2021 is een interactief proces met de inwoners van Lieshout gestart om te komen tot het beste plan voor het centrum van Lieshout. Door Corona is dit enige maanden vertraagd. Het is de bedoeling om de noodzakelijke bestemmingsplanprocedure medio 2023 op te starten. We houden rekening met een beroepsprocedure hetgeen er toe leidt dat het programma (supermarkt, appartementen, dagwinkels en parkeerplaatsen) niet eerder dan in 2024 vergund zal worden.					
3.02.08	Herontwikkeling Baverdestraat Momenteel worden ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing de benodigde onderzoeken uitgevoerd. Naar	 Lopend buiten planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	12 - 2021	
		Toelichting op de status:					

	verwachting is het ontwerpbestemmingsplan in het 1e kwartaal van 2020 gereed. Verder zijn WoCom en de gemeente Laarbeek in gesprek over samenwerkingsvorm en afspraken met betrekking tot de herontwikkeling van deze locatie.		Samen met WoCom is gezocht naar uitvoeringsvarianten die voor beide partijen financieel haalbaar zouden zijn. Er is nu overeenstemming over het verkavelingsplan en type en aantallen woningen. De ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de wijziging van het bestemmingsplan wordt nu uitgewerkt en de anterieure overeenkomst vastgesteld. De verwachte sloop en bouw is begin 2023.
--	--	--	---

3.02.10	Gebiedsontwikkeling Nieuwenhof-Noord (Lieshout) Er wordt gestart met de realisatie van de speeltuin Nieuwenhof/Vogelenzang. Fase 1 van de speeltuin (pumptrack) wordt afgerond. Het woonrijp maken wordt afgerond.	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2022	
			Toelichting op de status: Fase 1 van de speeltuin (pumptrack) is gereed. Het woonrijp maken is gestart en wordt afgerond in 2022.				

3.02.11	Gebiedsontwikkeling Vogelenzang (Lieshout) Er wordt gestart met de realisatie van de speeltuin Nieuwenhof/Vogelenzang. Fase 1 van de speeltuin (pumptrack) wordt afgerond. De laatste 2 bouwkvavels worden verkocht en geleverd.	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2022	
			Toelichting op de status: Fase 1 van de speeltuin (pumptrack) is gereed. De laatste 2 bouwkvavels zijn verkocht.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.04	<i>Naast uit- en inbreiding richten we ons ook op herbestemming en –structurering van bestaande bebouwde gebieden en gebouwen</i>						
3.04.02	Cultuurhistorische waardevolle panden Er wordt beleid ontwikkeld zodat met betrekking tot cultuurhistorische waardevolle panden in het buitengebied afwegingen kunnen worden gemaakt.	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2023	
			Toelichting op de status: De globale beleidslijnen zijn opgenomen in de Omgevingsvisie buitengebied en het geactualiseerde erfgoedbeleid. De uitwerking hiervan wordt meegenomen in het toekomstige Omgevingsplan voor Laarbeek, zodat de bescherming van de cultuurhistorische panden goed ruimtelijk en juridische verankerd wordt. De planning hiervoor is afhankelijk van de voorlopige planning voor de implementatie van de Omgevingswet.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.05	<i>Er worden (nieuwe) afspraken gemaakt over het beheer- en onderhoudsniveau van de openbare ruimte</i>						
3.05.01	Uitvoeren bomenvervangingsplan We vervangen 600 bomen in 2020.	✓ Gereed/ afgerond	2020	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Omgevingsbeheer	10 - 2021	
		Toelichting op de status: Het bomenvervangingsplan is eind 2020 vastgesteld door raad. De eerste locaties zijn in behandeling en de planvorming is tot stand gekomen met daarbij aandacht voor de dialoog met de omgeving. De feitelijke uitvoering (het planten van de bomen) heeft in verband met de afhankelijkheid van het plantseizoen plaats gevonden vanaf oktober 2021 en is in het eerste kwartaal 2022 afgerond.					

3.05.03	Baggeren watergangen en sloten Uitvoering geven aan de jaarschijf 2020 van het in 2019 vastgestelde beheerplan onderhoud watergangen en sloten.	● Lopend binnen planning	2020	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Omgevingsbeheer	12 - 2022	
		Toelichting op de status: Gestart is met de werkvoorbereiding van het baggeren. De daadwerkelijke uitvoering zal in verband met de bescherming van flora en fauna in het najaar starten.					

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.06	<i>We voeren een krachtige proactieve lobby gericht op bereikbaarheid en een aanvaardbaar verkeersniveau ten behoeve van de leefbaarheid (volgens Ladder van Verdaas)</i>						
3.06.01	Bereikbaarheid en aanvaardbaar verkeersniveau ten behoeve van de leefbaarheid Op basis van de op te leveren planstudie Beekse Brug wordt een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd voor de uitvoering.	● Lopend buiten planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	06 - 2022	
		Toelichting op de status: De provincie voert onderzoek uit naar de toekomstige vormgeving van delen van de N272 en N615 tussen Beek en Donk en Gemert. Dit met als doel om de doorstroom van verkeer voor de lange termijn te verbeteren, de verkeersveiligheid te verhogen en de leefbaarheid in de dorpen te vergroten. Na twee participatierondes is inmiddels door de provincie een voorkeursalternatief vastgesteld en op 21 juli 2021 aan uw raad gepresenteerd, namelijk de afsluiting van de Bosscheweg. Het gepresenteerde voorkeursalternatief wijkt af van het alternatief dat in eerste instantie de voorkeur van de provincie genoot. Als gevolg van vermeende					

			wettelijke belemmeringen (monumentale status) is een ontsluiting via landgoed Eyckenlust niet mogelijk volgens de Provincie. De gemeente Laarbeek denkt echter dat er wel mogelijkheden zijn voor realisatie van de eerste beperkte voorkeursvariant via een aanpassing van de verordening. Eind 2021 wordt nog gestudeerd op een (andere) oplossing bij de Beekse Brug. Afhankelijk van de besluitvorming over de gemaakte keuze, zal dan een nieuw project worden opgestart.
--	--	--	--

3.06.04 Inpassingsplan N279	 Lopend buiten planning	2019	Wethouder Meulenstein	Leefomgeving	10 - 2022	
In het kader van de vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan N279 Veghel-Asten sluiten we uitvoeringsovereenkomsten met de provincie af.		Toelichting op de status: In december 2021 heeft de Raad van State het Provinciaal Inpassingsplan N279 vernietigd. De consequentie is dat het proces in 2022 opnieuw wordt gestart.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.07	<i>Wij stellen een visie op voor het buitengebied</i>						
3.07.01 Omgevingsvisie	In het vierde kwartaal van 2020 wordt een conceptversie van de Omgevingsvisie voorgelegd aan de raad, omliggende gemeenten en bestuurlijke partners (Waterschap, provincie, Veiligheidsregio). De definitieve besluitvorming in de gemeenteraad is voorzien in het eerste kwartaal van 2021.	 Gereed/afgerond	2020	Wethouder Meulenstein	Leefomgeving	12 - 2021	
			Toelichting op de status: De Omgevingsvisie buitengebied is op donderdag 9 december 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. De visie is vervolgens inhoudelijk aangepast naar aanleiding van de vastgestelde Nota van beantwoording en wijziging. De omgevingsvisie is via diverse kanalen gepubliceerd, waaronder op www.ruimtelijkeplannen.nl en het Gemeenteblad. Ook hebben de omliggende gemeenten, de provincie Noord-Brabant en Waterschap Aa en Maas een vastgesteld exemplaar ontvangen.				

3.07.02 Omgevingsvisie voor bebouwde kommen	De aanstaande Omgevingswet - die waarschijnlijk in werking treedt op 1 januari 2022 - schrijft voor dat gemeenten in 2024 beschikken over een Omgevingsvisie voor het gehele grondgebied. De gemeenteraad heeft in verband met de actuele uitdagingen, prioriteit gegeven aan een omgevingsvisie voor het buitengebied. Deze visie zal in 2020 worden opgeleverd. Maar de gemeente dient dus ook een omgevingsvisie te schrijven voor de vier	 Nog niet gestart binnen planning	2021	Wethouder Meulenstein	Leefomgeving	12 - 2024	
			Toelichting op de status: Er is nog niet gestart met dit project. Eerst is in 2021 de omgevingsvisie voor het buitengebied afgerond. Beide visies dienen op grond van de Omgevingswet vóór 31 december 2024 door de raad te zijn vastgesteld (uitgaande van de huidige planning voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet).				

bebouwde kommen waarin andere ruimtelijke thema's een rol spelen dan in het buitengebied. De gemeente start daarom in 2021 met het schrijven van een omgevingsvisie voor de kommen. Laarbeek zal in 2022 over dit belangrijk richtinggevend document beschikken, twee jaar eerder dan voorgeschreven.		
---	--	--

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.09	We zetten onverminderd in op duurzaamheid en brengen focus aan in concrete duurzaamheidsdoelstellingen en tegelijkertijd verankeren we duurzaamheid in alle beleidsonderwerpen						
3.09.01	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed; Meerjarenonderhoudsplan Gemeentelijk vastgoed verduurzamen door het opnemen van duurzaamheid in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).	● Lopend buiten planning	2020	Wethouder Briels	Bedrijfsvoering	06 - 2022	
			Toelichting op de status: De routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed zal later dan verwachting worden vastgesteld, onder andere als gevolg van intensieve regionale en provinciale afstemming. Het opstellen van een Duurzaam MJOP is een onderdeel van de routekaart en zal dus ook later worden opgesteld.				
3.09.02	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed; routekaart Gemeentelijk vastgoed verduurzamen door het maken van een routekaart voor verduurzaming.	● Lopend buiten planning	2020	Wethouder Briels	Bedrijfsvoering	11 - 2021	
			Toelichting op de status: De routekaart Maatschappelijk vastgoed gemeente Laarbeek zal in 2022 worden vastgesteld. De uitvoering is vertraagd door een intensieve regionale en provinciale afstemming.				
3.09.05	Waterberging en groen Oranjelaan We realiseren een waterberging in het groengebied langs de Oranjelaan in Beek en Donk. Dit combineren we met een herinrichting van deze hoofdgroenstructuur. Water afkomstig van bedrijventerrein Beekerheide kan duurzaam worden geborgen en we verhogen de biodiversiteit en kwaliteit van de leefomgeving. Met diverse betrokkenen maken we een plan dat in 2019 uitgevoerd wordt.	● Lopend binnen planning	2019	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2022	
			Toelichting op de status: De voorbereiding en de aanleg van de waterberging + herinrichting van het groen worden in 2022 uitgevoerd.				

3.09.13	Transitievise Warmte We stellen een Transitievise Warmte op die uiterlijk in december 2021 is vastgesteld door de raad. Dit is een verplichte opgave vanuit het Rijk. Deze visie geeft per wijk weer wanneer de wijk aardgasvrij wordt en welke alternatieve warmtevoorziening wordt voorzien. Voor de wijken die al voor 2030 aardgasvrij worden, wordt daarnaast een wijkuitvoeringsplan opgesteld met details over de techniek, financiële consequenties en participatiemogelijkheden voor de inwoners.	✓ Gereed/ afgerond	2021	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2021	
Toelichting op de status: De Transitievise Warmte is op 27 januari 2022 vastgesteld in de raad. In 2022 is reeds een start gemaakt met de wijkuitvoeringsplannen en technische vervolgonderzoeken.							

3.09.14	Regionale Energie Strategie (RES) Laarbeek levert een actieve bijdrage aan de totstandkoming van de RES in de MRE-regio en subregio De Peel. De raad spreekt zich in het tweede kwartaal van 2021 uit over mogelijke zoekgebieden in Laarbeek en dient een zienswijze in op het concept van de RES 1.0. Tegelijk ligt de plan-MER over de RES ter inzage voor onze inwoners en wordt daarover informatie verstrekt. In het vierde kwartaal van 2021 wordt de definitieve RES 1.0 opgeleverd en behandeld in de raad.	✓ Gereed/ afgerond	2021	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2021	
Toelichting op de status: De definitieve RES 1.0 is op 9 december 2021 vastgesteld in de raad. In 2022 levert Laarbeek een actieve bijdrage aan het opstellen van het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) en aan uitvoering van projecten uit de RES 1.0. Ook treffen we voorbereidingen voor de RES 2.0, die in 2023 moet worden vastgesteld.							

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.10	<i>We zetten in op het versterken van de natuur en landschap van Laarbeek</i>						
3.10.07	Woonwagencamp Aarle-Rixtel De gemeente is verantwoordelijk is voor het onderhoud van de 8 sanitaire units. In 2020 worden de units gerenoveerd.	● Lopend buiten planning	2020	Wethouder Meulensteen	Omgevingsbeheer	12 - 2021	
Toelichting op de status: Voor de uitvoering van het project is een inventarisatie uitgevoerd. Bij uitvoering van de werkzaamheden is een onderscheid gemaakt tussen de buitenkant van de units en de binnenkant. De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. Rest nog een onderdeel nazorg t.a.v. wat werkzaamheden. De inventarisatie zal in het tweede kwartaal van 2022 worden uitgevoerd en zo nodig zullen dan nog rest werkzaamheden worden uitgevoerd.							

3.10.08 Van Gogh Nationaal Park	In 2019-2020 heeft Laarbeek deelgenomen aan de voorbereiding tot het verkrijgen van de status van Van Gogh Nationaal Park. Laarbeek is gevraagd om vanaf 2021 deel te nemen aan het Van Gogh Nationaal park, een samenwerking van een veertigtal partijen: gemeentes, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Van Gogh Nationaal Park zal fungeren als vliegwiel voor ruimtelijk opgaves, zoals duurzame energieontwikkeling. Hierbij is oog voor het behouden en versterken van het Brabantse landschap, dat op talrijke schilderijen van Van Gogh terug te vinden is. Daarnaast versterkt de titel Nationaal Park de toeristische aantrekkingskracht van Laarbeek.	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2023	
			Toelichting op de status: Laarbeek neemt vanaf 2021 deel aan de samenwerking rond Van Gogh Nationaal park. Van Gogh Nationaal Park zal fungeren als vliegwiel voor ruimtelijk opgaves, zoals duurzame energieontwikkeling. Hierbij is oog voor het behouden en versterken van het Brabantse landschap, dat op talrijke schilderijen van Van Gogh terug te vinden is. Daarnaast versterkt de titel Nationaal Park de toeristische aantrekkingskracht van Laarbeek. De status Nationaal Park is nog niet toegekend.				

3.10.09 Invoering Omgevingswet	Continuering van de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet implementatie van nieuwe taken in het kader van de Omgevingswet, het vastleggen en oefenen met de nieuwe werkprocessen in het kader van de Omgevingswet het maken van keuzes met betrekking tot het in stand houden van regels en verordeningen met betrekking tot de fysieke leefomgeving.	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Briels	Omgevingsbeheer	12 - 2022	
			Toelichting op de status: Als gevolg van het uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet naar 1 januari 2023, heeft de implementatie een vervolg in 2022. De invoeringsdatum is weliswaar uitgesteld, maar wij liggen als gemeente op schema om de invoering per die datum mogelijk te maken.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
3.11	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen						
3.11.07	Opheffen parkeerknelpunten zuidzijde Lieshout	 Lopend buiten planning	2021	Wethouder Briels	Leefomgeving	03 - 2022	
			Toelichting op de status: Het verkeersrapport uit 2019 moet worden geactualiseerd met nieuwe feiten en/of omstandigheden die zich in het plangebied hebben voorgedaan. Hiervoor is in 2021 opdracht verleend aan het verkeerskundig bureau. De parkeerstudie heeft een directe relatie met het proces om te komen tot het beste plan voor het centrum van Lieshout zoals dat in juni 2021 aan de raad is gemeld. De daadwerkelijke uitvoering van het parkeeronderzoek gaat in 2022 plaatsvinden.				

			De verwachting is dat het college 4e kwartaal 2022 naar de raad zal terug rapporteren op welke wijze en op welke plekken de parkeeropgave wordt gerealiseerd. Daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van het opstellen van een nieuw bestemmingsplan dat aan bezwaar en beroep onderhevig is.				
3.11.91	Herinrichting Piet van Thielplein Er is een gedragen ontwerp voor de herinrichting van de oostzijde van het Piet van Thielplein in Beek en Donk. (openstaand beleidsvoornemen 2018)	 Lopend buiten planning	2018	Wethouder Meulenstein	Leefomgeving	07 - 2023	
			Toelichting op de status: Op 12 oktober 2021 heeft het college besloten de uitvoering van de herinrichting van het totale plein inclusief het gedeelte Koppelstraat in één keer in aanbesteding en uitvoering te nemen. Omdat de laatste fase (het plein zelf) nog nader moet worden uitgewerkt, kan aanbesteding en uitvoering pas in 2023 plaatsvinden. De werkgroep van ondernemers en de Dorpsraad is hierover geïnformeerd.				
3.11.92	Inrichting Vonderweg In 2018 is de Vonderweg opnieuw ingericht van de Bosscheweg tot aan de aansluiting met de Everbest, waarbij twee gescheiden rijbanen worden gecreëerd. (openstaand beleidsvoornemen 2018)	 Lopend binnen planning	2018	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Omgevingsbeheer	04 - 2022	
			Toelichting op de status: De rechtbank heeft uitspraak gedaan over de wijze waarop de weg ingericht dient te worden: 30 Km zone. Op 8 maart 2022 heeft het college het verkeersbesluit genomen om verkeersborden te kunnen plaatsen en markeringen aan te brengen.				

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name raadsleden, meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Gemiddelde WOZ-waarde	Ja	Duizend euro	2021	€ 306	€ 314
Nieuw gebouwde woningen	Ja	per 1.000 woningen	2020	22,5	9,6
Demografische druk	Ja	%	2021	76,7	79,6
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Ja	€	2021	761	onbekend
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Ja	€	2021	814	onbekend

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Vershil
Lasten	7.916	9.480	8.644	835
2.1 Verkeer, wegen en water	2.659	2.746	2.609	137
2.3 Recreatieve Havens	5	5	4	1
5.4 Musea	21	22	22	
5.5 Cultureel erfgoed	86	126	103	23
5.6 Media	424	424	423	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.244	2.941	2.579	362
7.4 Milieubeheer	1.392	1.874	1.695	179
8.1 Ruimtelijke Ordening	809	1.065	921	144
8.3 Wonen en bouwen	278	277	288	-11
Baten	1.053	2.564	2.596	32
2.1 Verkeer, wegen en water	88	88	78	-9
2.3 Recreatieve Havens			1	1
5.5 Cultureel erfgoed	8	10	6	-4
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	58	83	81	-2
7.4 Milieubeheer		280	275	-6
8.1 Ruimtelijke Ordening	96	1.296	1.399	102
8.3 Wonen en bouwen	802	807	755	-52
Saldo van baten en lasten	-6.863	-6.916	-6.049	867
Stortingen in reserves	540	2.959	3.146	-187
Onttrekkingen aan reserves	589	3.902	3.045	-857
Resultaat	-6.814	-5.973	-6.150	-178

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofdpijnen te kunnen uitvoeren
(bedragen x 1.000)

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
2.1	Verkeer, wegen en water	2.659	2.530	128

Onderhoud verharde wegen	Lasten			
	Baten	39	Incidenteel	Voordelig

Analyse: Er zijn meer leges voor de aanleg van kabels en leidingen ontvangen dan aanvankelijk was voorzien. Dit is het gevolg van een grotere vervangingsprogramma's van de nutsbedrijven en de aanleg van glasvezelnetwerken.

Sneeuw- en gladheidsbestrijding	Lasten	28	Incidenteel	Voordelig
	Baten	-42	Incidenteel	Nadelig

Analyse: Het voordelige verschil van € 28.000 in lasten en het nadelige verschil in baten € 42.000 hangen gedeeltelijk met elkaar samen: Het nadelige effect in de baten hangt samen met minder kosten voor calamiteiten en daardoor minder vergoeding vanuit NODR (schadeverhaal). De lasten zijn daarnaast voordelig beïnvloed door de afrekening van Blink over 2020 (€ 34.000). De nadelige effecten in de lasten zijn te verklaren door de winterse weersomstandigheden die vooral tot veel gladheidsbestrijdingsactiviteiten heeft geleid. Ook meer dan gemiddelde inzet door de grote hoeveelheid sneeuw in februari 2021. En tot slot ook meer verbruik van zout en pekewater.

Openbare verlichting	Lasten	54	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Enkele werkzaamheden zijn vanwege de omvang van het vervangingsprogramma van de openbare verlichting nog niet gerealiseerd. Een gedeelte van deze kosten zijn via budgetoverheveling 2021 overgeheveld naar 2022. De achterstand wordt meegenomen in het schildersprogramma lichtmasten, zodat deze in 2022 volledig is weggewerkt. Als gevolg van de nog niet gerealiseerde werkzaamheden is een positief saldo blijven staan. Daarnaast houden we over bij groepsremplace omdat we grootscheepse led-vervanging aan het uitvoeren zijn.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.858	2.498	360

Landschapsbeleid	Lasten	234	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: De kapitaallasten van het krediet natuur- en landschapsprojecten worden gedekt uit de reserve "Kwaliteitsverbetering buitengebied". In 2021 zijn er minder uitgaven geweest dan begroot waardoor er een incidenteel voordeel ontstaan is van € 234.000. Omdat de uitgaven worden gedekt uit de reserve kwaliteitsverbetering buitengebied ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves.

Openbaar groen	Lasten	94	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Door de vochtige zomer van het afgelopen jaar is er minder uitval geweest bij de beplanting en de kosten voor het bladruimen zijn lager uitgevallen.

Het bomenvervangingsplan in Mariahout en Aarle-Rixtel is gestart in 2021. Om dit plan uit te voeren zijn er gelden gereserveerd bij openbaar groen. In 2022 is er een vervolg gegeven aan dit plan. Het bomenvervangingsplan is alleen bedoeld voor het vervangen van bomen. Bijkomende werkzaamheden zoals het planten van heesters is hierin niet opgenomen.

Vanwege het opschuiven naar 2022 van de werkzaamheden in de Buizerdstraat in Aarle-Rixtel is dit budget over.

Daarom wordt een resultaatsbestemming voorgesteld van € 36.000 om de werkzaamheden uit te kunnen voeren in 2022. Het betreft de Buizerdstraat in Aarle-Rixtel.

Bomenbeheer	Lasten	-13	Incidenteel	
	Baten			

Analyse: De werken behorende bij deelopdracht 2020 zijn pas in winter 2021 uitgevoerd en drukken fors op budget. Daarnaast is de onderhoudsopgave als gevolg van droogteschade toegenomen en zijn er veel dode bomen vervangen. Hierdoor is een totale overschrijding ontstaan van € 108.000.

In het bomenvervangingsplan is een voordeel ontstaan van € 97.000 vanwege uitgestelde werkzaamheden. Dit bedrag wordt gestort in de reserve bomenfonds. Bij het taakveld mutaties is dan ook voor hetzelfde bedrag een nadeel.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
7.4	Milieubeheer	1.594	1.420	173

Milieu: algemeen	Lasten	133	Incidenteel	Nadelig
	Baten	3		Voordelig

Analyse: De kapitaallasten van investeringsbudget Uitwerking visie Duurzaamheid worden gedekt uit de reserve "Duurzaamheidsfonds". In 2021 zijn er minder uitgaven geweest dan begroot waardoor er een incidenteel voordeel ontstaan is van € 292.000. Omdat de uitgaven worden gedekt uit de reserve Duurzaamheid ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves.

Het overige verschil wordt veroorzaakt door de uitvoering van extra basistaken. Het betreft dan met name kosten als gevolg van dat er meer agrarische vergunningen zijn aangevraagd dan was voorzien. Deze ontwikkeling doet zich niet alleen in Laarbeek voor maar bij meerdere agrarische gemeenten in de regio als gevolg van de transitie binnen de veehouderij. Ook zijn er meer kosten voor welstand. Dit heeft te maken met de toename aan aanvragen bouwen. Verder is er extra kosten gemaakt ten behoeve van een aantal langlopende handhavingszaken.

Energiebeheer	Lasten	55	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: De uitgaven van het krediet Uitvoeringsprogramma klimaat 2009-2012 worden gedekt uit de reserve "Incidenteel nieuw beleid". In 2021 zijn er geen uitgaven geweest waardoor er een voordeel ontstaan is op de kapitaallasten (€ 55.000). Omdat de uitgaven worden gedekt uit de reserve incidenteel nieuw beleid ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
8.1	Ruimtelijke Ordening	-231	-477	247

Algemeen: ruimtelijke ordening	Lasten	16	Incidenteel	Voordelig
	Baten	44	Incidenteel	Voordelig

Analyse: **Kapitaallasten Krediet Visie buitengebied**
De uitgaven van dit krediet worden gedekt uit de "Algemene reserve". In 2021 is het krediet nog niet geheel besteed. Hierdoor ontstaat een voordeel op de kapitaallasten (€ 58.000). Omdat deze kapitaallasten worden gedekt uit de algemene reserve ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves.

Kapitaallasten Krediet Uitvoering reconstructie- en gebiedsplannen
De uitgaven van dit krediet worden gedekt uit de reserve Reconstructie. In 2021 is het krediet nog niet geheel besteed. Hierdoor ontstaat een voordeel op de kapitaallasten (€ 7.000). Omdat deze kapitaallasten worden gedekt uit de reserve reconstructie ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves.

De baten vertonen een licht positief saldo ten gevolge van de ontvangst van Bio-gelden en een planschadeverhaal bij WoCom.
De lasten pakken voordelig uit in verband met minder negatieve (dan begrote) kapitaallasten. Deze compenseren ruimschoots de in het kader van plan Moreeshof toegekende planschade.

Omgevingswet	Lasten	30	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Onzekerheid kosten implementatie van de Omgevingswet als gevolg van meerdere malen uitstel. Budget dat niet in budgetoverheveling 2021--> 2022 is meegenomen is gestoeld op kosten die in 2022 nog wel gemaakt gaan worden. We zullen dan ook voorstellen om dit als resultaatbestemming naar 2022 over te hevelen.

Bestemmings- en structuurplannen	Lasten	99	Incidenteel	Voordelig
	Baten	58	Incidenteel	Voordelig

Analyse: De kapitaallasten van het investeringsbudget De blauwe poort worden gedekt uit de reserve "Kwaliteitsverbetering buitengebied". In 2021 zijn er geen uitgaven geweest waardoor er een incidenteel voordeel ontstaan is van € 161.000. Omdat de uitgaven worden gedekt uit de reserve kwaliteitsverbetering buitengebied ontstaat daar voor hetzelfde bedrag een nadeel omdat er minder onttrokken wordt. Zie mutaties reserves. Daarnaast zijn de lasten in 2021 toegenomen door extra inhuur van personeel (b.v. ten behoeve van de implementatie van Omgevingswet en Omgevingsplan) en extra externe adviezen in verband met het aantal doorlopen planologische procedures.

De baten vertonen een ruim positief saldo ten gevolge van de ingekomen leges die betrekking hebben op een toegenomen aantal doorlopen planologische procedures in 2021.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
8.3	Wonen en bouwen	-530	-468	-62

Leges bouwvergunningen	Lasten			
	Baten	-50	Incidenteel	Nadelig

Analyse: De geraamde legesinkomsten zijn nagenoeg gehaald. Het negatieve verschil is niet exact te verklaren. Mogelijk spelen zaken als meer vergunningvrij bouwen en de drukte in de bouwsector een rol, waardoor bouwplannen worden uitgesteld.

Analyse verschil reserves

Mutaties reserves	Lasten	-187	Incidenteel	Nadelig
	Baten	-857	Incidenteel	Nadelig

Analyse: **Algemene reserve (nadeel € 66.000 incidenteel)**
De kapitaallasten van het krediet "Visie buitengebied" worden gedekt uit deze reserve. In 2021 is het krediet nog niet geheel besteed. Hierdoor wordt er minder onttrokken uit de algemene reserve waardoor een nadeel ontstaat. Op het taakveld "Ruimtelijke ordening" ontstaat voor het hetzelfde bedrag een voordeel.
De reserve reconstructie wordt opgeheven en dit bedrag wordt gestort (uitgave) in de algemene reserve wat een nadeel veroorzaakt van € 9.000. Zie ook reserve reconstructie waar dit een voordeel is.

Reserve kwaliteit buitengebied (nadeel € 469.000 incidenteel)

De uitgaven van het krediet "Uitvoering natuur en landschapsprojecten" worden gedekt uit deze reserve. In 2021 is het krediet nog niet geheel besteed. Hierdoor ontstaat op dit taakveld een nadeel van € 234.000 omdat er minder onttrokken wordt uit deze reserve. Op het taakveld "Openbaar groen en (openlucht) recreatie" een voordeel voor hetzelfde bedrag vanwege lagere kapitaallasten.

De uitgaven van het krediet "De Blauwe poort" worden gedekt uit deze reserve. In 2021 is het krediet nog niet geheel besteed. Hierdoor ontstaat op dit taakveld een nadeel van € 161.000 omdat er minder onttrokken wordt uit deze reserve. Ditzelfde bedrag is een voordeel bij taakveld "ruimtelijke ordening".

Diverse BIO bijdrage en bijdrage ruimte voor ruimte worden gestort in deze reserve. Dit bedrag is niet begroot. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 75.000. De inkomsten worden verantwoord op taakveld Ruimtelijke ordening.

Reserve duurzaamheidsfonds (nadeel 292.000 incidenteel)

De uitgaven van het krediet "Uitwerking visie duurzaamheid" worden gedekt uit deze reserve. Dit krediet is nog niet volledig besteed waardoor er een nadeel ontstaat omdat er minder wordt onttrokken uit deze reserve. Op dit taakveld is dat een nadeel en bij het taakveld "Milieubeheer" een voordeel.

Reserve incidenteel nieuw beleid (nadeel 110.000 incidenteel)

De uitgaven van diverse kredieten worden gedekt uit deze reserve. Deze kredieten zijn nog niet volledig besteed in 2021 waardoor er een nadeel ontstaat omdat er minder wordt onttrokken uit deze reserve. Dit is dan weer een voordeel op diverse taakvelden.

Reserve bomenfonds (nadeel 91.000 incidenteel)

Het budget bomenvervangingsfonds is in 2021 niet geheel besteed. Om de kosten te "egaliseren" is afgesproken om de overschotten de storten in deze reserve en andersom bij tekorten te onttrekken. Dit nadeel is bij het taakveld openbaar groen en recreatie een voordeel.

Reserve reconstructie (voordeel 2.000 incidenteel)

De uitgaven van het krediet "Uitvoering reconstructie- en gebiedsplannen worden gedekt uit deze reserve. Dit krediet is nog niet volledig besteed waardoor er een nadeel ontstaat van € 7.000 omdat er minder wordt onttrokken (inkomsten) uit deze reserve. Op dit taakveld is dat een nadeel en bij het taakveld "Ruimtelijke ordening" een voordeel.

Zoals al aangekondigd in de jaarrekening 2020 wordt deze reserve opgeheven omdat er geen bestemming meer is voor deze reserve. Het overschot van deze reserve zal gestort worden in de algemene reserve conform de algemene beleidsuitgangspunten in de nota reserves en voorzieningen. Dit is een voordeel van € 9.000.

Investeringsen

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december weer.

Jaar	Investering	Begroting	Rekening	Verschil
2018	72105071 Vervanging armaturen	480	480	0
2018	72105072 Vervanging lichtmasten	70	70	0
2018	72105073 Diverse aanpass. openbare verlichting	10	10	0
2020	72105075 Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan	280	92	188
2020	75605012 Vervanging evenementenkasten	50	3	47
2021	72105077 Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan	280	0	280
2016	77230009 Krediet uitwerking visie Duurzaamheid	473	182	291
2017	77230010 Deelname Zonnepanelenproject Brabant-ZO	1.240	1.020	220
2017	77230013 Contr.beheer Zonnepanelenproject Brabant-ZO	0	10	-10
2019	75502008 Uitvoering natuur- en landschapsprojecten	340	74	266
2020	77230014 Duurzaamheidsleningen Laarbeek 2020	300	40	260
2021	75502010 Aankoop grond EVZ Boerdonkse Kampen	73	74	-1
2005	78220003 Uitvoering startersregeling	1.500	614	886
2013	72106004 Aanpassingen Kerkplein AR + onvoorzien	44	20	24
2019	72101197 Verruimen riool+aanp gemaal Meerven (aanv)	187	187	0
2020	72101204 Groot onderhoud Koppelstraat	160	0	160
2020	72101205 P.Vogelstr/Hubert.w/Kerkstr combi met riool	460	0	460
2021	72101215 Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	420	0	420
2021	72401200 Herinrichting Groene long	339	0	339
2020	78222018 renovatie 8 sanitaire units WWC AR	200	25	175
2005	78101001 Uitvoering reconstructie- en gebiedsplannen	279	271	8
2016	78101007 Project De Blauwe Poort	170	9	161
2019	78215001 Actualisatie erfgoedbeleid	40	19	21
2011	72108002 Groot onderhoud Kerkgracht Lieshout	70	0	70

2020	72101198 Herstraten	43	90	-47
2021	72101206 Herstraten	135	108	27
2021	78215002 Herplaatsen carillon Lieshout	60	16	44
2010	75416001 Digitaliseren bouwvergunningen RHC	70	77	-7
2009	77232027 Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2009-2012	148	69	79
2020	72101199 Onderzoeken/inspecties/adviezen	60	63	-3
2020	72101200 Herstraten Schoolstraat	60	74	-14
2020	72101202 Kleinschalig onderhoud wegen	198	139	59
2020	72101203 Groot oh (Schaapsd/Ketelk/Broekstr/Trendstr)	438	346	92
2021	72101207 Globale weginsp+onderzoeken+opst bestekken	82	53	29
2021	72101208 Aanpassing GBI/Koppelvlak	20	0	20
2021	72101209 Onderhoud asfalt wegen	30	0	30
2021	72101210 Scheuren vullen	15	0	15
2021	72101211 Plaatselijke asfalt reparaties	15	0	15
2021	72101212 Vlakfrezen boomwortels	20	0	20
2021	72101213 Oppervlaktebehandeling Helmondseweg	105	0	105
2021	72101214 Grootschalig wegenonderhoud	795	593	202
2020	72109101 Aankoop strook grond Bosscheweg BD	36	2	34
2020	72106011 Bijdrage projectkosten ombouw N279	117	0	117
2020	72106012 Afkoopsom jaarl onderh/expl VRI omb. N279	68	0	68
2018	78100026 Visie buitengebied	150	93	57

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
72105071 Vervanging armaturen	Dit is samen met 4 kredieten 1 aanbesteding. Besloten is om alle uitgaven eerst de oudste vol te boeken en verder te gaan met de jongste. Dit krediet hebben we nu volledig benut.	Ja
72105072 Vervanging lichtmasten	Dit is samen met 4 kredieten 1 aanbesteding. Besloten is om alle uitgaven eerst de oudste vol te boeken en verder te gaan met de jongste. Dit krediet hebben we nu volledig benut.	Ja

72105073 Diverse aanpass. openbare verlichting	Dit is samen met 4 kredieten 1 aanbesteding. Besloten is om alle uitgaven eerst de oudste vol te boeken en verder te gaan met de jongste. Dit krediet hebben we nu volledig benut.	Ja
72105075 Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan	Dit is samen met 4 kredieten 1 aanbesteding. Besloten is om alle uitgaven eerst de oudste vol te boeken en verder te gaan met de jongste. Dit krediet wordt nu nog gebruikt om de werkzaamheden af te ronden. Het plan is nog niet opgeleverd.	Nee
75605012 Vervanging evenementenkasten	kasten worden in 2022 gekeurd en daar bepaald welke vervangen moeten worden.	Nee
72105077 Verv. openbare verlichting cfm beleidsplan	Wordt in 2022 aanbesteed en komt in uitvoering.	Nee
77230009 Krediet uitwerking visie Duurzaamheid	Dit is een doorlopend krediet (duurzaamheidsfonds) waaruit diverse investeringen in duurzaamheid bekostigd worden.	Nee
77230010 Deelname Zonnepanelenproject Brabant-ZO	Dit is een lopend project. Begin 2022 worden de laatste deelnemers van zonnepanelen voorzien.	Nee
77230013 Contractbeheer Zonnepanelenproject Brabant-ZO	Dit is een lopend project. Begin 2022 worden de laatste deelnemers van zonnepanelen voorzien.	Nee
75502008 Uitvoering natuur- en landschapsprojecten	Dit is een doorlopend krediet. Uit dit krediet worden de natuur- en landschapsprojecten, zoals de aanleg van EVZ's betaald.	Nee
77230014 Duurzaamheidsleningen Laarbeek 2020	Dit is een lopend krediet, er kunnen net zoveel duurzaamheidsleningen verstrekt worden tot het budget op is.	Nee
75502010 Aankoop grond EVZ Boerdonkse Kampen	De grondaankoop is voltooid.	Ja
78220003 Uitvoering startersregeling	De starterslening is een 'revolverend fonds' wat inhoudt dat de aflossingen van de leningen weer opnieuw ingezet kunnen worden voor andere starters.	Nee
72106004 Aanpassingen Kerkplein AR + onvoorzien	Werkvoorbereiding is gestart uitvoering 2023	nee
72101197 Verruimen riool+aanp gemaal Meerven (aanv)	werkzaamheden zijn gereed.	ja
72101204 Groot onderhoud Koppelstraat	Werkzaamheden zijn onderdeel van herinrichting piet van thielplein. uitvoering 2023	nee
72101205 P.Vogelstr/Hubert.w/Kerkstr combi met riool	Werkzaamheden zijn gestart	nee
72101215 Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	Werkvoorbereiding is opgestart uitvoering 2023	nee

72401200 Herinrichting Groene long	Visie ontwikkeling is opgestart. Start uitvoering 2023	nee
78222018 renovatie 8 sanitaire units WWC AR	Afronding vindt plaats in 2022.	nee
78101001 Uitvoering reconstructie- en gebiedsplannen	De projecten zijn klaar.	Ja
78101007 Project De Blauwe Poort	De voorbereidingen voor fase 2 van de Blauwe Poort worden gestart in 2022.	Nee
78215001 Actualisatie erfgoedbeleid	Een deel van de werkzaamheden voor het nieuwe erfgoedbeleid zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Erfgoedbeleid 2021-2022	Nee
72108002 Groot onderhoud Kerkgracht Lieshout	Dit krediet zal worden ingezet t.b.v. de aanpak van de Heuvel te Lieshout.	Nee
72101198 Herstraten 2020	Op 28 januari 2020 stemde de gemeenteraad in met het herstraatprogramma 2020 voor een bedrag van € 95.000,-. De dekking werd verdeeld over een restant van een toen al bestaand krediet 'Kleinschalig herstraatwerk' (€ 52.120,-) en het nieuw aan te maken krediet 'Herstraten 2020' (€ 42.880,-). De werkzaamheden zijn uitgevoerd voor €90.000,- en bleven daarmee binnen de raming. Per abuis werd echter het al bestaande krediet 'Kleinschalig herstraatwerk' afgesloten met de jaarrekening 2019, waardoor de volledige kosten van het herstraatprogramma 2020 ten laste werden gebracht van 'Herstraten 2020'. Hierdoor lijkt er sprake van een forse overschrijding van dit krediet, maar in feite zijn de werkelijke kosten € 5.000,- lager dan geraamd.	Ja
72101206 Herstraten 2021	Het grootste deel van het herstraatprogramma 2021 is uitgevoerd. In 2022 worden de laatste werkzaamheden verricht.	Nee
78215002 Herplaatsen carillon Lieshout	Het Lieshoutse carillon wordt in 2022 verplaatst	Nee
75416001 Digitaliseren bouwvergunningen RHC	De bouwvergunningen zijn digitaal aangeleverd aan het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. De bouwvergunningen van voormalige gemeente Aarle-Rixtel zijn	Ja

	formeel overgedragen. De bouwvergunningen van Beek en Donk en Lieshout volgen in 2022. De overschrijding heeft te maken met indexering vanaf 2010 en aanvullende werkzaamheden betreffende herschikking bouwdoSSIers en aanpassing metagegevensschema.	
77232027 Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2009-2012	Traject loopt door ten gunste van de klimaatdoelstellingen 2030	Nee
72101199 Onderzoeken/inspecties/adviezen	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101200 Herstraten Schoolstraat	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101202 Kleinschalig onderhoud wegen	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101203 Groot oh (Schaapsd/Ketelk/Broekstr/Trendstr)	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101207 Globale weginsp+onderzoeken+opst bestekken	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101208 Aanpassing GBI/Koppelvlak	Werkzaamheden worden uitgevoerd in 2022	Nee
72101209 Onderhoud asfalt wegen	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101210 Scheuren vullen	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101211 Plaatselijke asfalt reparaties	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101212 Vlakfrezen boomwortels	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101213 Oppervlaktebehandeling Helmondseweg	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.	Ja
72101214 Grootschalig wegenonderhoud	Werkzaamheden worden afgerond in 2022. Restant verplichting ca. € 80.000,-.	Nee
72109101 Aankoop strook grond Bosscheweg BD	De aankoop heeft in januari 2022 plaatsgevonden.	Nee
72106011 Bijdrage projectkosten ombouw N279	In december 2021 is door de Raad van State het Provinciaal inpassingsplan (PIP) vernietigd. In 2022 zullen we nader bezien hoe we verder gaan.	Nee

72106012 Afkoopsom jaarl onderh/expl VRI omb. N279	In december 2021 is door de Raad van State het Provinciaal inpassingsplan (PIP) vernietigd. In 2022 zullen we nader bezien hoe we verder gaan.	Nee
78100026 Visie buitengebied	Omgevingsvisie is in december 2021 door raad vastgesteld. Er zijn nog enkele restantverplichtingen (ca. € 30.000,-)	Nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Brabant Water N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Coöperatieve vereniging Boer Bier Water	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	Gemeenschappelijke regeling
Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017- 2030	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

4. Economie en werkgelegenheid

Bedrijvigheid

Het winkelbestand in de kleine kernen staat onder druk. Toenemende mobiliteit, internetmogelijkheden, schaalvergroting en de behoefte aan recreatief winkelen leiden er toe dat deze voorzieningen onder druk komen te staan. Laarbeek beschikt over een visie met betrekking tot detailhandel. Wij nemen een actieve houding aan in het versterken van de (winkel)centra en het oplossen van leegstand. Dit vraagt om een toekomstperspectief met betrekking tot detailhandel.

Door het clusteren en herstructureren van bedrijventerreinen wordt er naar gestreefd om nieuwe kansen voor lokale bedrijvigheid en dus werkgelegenheid te creëren en ook verbeteringen aan te brengen met betrekking tot de leefbaarheid. Bemmer IV, heeft daarbij als relatief nieuw en bovenlokaal bedrijventerrein onze speciale aandacht.

Met het aantrekken van de economie en de toenemende vraag naar (grote) bedrijfskavels is het van belang dat wordt vastgehouden aan het Ambitieprogramma Bemmer IV (kwaliteit en uitstraling). Laarbeek zal ook een actieve rol vervullen in de regionale afstemming over bedrijventerreinen.

Laarbeek heeft sinds 2017 een ondernemersfonds. Het is een initiatief van Parkmanagement Laarbeek, CentraManagement Laarbeek en ZLTO. Het fonds is bedoeld om georganiseerd ondernemerschap in staat te stellen om collectieve zaken structureel te financieren en daarmee de economie in Laarbeek te versterken. In 2018 volgt een evaluatie die inzicht geeft in de wensen van de ondernemers; in 2021 vindt een eindevaluatie plaats.

Toerisme en recreatie

Laarbeek heeft haar inwoners maar zeker ook de inwoners van omliggende gemeenten en het stedelijk gebied het nodige te bieden. Er is voldoende potentieel op verschillende vlakken dat beter kan worden benut. Daarom wordt ingezet op een stevige positionering van Laarbeek. Laarbeek profileert zich als Waterpoort van de Peel en spant zich in voor een aantrekkelijk buitengebied met extensieve en laagdrempelige recreatie. De komende periode wordt verder ingezet op (het faciliteren van) kleinschalige recreatieve functies waarbij de focus in het bijzonder op Waterboulevard en de Blauwe Poort komt te liggen. Met beide projecten wordt verder gebouwd aan Waterpoort van de Peel.

Participatie en armoede

We zetten ons in om (verborgen)armoede te bestrijden, armoede die voor de samenleving niet zichtbaar is met als uitgangspunt gelijke kansen voor iedereen. Daarbij willen we speciale aandacht besteden aan kinderarmoede.

Wij vinden dat kinderen niet de dupe mogen worden van de financiële situatie waarin zij zich bevinden.

Preventie en vroegtijdig signaleren van betalingsachterstanden kunnen helpen om (problematische) schulden te voorkomen.

Problematische schulden leiden niet zelden tot gezondheidsproblemen, een beroep op de bijstand en/of huisuitzetting of zelfs tot jeugdhulpvraagstukken. We vinden het daarom van belang om de schulddienstverlening verder door te ontwikkelen om dit instrument zo effectief en efficiënt mogelijk te kunnen inzetten.

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het bieden van ondersteuning aan mensen met (verminderd) arbeidsvermogen bij het vinden van passend werk. Laarbeek werkt hiervoor regionaal samen in het werkbedrijf Senzer. Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te kunnen toeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt zijn voorzieningen nodig, zoals werkervaringsplaatsen en mogelijkheden voor maatschappelijke deelname bij lokale voorzieningen. Door een breder aanbod van dergelijke (laagdrempelige) voorzieningen wordt de kans tot de toeleiding naar de arbeidsmarkt vergroot. We zetten in op maatwerk door samenwerking met alle partners die nodig zijn om mensen te helpen en kijken daarbij over de grenzen van de bestaande regels en kaders heen.

Portefeuillehouder(s)

Wethouder Briels

Wethouder Meulenstein

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Afspraken uit raadsprogramma "Handen ineen"

- 4.01 We schenken extra aandacht aan onze bedrijventerreinen om de kansen voor (lokale) bedrijvigheid te vergroten
- 4.02 Na een tussenevaluatie in 2018 wordt in 2021 een eindevaluatie uitgevoerd van het ondernemersfonds
- 4.03 We werken aan een toekomstperspectief voor de detailhandel
- 4.04 We blijven inzetten op kleinschalige recreatieve functies en we focussen op Waterboulevard en Blauwe Poort
- 4.05 We blijven inzetten op een stevige positionering van Laarbeek als Waterpoort van de Peel
- 4.06 We richten ons op de bestrijding van de verborgen armoede, in het bijzonder bij kinderen
- 4.07 Schulddienstverlening wordt verder doorontwikkeld
- 4.08 Er worden laagdrempelige voorzieningen gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gericht op participatie
- 4.09 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen

Het vaststellen van een eventuele plandatum verloopt via de 1e tussenrapportage 2022, daarom is het veld '*nieuwe planning*' in de jaarstukken 2021 niet gevuld.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
4.01	<i>We schenken extra aandacht aan onze bedrijventerreinen om de kansen voor (lokale) bedrijvigheid te vergroten</i>						
4.01.03	Bestaande bedrijventerreinen Samen met Stichting Parkmanagement Laarbeek werken we aan het vitaal houden van de bestaande bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein bekijken we wat aandachtspunten zijn en stellen we indien nodig een plan van aanpak op. Diverse issues komen hierbij aan bod: duurzaamheid, veiligheid, parkeernormen, geluidsnormen en onderhoudsnormen. In 2020 gebeurt dit voor Beekerheide.	 Nog niet gestart buiten planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: De startbijeenkomst stond gepland in Q4 2021 en is uitgesteld in verband met corona.					
4.01.04	Dutch Technology Week Organiseren van een Hotspot waarbij bedrijven uit de regio zich gezamenlijk presenteren en mensen (vooral kinderen) warm willen maken voor techniek. Aan dit evenement doen meer dan 50 bedrijven en een aantal onderwijsinstellingen mee. Vanuit de basisscholen, de Roefeldagen en Parkmanagement/ Ondernemersfonds worden kinderen gemotiveerd en gefaciliteerd om de DTW te bezoeken. De Hotspot wordt roulerend georganiseerd in de regio. In 2020 zal de Hotspot in Beek en Donk zijn, onder andere bij Formula Air en Kusters Goumans.	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	06 - 2022	
		Toelichting op de status: De hotspot wordt in juni 2022 georganiseerd in Beek en Donk.					
4.01.05	Gebiedsontwikkeling Bemmer IV In 2021 wordt er een opdracht uitgezet voor tekeningen en bestek voor het woonrijp maken. De laatste werkzaamheden rondom de vernieuwde Vonderweg worden afgerond. Verkoopgesprekken met ondernemers blijven plaatsvinden. Prognose voor de verkoop van bedrijfsgrond is 8,5 ha.	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Meulensteen	Leefomgeving	12 - 2025	
		Toelichting op de status: De opdracht voor de tekeningen en bestek voor het woonrijp maken, is verstrekt. Het afronden van de werkzaamheden met betrekking tot de Vonderweg zijn weer opgepakt na de gerechtelijke uitspraak dat de Vonderweg ingericht moet worden als 30 km zone. Er is nog steeds veel vraag naar bedrijfskavels en diverse					

serieuze verkoopgesprekken en optieverstrekkingen hebben plaatsgevonden. In 2021 is 3,4 ha aan bedrijfspavels verkocht.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
4.04	We blijven inzetten op kleinschalige recreatieve functies en we focussen op Waterboulevard en Blauwe Poort						
4.04.01	Visie 't Gulden land realiseren De visie voor 't Gulden Land is in 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. De gebieds-ontwikkeling in 't Gulden Land draagt sterk bij aan de positionering van Laarbeek als Waterpoort van de Peel. Er zijn in de kadernota 2020 geen middelen toegekend die de reguliere uitvoering mogelijk maken. De planning van de uitvoering is afhankelijk van de zoektocht naar alternatieve financieringsmogelijkheden en het kunnen uitvoeren van deelprojecten binnen bestaande projecten.	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2023	
			Toelichting op de status: Voor het realiseren van de verschillende deelprojecten is een termijn van 7 jaar uitgetrokken. In 2021 heeft het Waterschap samen met gemeente Laarbeek een ontwerp voor de natuurontwikkeling en beekherstel in de kop van Aarle-Rixtel gemaakt en een financieringsopzet voor dit ontwerp gemaakt. Daarnaast zijn er met de partners globale plannen gemaakt voor de recreatieve ontsluiting en herkenbaarheid van 't Gulden land.				

4.04.03	Actualisatie beleid recreatie en toerisme	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2022	
			Toelichting op de status: Wegens de Corona ontwikkelingen heeft de beleidsactualisatie in 2021 stilgelegen. Het betrekken van ondernemers vroeg in het traject is essentieel om een nieuw gedragen beleid op te stellen.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
4.06	We richten ons op de bestrijding van de verborgen armoede, in het bijzonder bij kinderen						
4.06.03	Verbeteren vroegsignalering	 Lopend buiten planning	2021	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	04 - 2022	
Om ernstigere problemen te voorkomen, is het van groot							

belang schulden en tekenen van armoede al in een vroeg stadium te signaleren. We ontwikkelen een proces voor een nauwere samenwerking met werkgevers en het onderwijs, wat zich richt op vroegsignalering en vervolgens het vergroten van het zelfoplossend vermogen.	Toelichting op de status: De eerste gesprekken met het onderwijs en de werkgevers hebben plaatsgevonden. Er is echter nog geen vervolg gegeven aan vanwege onvoldoende personele capaciteit bij de gemeente en een andere prioritering vanwege de coronacrisis.
---	--

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
4.07	Schulddienstverlening wordt verder doorontwikkeld						
4.07.05	Sluitende keten schuldhulpverlening Om ervoor te zorgen dat de keten van schuldhulpverlening (variërend van lichte financiële problemen tot en met een wettelijk schuldsaneringstraject) sluitend is, worden de momenteel ontbrekende/onvolledig ingeregelde schakels ingericht. Dat wil zetten dat het maatschappelijk werk erop wordt ingericht dat zij zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin in staat zijn om voor in de keten de benodigde hulp te kunnen verlenen in de vorm van budgetcoaching, budgetbegeleiding en budgetbeheer (niet technisch budgetbeheer want dat zit bij Kredietbank Nederland). Verder wordt, ook in aansluiting op de in voorbereiding zijnde notitie jeugd, een plan ontwikkeld voor de doelgroep jongeren (met schulden). Dit is een doelgroep waar we specifieke aandacht aan moeten geven, zeker ook gezien de huidige (corona)situatie. Om te voorkomen dat zij in financiële problemen komen (begint al bij de voorlichting op de basisschool) en als ze financiële problemen/schulden hebben, hoe ze in beeld te krijgen en we ze een passend aanbod kunnen bieden. Tenslotte gaan we in samenhang met de andere leefgebieden en in afstemming met het Sociaal Team Laarbeek in de voorlichtende sfeer een preventief aanbod ontwikkelen. Dit doen we aan de hand van life-events welke (mogelijk) leiden tot een veranderde financiële situatie. We gaan inwoners hier pro-actief over informeren.	 Lopend buiten planning	2021	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	04 - 2022	
		Toelichting op de status: Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamercommissie inzake de schuldhulpverlening in Laarbeek wordt een aantal zaken opgepakt: 1. het opstellen van een monitor Sociaal Domein, waarbij voorrang wordt gegeven aan het onderwerp schuldhulpverlening; de raad wordt hierbij gevraagd om hun behoefte aan gegevens kenbaar te maken; 2. het toegangsvraagstuk, waar schuldhulpverlening onderdeel van uitmaakt. wordt verder uitgewerkt; 3. de raad wordt betrokken bij het opstellen van een nieuw regionaal beleidsplan schuldhulpverlening en de lokale uitwerking daarvan; 4. de samenwerking met de ketenpartners wordt opgepakt door opnieuw netwerkbijeenkomsten te organiseren. Het adviesrecht schuldenbewind wordt medio 2022 ter vaststelling voorgelegd aan het college om hier vervolgens mee te gaan starten. Tenslotte wordt samen met bewindvoerders afspraken gemaakt over een nauwere samenwerking tussen bewindvoerders, gemeentelijke schuldhulpverleners en de vrijwilligers van de LEVgroep (o.a. in het kader van nazorg en het adviesrecht schuldenbewind). Een communicatieplan wordt opgesteld in het kader van de doelgroep jongeren en schulden. Hierbij zal een beroep gedaan worden op de deskundigheid van SintLucasNxt om een goede aansluiting te krijgen met de doelgroep.					

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
4.09	Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen						
4.09.01	Vorbereiding nieuwe Wet Inburgering Vanaf 1 januari treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Wij werken samen met de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel om deze wet te implementeren. We stellen een visie op en werken deze uit in passend beleid en verordeningen. We zorgen daarbij dat de nieuwe taken in werkprocessen worden vastgelegd. We leggen nieuwe leerroutes vast. Tevens zorgen we ervoor dat managementinformatie beschikbaar komt om de resultaten van de activiteiten te monitoren. Ook stellen we programma van eisen op voor de ICT ondersteuning.	 Gereed/ afgerond	2020	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: De voorbereidingen voor de nieuwe wet inburgering zijn afgerond. Trajectregie is georganiseerd en de belangrijkste basisprocessen zijn ingericht. De Wet is in werking getreden op 1 januari 2022.					
4.09.03	Implementeren nieuwe wet inburgering Op 1 juli treedt de nieuwe wet inburgering in werking, waarna uitwerking van de verschillende onderdelen in diverse werkgroepen plaats zal vinden. Daarnaast zal de pilot 'trajectregisseur' worden geëvalueerd.	 Gereed/ afgerond	2021	Wethouder Slaets- Sonneveldt	Samenleving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: De voorbereidingen op de nieuwe wet inburgering zijn in volle gang. De visie is vastgesteld en de pilot Trajectregisseur is geëvalueerd. In september is gestart met het doorontwikkelen van het werkproces op hoofdlijnen naar een werkbaar proces voor de uitvoerende professionals. De trajectregisseur is gestart op 1 oktober 2021. Dit samen zorgt ervoor dat de Wet Inburgering 2021 geïmplementeerd is volgens planning op 1 januari 2022.					
4.09.05	Deelname Laarbeek aan Peelmarketing In 2019 is het perspectief Vrijetijdseconomie voor de Peel 2030 opgesteld in opdracht van het Innovatiehuis De Peel. Dit omdat de economische groei op gebied van vrijetijdseconomie in de Peel achter blijft. Het perspectief adviseert om gezamenlijke Peelmarketing te organiseren. Vanaf 2021 sluit Laarbeek samen met de andere Peelgemeentes aan bij het tweetalige digitale platform voor regio Eindhoven om zo de vindbaarheid van het aanbod te verhogen. Om te kunnen concurreren met de omliggende regio's is het aanstellen van regiomarketeers noodzakelijk. Dit wordt in 'lean-en mean' organisatie vormgegeven, waarvan een groeimodel voor de financiële bijdrage van de	 Gereed/ afgerond	2021	Wethouder Briels	Leefomgeving	12 - 2023	
		Toelichting op de status: In 2021 heeft Peelmarketing een vliegende start gemaakt en werd het merk 'Land van de Peel' gelanceerd. In 2021 zijn veel resultaten geboekt: regionale website, lancering van het merk, diverse campagnes en veel mediapublicaties. Om 'Land van de Peel' ook op langere termijn te borgen, hebben de betrokken gemeentes ingestemd met structurele werking en financiering van Peelmarketing in plaats van de eerder afgesproken driejarige financiering.					

sector deel uitmaakt. Er wordt een samenwerking voor 3 jaar tussen de Peelgemeentes aangegaan.		
--	--	--

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name raadsleden, meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Functiemenging	Ja	%	2020	46,7	48,6
Vestigingen (van bedrijven)	Ja	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	2020	179,4	165,4

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Vershil
Lasten	17.301	21.566	15.755	5.811
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	11	11	11	
3.1 Economische ontwikkeling	443	465	442	23
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.345	4.249	4.772	-523
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	76	52	67	-16
3.4 Economische promotie	175	191	155	37
6.3 Inkomensregelingen	5.357	5.485	3.866	1.619
6.4 Begeleide participatie	2.365	2.518	2.518	
6.5 Arbeidsparticipatie	227	215	150	65
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.302	8.380	3.773	4.606
Baten	12.232	15.964	11.544	-4.420
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	31	30	25	-6
3.1 Economische ontwikkeling			59	59
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.380	4.391	5.040	649
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	45	39	56	18
6.3 Inkomensregelingen	3.474	3.499	1.943	-1.556
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.302	8.005	4.422	-3.584
Saldo van baten en lasten	-5.069	-5.601	-4.211	1.391
Stortingen in reserves		386	1.219	-834
Onttrekkingen aan reserves	140	817	971	155
Resultaat	-4.929	-5.170	-4.459	711

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofdpijnen te kunnen uitvoeren
(bedragen x 1.000)

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
3.1	Economische ontwikkeling	465	384	82
Economische aangelegenheden		Lasten	24 Incidenteel	Voordelig
		Baten	59 Incidenteel	Voordelig

Analyse: **Gelden m.b.t. controle coronatoegangsbewijzen**
 Er is € 58.724 binnengekomen vanuit de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voor de controles op de coronatoegangsbewijzen in het vierde kwartaal van 2021.
 Er is in totaal € 34.127 uitgekeerd aan ondernemers in de horeca- en sportsector als tegemoetkoming in de door hen gemaakte kosten.
 Verder zijn kosten die de gemeente zelf heeft gemaakt m.b.t. het controleren van de coronatoegangsbewijzen ook gedeeltelijk hieruit betaald. Het restant wordt via de SISA verantwoording terugbetaald aan het Rijk. Netto is het resultaat voor de gemeente dus 0.

Vershil in lasten

Er is minder geld uitgegeven dan vooraf begroot aan regionale economische projecten. Dit levert een incidenteel voordeel op voor de gemeente.
 Het betreft € 7.700 voor een programma van de Regiegroep Arbeidsmarkt en Onderwijs en € 65.000 voor projecten van het Innovatiehuis De Peel.
 Samen met de extra uitgaven met betrekking tot de coronatoegangsbewijzen, verklaart dat het verschil.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-142	-268	126
Bestemmingsplan Bemmer IV		Lasten	-524 Incidenteel	Nadelig
		Baten	649 Incidenteel	Voordelig

Analyse: Zie taakveld Grondexploitatie.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
3.4	Economische promotie	191	155	37
Alg.: toerisme en recreatie		Lasten	30 Incidenteel	Voordelig
		Baten		

Analyse: De opstartbijdrage voor Peelmkteting voor het jaar 2021 (ca. € 29.000) was in 2020 al voldaan uit het economisch budget. Daarmee waren de jaarlijkse kosten voor 2021 (€ 22.750) ook betaald en hoefden deze niet nog uit het toeristisch budget voldaan te worden. Een deel van de middelen (€ 5000) voor verdere planvorming voor 't Gulden Land is overgeheveld naar 2022.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
6.3	Inkomensregelingen	1.986	1.923	63

Algemeen: bijstandsverlening	Lasten	4	Incidenteel	Voordelig
	Baten	62	Incidenteel	Voordelig

Analyse: Het Algemeen Bestuur van Senzer heeft in de vergadering van 22 december 2021 een nadere bestemming gegeven aan het positieve resultaat 2020. Daarbij is onder andere besloten om hiervan aan de deelnemers een bedrag uit te keren ter hoogte van de extra bijdrage in het geraamde aanvullende tekort 2021. Deze geraamde noodzakelijke extra bijdrage is ontstaan na het volledig inzetten van het bij Senzer aanwezige weerstandsvermogen. Dit aanvullende tekort is in totaal € 1.340.000 geweest waarvan het aandeel Laarbeek € 61.803 bedroeg. Deze ontvangst heeft begin 2022 daadwerkelijk plaatsgevonden.

Bijstand aan zelfstandigen	Lasten	1.595	Incidenteel	Voordelig
	Baten	-1.603	Incidenteel	Nadelig

Analyse: In 2021 is uitvoering gegeven aan de TOZO-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) i.v.m. corona. Dit was in 2020 niet voorzien. De Rijksmiddelen die we hiervoor ontvingen waren voldoende om de regeling uit te voeren.

Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	Lasten	-27	Structureel	Nadelig
	Baten			

Analyse: Er is door meer inwoners om kwijtschelding gemeentelijke belastingen aangevraagd en toegekend.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
6.5	Arbeidsparticipatie	215	150	65

Re-integratie	Lasten	65	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Het participatiebudget wat we van het Rijk krijgen fluctueert jaarlijks. Tevens is in de GR van Senzer bepaald dat de verhouding (wat blijft lokaal en wat gaat naar Senzer) op basis is van de verhouding tussen het bedrag dat de gemeente Helmond ontvangt van het Rijk en het vaste lokaal te besteden participatiebudget. Dit kan dus ook jaarlijks fluctueren.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	374	-648	1.023

Grondexploitatie	Lasten	4.606	Incidenteel	Voordelig
-------------------------	--------	-------	-------------	-----------

Analyse: Voor de analyse voor de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondexploitatie.

Analyse verschil reserves

Mutaties reserves	Lasten	-834	Incidenteel	Nadelig
	Baten	155	Incidenteel	Voordelig

Analyse: **Reserve grondexploitatie (incidenteel nadeel € 679.000)**

Uit voorzichtigheidsbeginsel is ieder jaar een onttrekking voorzien voor de vennootschapsbelasting. Omdat we er vanuit gaan dat vooralsnog een definitieve nulaanslag krijgen ontstaat hier een nadeel van € 120.000. Bij programma 6/vennootschapsbelasting ontstaat voor het zelfde bedrag een voordeel.

Vanuit de grondexploitatie zijn aan totaal € 361.000 aan resultaten grondexploitatie geraamd die gestort zouden worden in deze reserve. In de werkelijk is dit € 881.000. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 520.000. Bij het taakveld grondexploitatie en fysieke bedrijfsinfrastructuur ontstaat voor hetzelfde bedrag een voordeel.

Door minder verwacht verlies bij de exploitatieopzet LOG Mariahout wordt € 43.000 terug gestort in deze reserve en hierdoor ontstaat een nadeel.

Investerings

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december in duizendtallen weer.

Jaar	Investering	Begroot	Werkelijk	Verschil
2020	76141203 Voorziening Kleine Schulden (KBN)	41	41	0
2017	75602105 Uitbreiding voorzieningen passantenhaven	18	5	13
2019	75600023 Actualisatie beleid recreatie en toerisme	5	0	5

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
76141203 Voorziening Kleine Schulden (KBN)	Het instrument is in 2021 twee keer ingezet. Het instrument is in 2021 geëvalueerd en verbeteringen zijn doorgevoerd.	Nee
75602105 Uitbreiding voorzieningen passantenhaven	De plannen voor uitbreiding staan nu on hold, maar worden later meegenomen in het kader van de gebiedsontwikkeling 't Gulden Land.	Nee

75600023 Actualisatie beleid recreatie en toerisme	De actualisatie van het beleid wordt in 2022 opgepakt	Nee
--	---	-----

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Grondexploitatie maatschappij De Hoge Regt B.V.	Deelneming door aandelenbezit
Netwerk innovatiehuis De Peel	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Senzer	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

5. Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Sociaal domein

De aanpak binnen het sociale domein vraagt om een integrale benadering van het (gezins)systeem. Steeds op zoek gaan naar het leveren van maatwerk passend bij de situatie en vraag om ondersteuning zoals die zich voordoet. Dat vraagt op zijn beurt om verdergaande deregulering en ontschotting tussen de te onderscheiden domeinen. Daarmee wordt de benodigde ruimte gecreëerd voor het bieden van maatwerk en wordt ervoor gezorgd dat de zorg voor Laarbeek betaalbaar blijft. We willen maatwerk bieden, toegesneden op de individuele ondersteuningsbehoefte. Van het gelijkheidsbeginsel naar erkende ongelijkheid, het ongelijkheidsbeginsel. Doen wat nodig is in dit geval, in deze situatie binnen deze omstandigheden.

Denkend en werkend vanuit economisch en maatschappelijk rendement, dat wat onze inwoner(s) daadwerkelijk helpt en minder vanuit het systeem en/of rechtmatigheid.

We willen hierbij inbreng van de gebruikers van de zorg door periodiek te monitoren. We hebben er belang bij om inzicht te krijgen in behoeften en kosten om ons op basis daarvan te richten op preventie.

Zorg en welzijn

Je goed voelen wordt voor een belangrijk deel bepaald door mensen om je heen. Mensen met wie je lief en leed kunt delen en op wie je een beroep kunt doen als het even minder goed gaat. Helaas heeft niet iedereen een sociaal netwerk waarop hij terug kan vallen. Eenzaamheid wordt door veel van onze inwoners als een groot probleem ervaren. Het gemis aan verbondenheid met anderen kan nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid en er toe leiden dat mensen meer gebruik maken van voorzieningen. Eenzaamheid is bovenal vanuit menselijk oogpunt ongewenst. Wij willen hen (jong en oud) niet aan hun lot overlaten.

Gezondheid kan gezien worden als 'het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'.

Het gaat niet alleen om de afwezigheid van ziekte. Mensen die goed leren omgaan met hun ziekte (aanpassingsvermogen) ervaren hun gezondheid over het algemeen ook als goed. Er wordt niet zozeer gekeken naar problemen of beperkingen, maar naar de mogelijkheden die mensen zelf nog hebben.

Wij willen blijvend inzetten op deze nieuwe benaderingswijze van gezondheid en verwachten van onze professionals dat zij deze gedachte als uitgangspunt voor hun handelen nemen en aansluiting zoeken bij datgene wat iemand (nog) wil bereiken en mensen daarbij ondersteunen.

De afbouw van zorginstellingen en toename van het aantal ouderen, maakt dat meer mensen met een fysieke of mentale beperking langer in de kernen blijven wonen en zo zelfstandig mogelijk mee kunnen blijven doen. Dit vraagt om een zorgvuldige inrichting van de openbare ruimte, zodat gemeentelijke gebouwen en noodzakelijke voorzieningen (o.a. winkels, horeca) herkenbaar, bereikbaar en toegankelijk zijn.

Door de toenemende vergrijzing van onze maatschappij wordt het aandeel van mensen met dementie ook een stuk groter in de nabije toekomst. Laarbeek probeert daar op in te spelen door een dementie-vriendelijke gemeente te zijn waarin gekeken wordt naar de mensen met dementie en hun omgeving.

Omdat mensen langer thuis blijven wonen, moet de zorg hierop aangepast worden.

Ook het begrip voor mensen met dementie in onze dorpen zal moeten veranderen, zodat ze langer mee kunnen doen in hun buurt en vereniging.

Steeds vaker wordt bij het verlenen van zorg een beroep gedaan op vrijwilligers die mantelzorg verlenen. Mantelzorg verlenen, hoort bij het leven. Dat neemt niet weg dat mantelzorgers overbelast kunnen raken. Slechts een beperkt gedeelte van de mantelzorgers is in beeld bij de

welzijnsorganisatie.

Veel van hen vinden het normaal wat ze doen en hebben geen behoefte aan ondersteuning of advies. In de toekomst zal steeds vaker een beroep op mantelzorgers moeten worden gedaan. De mantelzorger moet, daar waar nodig en gewenst, vanuit de sociale basisstructuur ondersteund en ontlast worden.

Jeugdparticipatie is het maatschappelijk meedoen van jeugd, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk of via een maatschappelijke stage. Dit geeft jongeren inspraak en invloed en een bredere kijk op de maatschappij waar ook zij onderdeel van uitmaken. Ze krijgen de mogelijkheid om een initiatief te nemen en verantwoordelijkheid te dragen. In de Toekomstvisie van Laarbeek is aangegeven dat de jeugd onze toekomst is.

Accommodaties

In Laarbeek is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in voorzieningen in alle dorpen, waardoor er een uitstekend niveau aan sociale, culturele en educatieve voorzieningen aanwezig is. Dit willen we naar de toekomst toe ook zo behouden. Dat vraagt enerzijds om reserveringen/investeringen ten aanzien van het beheer en onderhoud van de voorzieningen maar vraagt ook om een andere verdeling van de verantwoordelijkheden met betrekking tot het beheer en onderhoud van de voorzieningen. Er zal een grotere rol en inbreng van de inwoners en organisaties worden verwacht.

Portefeuillehouder(s)

Wethouder Briels

Wethouder Slaets-Sonneveldt

Afspraken uit raadsprogramma "Handen ineen"

- 5.01 Toewerken naar een sociaal domein zonder schotten met minder regels, met als doelstelling goede zorg betaalbaar te houden; hierbij de inbreng van zorggebruikers periodiek monitoren en ons op basis daarvan te richten op preventie
- 5.02 We zetten ons in voor een eenzaamheidsaanpak (voor jong en oud)
- 5.03 We blijven inzetten op een bredere kijk op gezondheid
- 5.04 Bij de inrichting van openbare voorzieningen en openbare ruimte wordt rekening gehouden met mensen met een mentale of fysieke beperking
- 5.05 We willen overbelasting van mantelzorgers voorkomen
- 5.06 We willen de participatie van jeugd bevorderen
- 5.07 We zorgen ervoor dat accommodaties op orde blijven
- 5.08 Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen

Het vaststellen van een eventuele plandatum verloopt via de 1e tussenrapportage 2022, daarom is het veld '*nieuwe planning*' in de jaarstukken 2021 niet gevuld.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
5.01	<i>Toewerken naar een sociaal domein zonder schotten met minder regels, met als doelstelling goede zorg betaalbaar te houden; hierbij de inbreng van zorggebruikers periodiek monitoren en ons op basis daarvan te richten op preventie</i>						
5.01.05	Bedrijfsvoering STL: verbeter slag kwaliteit Opstellen kwaliteitseisen hulpverlening en dossiervorming en inrichten interne kwaliteitscontrole.	Lopend binnen planning	2020	Wethouder Briels	Samenleving	10 - 2022	
			Toelichting op de status: Mede wegens corona en personele wisselingen is de prioriteit verschoven. De komende periode ontwikkelen we een set prestatie-indicatoren t.b.v. de kwaliteit van de lokale dienstverlening. Dit doen we in samenwerking en samenhang met het toegangsvraagstuk en de opgave 'bevlogen samenwerking rondom de inwoner' van de Koersagenda GR Peelgemeenten.				
5.01.09	Meer inzicht in aantallen en aard van interventies Ontwikkelen van een monitor Sociaal Domein om meer zicht op data te krijgen, waarbij diverse data uit verschillende bronnen aan elkaar gekoppeld worden. Dat moet in de toekomst meer mogelijkheden geven tot meer datagedreven werken.	Lopend binnen planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	12 - 2024	
			Toelichting op de status: De Gemeenschappelijke Regeling Peelgemeenten en de 5 deelnemende gemeenten hebben gezamenlijk een koersplan opgesteld. Daarin is ook datagedreven werken opgenomen. Om optimaal te profiteren van de samenwerking in de Gemeenschappelijke Regeling Peelgemeenten en de efficiëntie die dat oplevert, sluiten we in onze planning aan bij die van het koersplan. In 2021 hebben we voor het sociaal domein een nieuwe indeling gemaakt van de gemeentelijke begroting, waardoor we meer inzicht hebben in de verdeling van de uitgaven over het sociaal domein. Hiervoor wordt in de eerste helft van 2022 een infographic opgeleverd.				
5.01.10	Invulling sociaal team Laarbeek Voor het inzetten van de goedkoopst adequate ondersteuning en het meer beheersbaar krijgen van de kosten in het sociaal domein heeft het sociaal team Laarbeek een cruciale rol. Om de effectiviteit nog verder te vergroten, onderzoeken we (met de regie vanuit de gemeente) of er wijzigingen in het sociaal team Laarbeek	Lopend binnen planning	2021	Wethouder Briels	Samenleving	06 - 2022	
			Toelichting op de status: In 2021 zijn we gestart met het onderzoek naar de samenstelling en formatie van het Sociaal Team Laarbeek. Wegens personele ontwikkelingen is het rapport vertraagd tot april 2022.				

	nodig zijn, zowel kwantitatief (hoeveelheid formatie) als kwalitatief (welke expertises wenselijk). Daarbij worden ook de effecten op het voorliggend veld (welzijn) meegenomen.		
--	--	--	--

5.01.11	Bevorderen integraliteit	● Lopend buiten planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	12 - 2021	
	Onder regie van de gemeenten stellen gesubsidieerde instellingen gezamenlijke werkplannen op, daarbij trekken de organisaties samen op als initiatiefnemer en uitvoerder. Het eerste werkplan wordt opgesteld voor 2020-2021. Het realiseren van een huiskamer in de gemeenschapshuizen kan bijvoorbeeld invulling geven aan het thema 'verbeteren vroegsignalering'.		Toelichting op de status: Het realiseren van huiskamers in de gemeenschapshuizen is gestart. Om de huiskamers te realiseren is door de gesubsidieerde instellingen een gezamenlijk werkplan opgesteld. De huiskamer in Mariahout is in september 2021 geopend. In Aarle-Rixtel is geen huiskamer onder regie van de gesubsidieerde instellingen, maar er is wel een huiskamer gerealiseerd op Zonnetij binnen een ander samenwerkingsverband.				

5.01.13	Versterken en goed toegankelijk maken van het lokaal aanbod: Kansrijke start	● Nog niet gestart binnen planning	2021	Wethouder Briels	Samenleving	07 - 2022	
	Met ondersteuning van het landelijke programma 'Kansrijke start' gaan we een lokale coalitie Kansrijke Start vormen om de samenwerkingsafspraken te versterken tussen betrokken organisaties uit het medisch en sociaal domein die een rol hebben in het bieden van extra ondersteuning voor kwetsbare gezinnen rondom bewust zwanger worden, een gezonde zwangerschap en veilig ouderschap.		Toelichting op de status: Vanwege de druk van corona op de professionals in het medisch en sociaal domein wordt het project later opgestart.				

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
5.02	<i>We zetten ons in voor een eenzaamheidsaanpak (voor jong en oud)</i>						
5.02.01	Eenzaamheidsaanpak integreren in welzijnswerk	● Lopend buiten planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2021	
	Er is specifiek voorliggend (welzijns)aanbod beschikbaar voor alle leeftijden (zie 5.1.8 optimaliseren voorzieningen).		Toelichting op de status: De huiskamers in Aarle-Rixtel en Mariahout zijn gestart, maar in Beek en Donk en Lieshout nog niet. Inwoners, en specifiek de kwetsbare doelgroepen, kunnen hier terecht voor laagdrempelige activiteiten en individuele vragen. De huiskamers dragen bij aan de leefbaarheid van Laarbeek, het tegengaan van eenzaamheid en				

het voorkomen van uitstel van (nodige) zorg, waardoor mensen langer thuis kunnen wonen en met naasten samen kunnen leven.

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings- jaar	Portefeuille- houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
5.03	We blijven inzetten op een bredere kijk op gezondheid						
5.03.03	Positieve gezondheid In het derde kwartaal organiseren wij een bijeenkomst met o.a. de adviesraden over "positieve gezondheid". Kernthema daarbij wordt "het recht op ongelijkheid".	 Lopend buiten planning	2019	Wethouder Briels	Leefomgeving	03 - 2022	
		Toelichting op de status: Vanwege de maatregelen rondom het coronavirus kon er geen bijeenkomst plaatsvinden in 2021. Er is een klankbordgroep opgericht over het thema Normaliseren. Hier zijn de Adviesraad Sociaal Domein, de Cliëntenraad Participatiewet en de Jongerenadviesraad in vertegenwoordigd. Er is daarnaast een werkgroep geformeerd die zich expliciet bezig gaat houden met de organisatie van een bijeenkomst waarbij positieve gezondheid en het 'recht op ongelijkheid' gekoppeld aan het thema 'normaliseren' centraal zullen staan. Planning 2e kwartaal 2022.					
5.03.04	Uitvoeren Plan van Aanpak 'normaliseren' Ons streven is dat mensen meer vertrouwen op hun eigen mogelijkheden, meer gebruik maken van hun eigen kracht en (met hulp) hun zelfredzaamheid vergroten en er minder beroep gedaan wordt op de gemeente om daarin te ondersteunen. En wanneer ze ondersteuning nodig hebben dit eerst zoeken in hun omgeving of bij bijvoorbeeld een vereniging. Hiermee vergroten we het beroep op algemene voorzieningen en verlagen we het beroep op geïndiceerde specialistische inzet. We stellen hiervoor een communicatieplan op dat zich richt op inwoners, vindplaatsen als bijvoorbeeld onderwijs en jeugdgezondheidszorg, voorliggend veld (vrijwilligers en professionele organisaties).	 Gereed/afgerond	2021	Wethouder Briels	Samenleving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: Er is een communicatieplan opgesteld en een plan van aanpak Normaliseren is vastgesteld. Het programma 'normaliseren' wordt ook in regionaal verband opgepakt door de GR Peelgemeenten en de deelnemende gemeenten gezamenlijk. Waar mogelijk sluiten we acties aan op de Koersagenda van de GR Peelgemeenten (bijvoorbeeld door gesprekken met regionale partners gezamenlijk te voeren). Tevens is een interne werkgroep normaliseren gevormd met deelnemers vanuit beleid en het Sociaal Team Laarbeek en een klankbordgroep met deelnemers vanuit de Adviesraad Sociaal Domein, de Cliëntenraad Participatiewet en de Jongerenadviesraad. Op regionaal niveau is een Kerngroep Normaliseren geformeerd waar de gemeente Laarbeek zitting in neemt.					
5.03.05	Inzicht in medicijngebruik in het water en de relatie met gezondheid Zorgkosten lopen op door te veel voorgeschreven medicijnen. Rioolzuivering wordt lastiger door de	 Lopend binnen planning	2021	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Samenleving	06 - 2022	
		Toelichting op de status:					

hoeveelheid doorgespoelde medicijnresten. In 2021 onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn om medicijnresten in water terug te dringen, bijvoorbeeld door in te zetten op specifiekere uitgifte van medicijnen door apotheken. Ook wordt onderzocht welke relatie gezondheid bevorderende interventies hebben op de medicijnresten in water (a.d.h.v. wijkwatermetingen door het waterschap Aa en Maas).	Samen met de huisartsen en de zorgverzekeraar is gekeken naar de mogelijkheden om een pilot te starten 'bewegen op recept', waarbij gezondheidswinst behaald wordt door bewegen en bijvoorbeeld diabetes kan worden voorkomen.
--	--

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
5.04	<i>Bij de inrichting van openbare voorzieningen en openbare ruimte wordt rekening gehouden met mensen met een mentale of fysieke beperking</i>						
5.04.02	Inclusieve samenleving Een interactief doorontwikkeld inclusiebeleid dat is uitgewerkt in een Lokale Inclusie Agenda en een actieplan. Gemeentelijk beleid waarin direct wordt uitgegaan van 'de toegang en bruikbaarheid voor iedereen' in plaats van 'toegang en bruikbaarheid voor de gemiddelde gebruiker'. Toegankelijke voorzieningen in de gemeente voor inwoners met een beperking.	 Lopend binnen planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2022	
		Toelichting op de status: De voorbereiding is gestart. Er is onderzocht wat er nodig is om te voldoen aan de plicht tot het hebben van een Lokale Inclusie Agenda. Naast deze Lokale Inclusie Agenda stimuleren we al wel activiteiten die bijdragen aan een meer inclusieve samenleving. In het subsidieprogramma 2021-2023 heeft het onderwerp inclusie nadrukkelijk een plek gekregen.					

Wat hebben we er voor gedaan in 2021?		Status	Begrotings-jaar	Portefeuille-houder	Afdeling	Laatst vastgestelde planning	Nieuwe planning
5.08	<i>Afspraken toegevoegd die niet in het raadsprogramma waren opgenomen</i>						
5.08.03	Kleedaccommodaties Mariahout/Flamingo's De realisatie van twee kleedlokalen en douches op sportpark De Heibunders Mariahout met bijbehorende bestemmingsplanwijziging is in voorbereiding. Medio juli 2020 kan naar verwachting met de bouw begonnen worden.	 Lopend buiten planning	2020	Wethouder Slaets-Sonneveldt	Leefomgeving	12 - 2021	
		Toelichting op de status: Door de voetbalclub is nog een wijziging voorgesteld op het bouwplan waardoor de procedure enige vertraging geeft opgelopen. Inmiddels wordt volop gebouwd en naar verwachting zijn de lokalen tegen de zomervakantie 2022 gereed.					

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name raadsleden, meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Absoluut verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2020	0	2,5
Relatief verzuim	Ja	per 1.000 leerlingen	2019	5	19
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ja	%	2020	1,1	1,3
Niet sporters	Ja	%	2020	46,8	50,5
Banen	Ja	per 1.000 inwoners van 15- 64 jaar	2020	592,2	666,3
Jongeren met een delict voor de rechter	Ja	%	2020	1	1
Kinderen uit uitkeringsgezinnen	Ja	%	2020	3	4
Netto arbeidsparticipatie	Ja	%	2020	70,3	69,3
Werkloze jongeren	Ja	%	2020	1	1
Personen met een bijstandsuitkering	Ja	per 10.000 inwoners	2021	174,6	220,4
Lopende re-integratievoorzieningen	Ja	per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	2020	56,7	148,9
Jongeren met jeugdhulp	Ja	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	8,1	9,6
Jongeren met jeugdbescherming	Ja	%	2021	1,1	Onbekend
Jongeren met jeugdreclassering	Ja	%	2019	onbekend	0,4

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Ja	per 10.000 inwoners	2021	570	573
Omvang huishoudelijk restafval	Ja	Kg/inwoners	2019	57	126
Hernieuwbare elektriciteit	Ja	%	2018	6	onbekend

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Vershil
Lasten	16.338	16.402	16.193	209
4.2 Onderwijshuisvesting	474	446	440	6
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	958	995	903	92
5.1 Sportbeleid en activering	240	305	291	14
5.2 Sportaccommodaties	907	1.104	1.088	16
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	209	230	179	51
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.850	3.102	3.014	88
6.2 Wijkteams	1.608	2.386	2.223	163
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	616	393	413	-20
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.268	2.511	2.473	39
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	96	97	99	-2
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	4.296	4.005	4.252	-248
7.1 Volksgezondheid	816	828	818	10
Baten	753	1.106	1.072	-35
4.2 Onderwijshuisvesting				
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	158	202	199	-3
5.1 Sportbeleid en activering	20	316	312	-5
5.2 Sportaccommodaties	213	158	137	-21
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13	13		-13
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	255	221	238	17
6.2 Wijkteams		73	73	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	93	93	84	-9
7.1 Volksgezondheid		30	30	
Saldo van baten en lasten	-15.584	-15.296	-15.121	174
Stortingen in reserves	24	1.223	1.223	

Onttrekkingen aan reserves	559	1.441	1.483	42
Resultaat	-15.049	-15.078	-14.862	217

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofdlijnen te kunnen uitvoeren
(bedragen x 1.000)

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	793	704	89
Leerlingenvervoer		Lasten 104	Incidenteel	Voordelig
		Baten -1	Incidenteel	Nadelig
Analyse:	Verskil is verklaarbaar vanuit de coronamaatregelen. Er zijn minder aanvragen binnen gekomen doordat er meer maatwerk vanuit scholen geboden is en er op scholen extra inzet is t.g.v. corona (NPO). Dit kan een effect hebben in het aantal kinderen wat uitstroomt naar andere scholen. Voor nu is dit een incidenteel voordeel, de toekomst moet uitwijzen of dit omgezet kan worden naar een structureel voordeel.			

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
5.2	Sportaccommodaties	946	952	-6
Sporthal D'n Ekker, Beek en Donk		Lasten -21	Structureel	Nadelig
		Baten -40	Incidenteel	Nadelig
Analyse:	Er is te weinig belasting geraamd daarom een structureel nadeel van is € 12.000. Door corona minder verhuur mogelijk waardoor er € 40.000 minder ontvangen is.			

Sportpark 't Heereind		Lasten 31	Incidenteel	Voordelig
		Baten		
Analyse:	De werkzaamheden voor het dunnen van de bomen op het sportpark 't Heereind zijn doorgeschoven naar 2022.			

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	217	179	38
Kunstzinnige vorming		Lasten 35	Structureel	Voordelig
		Baten		

Analyse: De aanvragen voor de tegemoetkoming verlopen per schooljaar in plaats van per kalenderjaar. Dit geeft een vertekend beeld op de jaarrekening waar een structureel verschil zichtbaar is. Dit positief verschil loopt echter door in het jaar 2022.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.881	2.775	105

Statushouders/asielzoekers	Lasten	34	Incidenteel	Voordelig
	Baten	12	Incidenteel	Voordelig

Analyse: Om de Wet inburgering 2021 te kunnen implementeren op 1 januari 2022 hebben we vanaf 2019 middelen ter beschikking gekregen. In de implementatiefase hebben we ervoor gekozen om bepaalde zaken op regionaal niveau te ontwikkelen en zijn er op onderdelen (bijvoorbeeld communicatie en het organiseren van bijeenkomsten) minder kosten gemaakt dan vooraf begroot. Door de regionale samenwerking konden kosten gedeeld worden met 7 gemeenten, waardoor eveneens minder kosten zijn gemaakt dan bij een zelfstandige lokale implementatie.

Algemeen maatschappelijk werk	Lasten	48	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: De subsidie aan de LEV-groep is verdeeld over meerdere taakvelden. Dit geeft op de ene post een nadeel en op de andere post een voordeel. Alles bij elkaar optellende is er echter geen sprake van een toe te lichten financiële afwijking.

Samenlevingsopbouw	Lasten	-35	Incidenteel	Nadelig
	Baten			

Analyse: De subsidie aan de LEV-groep is verdeeld over meerdere taakvelden. Dit geeft op de ene post een nadeel en op de andere post een voordeel. Alles bij elkaar optellende is er echter geen sprake van een toe te lichten financiële afwijking.

Jeugdwerk	Lasten	-61	Incidenteel	Nadelig
	Baten	-4	Incidenteel	Nadelig

Analyse: Het budget 'Jeugdwerk' is in 2021 dubbel besteed. Enerzijds is het onderdeel van de gehele subsidie LEV 2021, welke is vastgesteld met de begrotingsbehandeling november 2020. Anderzijds is het budget onderdeel van de extra formatie jongerenwerk LEV-groep 2021, welke is vastgesteld in december 2021. Het betreft een menselijke fout, welke op transparante wijze opgelost dient te worden. De LEV-groep heeft de diensten geleverd conform raadsbesluiten.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
6.2	Wijkteams	2.314	2.150	163

Eerstelijnsloket Jeugd	Lasten	49	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Door corona en personele omstandigheden zijn er beleidsmatig een aantal projecten niet of onvoldoende opgepakt. Daardoor is de stelpost jeugd niet ingezet. Daarnaast heeft de Zorgboog bij de vaststelling van de subsidie van het jaar 2020 € 8.986 terug moeten betalen vanwege niet uitgevoerde maatwerktaken.

Eerstelijnsloket Jeugd	Lasten	129	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Het incidenteel voordeel is ontstaan tijdens het proces van de overheveling werkgeverschap van de GZ-psycholoog en gedragswetenschapper naar Peeltgemeenten.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	2.511	2.473	39

Voorzieningen voor gehandicapten (immaterieel)	Lasten	27	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: In 2021 is voor de inzet van Collectief Vervoer een inschatting van het gebruik gemaakt op basis van 2019. In verband met het Coronavirus is er in 2020 minder gebruik gemaakt van het Collectief Vervoer, waardoor dit geen objectief vergelijk gaf. Ook in 2021 is minder gebruik gemaakt van het Collectief Vervoer in verband met de maatregelen rondom het Coronavirus. De vervoerder van het Collectief Vervoer heeft een compensatie ontvangen voor een gedeelte van niet gereden ritten. Er is geen sprake van een 100% vergoeding, waardoor de kosten dit jaar incidenteel lager uit komen dan begroot.

Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo	Lasten	36	Incidenteel	Voordelig
	Baten			

Analyse: Sinds 2021 is het budget voor uitzonderlijk maatwerk integraal toegankelijk binnen het sociaal domein. Het betreft een incidenteel voordeel, mede veroorzaakt doordat integrale teamvergaderingen geen doorgang hebben kunnen vinden. Deze vergaderingen zijn van belang om het maatwerkbudget onder de aandacht te brengen en middels casuïstiekbespreking professionals uit te dagen om (out of the box) te bewegen naar de goedkoopst-adequate ondersteuning.

PGB Wmo	Lasten	-33	Incidenteel	Nadelig
	Baten			

Analyse: Op basis van de prognose 2021 en een gemiddelde kostprijs per cliënt worden de kosten begroot. In 2021 zijn de cliëntaantallen gedaald en ook de zorgkosten zijn gedaald ten opzichte van 2020. Echter valt de gemiddelde kostprijs per cliënt hoger uit dan begroot, waardoor de gemaakte kosten incidenteel hoger uitvallen dan begroot.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.005	4.252	-248

Jeugdzorg	Lasten	-243	Incidenteel	Nadelig
	Baten			

Analyse: De bedragen in de gemeentelijke begroting 2021 zijn gebaseerd op de prognoses zorgkosten jeugdhulp, zoals die zijn opgenomen in de tweede kwartaalrapportage 2021 van de GR Peelgemeenten. Vervolgens heeft er in het tweede half jaar een grotere groei van het aantal cliënten plaats gevonden dan op basis van de ontwikkelingen in het eerste half jaar was voorzien. Daarbij is er een toename te zien in het aantal voorzieningen behandeling en verblijf, wat mogelijk deels gerelateerd is aan corona.

Analyse verschil reserves

Mutaties reserves		Lasten		
		Baten	42 Incidenteel	Voordelig

Analyse: **Reserve incidenteel beleid**
Omdat het aanschaffen van robotmaaiers (pilot) via een ander budget is gedekt kan de dekking vanuit deze reserve vrijvallen. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 50.000.

Investerings

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december in duizendtallen weer.

Jaar	Investering	Begroot	Werkelijk	Verschil
2020	75304504 Aanpassing kleed- en doucheacc. sportpark MH	90	61	29
2020	75310001 Bijdrage aanleg LED-verlichting sportparken	22	23	-1
2019	75808011 Speelruimteplan	35	26	9
2019	75400009 Kunst als verbinding	16	4	12

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
75304504 Aanpassing kleed- en doucheacc. sportpark MH	Bouw is in uitvoering. Gereed rond zomervakantie 2022.	nee
75310001 Bijdrage aanleg LED-verlichting sportparken	Is afgerond.	ja
75808011 Speelruimteplan	in 2021 vastgesteld. in 2022 conform planning starten met de eerste locaties. in 2022 volgt nog financiële afwikkeling	nee
75400009 Kunst als verbinding	In 2022 wordt het laatste onderdeel van deze investering (de app Ontdek Laarbeek) gelanceerd. De app was bedacht om kunst in het openbaar gebied onder de aandacht te brengen, maar gedurende de uitvoering zijn daar meer elementen (o.a. natuur, sport, cultuurhistorie) aan toegevoegd.	nee

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	Gemeenschappelijke regeling
GGD Brabant Zuidoost	Gemeenschappelijke regeling

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

6. Financiën en bedrijfsvoering

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester van der Meijden
Wethouder Meulensteen

Beleidsindicatoren

Het is verplicht om een set beleidsindicatoren toe te voegen aan de Programmabegroting. Doel van de beleidsindicatoren is dat de lezers, en met name de raadsleden, meer inzicht krijgen in de begroting en dat begrotingen van verschillende gemeenten gemakkelijker te vergelijken worden.

In dit jaarverslag zijn de (verplichte) indicatoren opgenomen waarbij per programma de daarbij relevante indicatoren worden opgesomd. De uitkomst van Laarbeek is afgezet tegen de uitkomst van de gemiddelde gemeente met een inwoneraantal tot 25.000 inwoners.

Beleidsindicator	verplicht volgens BBV j/n	meet eenheid	actualiteit	Laarbeek	gemiddelde gemeente < 25.000 inwoners
Formatie	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2021	5,02	niet bekend
Bezetting	Ja	Fte per 1.000 inwoners	2021	4,47	niet bekend
Apparaatskosten	Ja	Kosten per inwoner	nvt	niet gemeten	niet bekend
Externe inhuur	Ja	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2021	11,52	niet bekend
Overhead	Ja	% van totale lasten	2021	10,53	niet bekend

Financiën

Onderstaande tabel geeft de lasten, baten en mutaties in de reserves weer.

Bedragen x 1.000

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Verschil
Lasten	7.992	7.666	8.588	-922
0.4 Ondersteuning organisatie	7.422	7.358	7.706	-348
0.5 Treasury				
0.61 OZB woningen	4	4	4	
0.8 Overige baten en lasten	446	185	878	-693
0.9 Vennootschapsbelasting	120	120		120
Baten	37.258	39.476	39.861	385
0.4 Ondersteuning organisatie	544	462	596	134
0.5 Treasury	59	37	37	
0.61 OZB woningen	3.582	3.615	3.615	
0.62 OZB niet-woningen	2.064	2.076	2.022	-54
0.64 Belastingen Overig	27	27	28	1
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	30.834	32.969	33.086	117
0.8 Overige baten en lasten	147	290	476	186
Saldo van baten en lasten	29.266	31.810	31.273	-537
Stortingen in reserves	146	2.484	2.497	-13
Onttrekkingen aan reserves	232	1.041	1.058	17
Resultaat	29.352	30.368	29.834	-534

Analyse verschillen per taakveld

Er wordt een ondergrens gehanteerd van € 25.000 om de analyse op hoofdpijnen te kunnen uitvoeren

(bedragen x 1.000)

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
0.4	Ondersteuning organisatie	6.896	7.110	-214

Personeelskosten	Lasten	-186	Incidenteel	Nadelig
	Baten	116	Incidenteel	Voordelig

Analyse: De bestaande personeelsformatie laat met name als gevolg van vacatureruimte, benodigde tijd om vacatures in te vullen en tegemoetkoming voor zwangerschappen een voordeel zien van per saldo € 449.000. Echter hier staat een nadeel tegenover van kosten voor noodzakelijke inhuur van per saldo € 519.000. Dit leidt tot een nadelig resultaat op personele kosten van per saldo € 70.000.

Automatisering	Lasten	-92	Structureel	Nadelig
	Baten			

Analyse: De ontwikkelingen op het gebied van Informatisering en Automatisering gaan razendsnel en de complexiteit neemt enorm toe. Hierdoor zijn we vaker genoodzaakt om experts in te schakelen. Daarnaast zijn we als organisatie gegroeid het afgelopen jaar, waardoor de bijbehorende kosten van accounts & abonnementen / telefoons / laptops etc hoger uitvallen dan op voorhand begroot.

Juridische advisering	Lasten	-45	Incidenteel	Nadelig
	Baten			

Analyse: Er zijn vier zaken die in totaal tussen de € 10.000 en € 15.000 hebben gekost. Daarnaast zijn er twee zaken die tussen de € 20.000 en € 25.000 hebben gekost. Dit betreft in totaal een bedrag van ruim € 85.000. Dit waren c.q. zijn complexe dossiers, waarvoor externe deskundigheid is ingehuurd. Dit heeft geleid tot een behoorlijke overschrijding van het beschikbare budget. Het zwaartepunt lag bij onze huisadvocaat Hekkelman, die vijf van bovengenoemde zaken heeft behandeld. In de andere complexe zaak heeft AKD geadviseerd en ondersteund.

Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	Lasten	-27	Incidenteel	Nadelig
	Baten	5	Structureel	Voordelig

Analyse: Extra lasten voor het project Waarderen op oppervlakte zorgen voor een incidentele overschrijding van de lasten. Deze werkzaamheden zijn gericht op het aanvullen van data voor alle objectgegevens. Het betreft eenmalige en onvermijdelijke kosten die nodig zijn vanwege de landelijke verplichting om over te gaan op het waarderen op oppervlakte in plaats van op inhoud. Vanaf 2023 vindt de WOZ waardering in de gemeente Laarbeek plaats op basis van oppervlakte. Het relatief beperkte voordeel ten aanzien van de baten heeft betrekking op de opbrengsten uit invordering. In de 1e tussenrapportage 2022 en begroting 2023 zullen de begrote bedragen in lijn worden gebracht met de realisatie 2021.

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
0.62	OZB niet-woningen	-2.076	-2.022	-54

Onroerende-zaakbelasting gebruikers niet-woningen	Lasten			
	Baten	-28	Incidenteel	Nadelig

Analyse: De lagere baten uit onroerende-zaakbelasting niet-woningen zijn te verklaren door afgehandelde WOZ bezwaren. Het gaat hierbij om enkele grotere complexen waardoor sprake is van een noemenswaardige negatieve impact op de baten uit OZB. Enkele bezwaren kennen een samenhang met de coronamaatregelen waardoor de inschatting vooralsnog is dat het effect op de OZB opbrengsten incidenteel van aard is. De raad is hierover in december 2021 geïnformeerd door middel van de raadsinformatiebrief "Effect WOZ bezwaren op de opbrengst onroerende-zaakbelastingen".

Onroerende-zaakbelasting eigenaren niet-woningen		Lasten		
		Baten	-25	Incidenteel Nadelig
Analyse:	De lagere baten uit onroerende-zaakbelasting niet-woningen zijn te verklaren door afgehandelde WOZ bezwaren. Het gaat hierbij om enkele grotere complexen waardoor sprake is van een noemenswaardige negatieve impact op de baten uit OZB. Enkele bezwaren kennen een samenhang met de coronamaatregelen waardoor de inschatting vooralsnog is dat het effect op de OZB opbrengsten incidenteel van aard is. De raad is hierover in december 2021 geïnformeerd door middel van de raadsinformatiebrief "Effect WOZ bezwaren op de opbrengst onroerende-zaakbelastingen".			

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-32.969	-33.086	117

Uitkering gemeentefonds		Lasten		
		Baten	117	Incidenteel Voordelig
Analyse:	Het betreft hier per saldo een incidenteel voordeel welke met name is veroorzaakt door de toekenning van het 6e compensatiepakket coronacrisis via de decembercirculaire 2021 in combinatie met financiële afwikkelingen van voorgaande uitkeringsjaren.			

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil
0.8	Overige baten en lasten	-105	401	-507

Algemene lasten en baten		Lasten		
		Baten	225	Incidenteel Voordelig

Analyse:	Het nadeel van € 690.000 bij de lasten is met name als volgt te verklaren: Voor de exploitatieopzet Baverdestraat te Lieshout is een noodzakelijke verliesvoorziening ter grootte van € 650.000 getroffen. Hier staat eenzelfde onttrekking uit de reserve grondexploitatie tegenover welke weer als een voordeel staat verantwoord binnen programma 4 'Economie en werkgelegenheid'. Daarnaast zijn onderzoekskosten gemaakt met name op het gebied van de BTW voor een bedrag van ruim € 36.000. Het voordeel van € 225.000 bij de baten is met name als volgt te verklaren: Het uitgevoerde BTW-onderzoek heeft geleid tot een nog terug te vorderen bedrag aan BTW van bijna € 32.000 over de periode 2017-2019 via een suppletie-aanvraag bij de Belastingdienst. Verder is een incidenteel voordeel ontstaan van ongeveer € 19.000 vanwege vrijgevallen vooruit ontvangen ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing) en RGSHG-middelen (Regeling Geldelijke Steun Huisvesting Gehandicapten). Ook zijn diverse stroken grond verkocht met een totale opbrengst van bijna € 38.000. Daarnaast is het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren naar beneden bijgesteld hetgeen zorgt voor een voordeel van ruim € 33.000. Ook is de verliesvoorziening Landbouwonwikkelingsgebied Mariahout deels afgeraamd hetgeen een voordeel oplevert van bijna € 44.000. De stand dubieuze debiteuren is per 31 december 2021 opnieuw berekend. Hierdoor is de voorziening verlaagd met € 41.000 wat een voordeel oplevert. De voorziening incidentele personeelslasten kan vrijvallen, omdat het onderliggende risico niet meer aanwezig is. Dit betrof oorspronkelijk verplichtingen voortvloeiend uit de Wet Verbetering Poortwachter. De betreffende medewerker is inmiddels weer duurzaam inzetbaar (in een andere functie), waardoor er geen voorziening nodig is en het leidt tot een voordeel van € 39.000.			
----------	---	--	--	--

Groenstroken		Lasten		
		Baten	-53 Incidenteel	Nadelig
Analyse:	Voor een aantal verkopen is de notariële afwikkeling naar 2022 doorgeschoven. Deze verkopen worden verwerkt in de 1e tussenrapportage 2022. Daarnaast is er één transactie netto geboekt (opbrengst minus de kosten) i.p.v. bruto (opbrengst en kosten apart). Dit alles zorgt voor een incidenteel nadelig verschil in de geraamde baten.			

	Taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Vershil
0.9	Vennootschapsbelasting	120	0	120

Vennootschapsbelasting (Vpb)		Lasten	120 Incidenteel	Voordelig
		Baten		

Analyse: In de raming is rekening gehouden met een afdracht Vennootschapsbelasting van € 120.000, die verantwoord wordt in dit programma 6. Hier staat eenzelfde onttrekking uit de bestemmingsreserve grondexploitatie tegenover, die verantwoord wordt in programma 4. Dit heeft dus in de exploitatie per saldo een budgettair neutraal effect. Echter de verwachting is nu dat over het dienstjaar 2021 geen vennootschapsbelasting 2021 hoeft te worden afgedragen hetgeen leidt tot een voordeel van € 120.000 binnen programma 6. Echter dit betekent dus tevens ook geen onttrekking uit de bestemmingsreserve grondexploitatie, hetgeen leidt tot een nadeel van € 120.000 binnen programma 4. Per saldo ontstaat hierdoor in deze jaarrekening over de twee programma's heen geen budgettair effect.

Investerings

Onderstaande tabel geeft voor de investeringen het budget en de uitputting per 31 december in duizendtallen weer.

Jaar	Investering	Begroot	Werkelijk	Vershil
2021	70016033 Klepelmaaier	20	20	0
2019	70014054 Uitbreiding software	374	365	9
2020	70014056 Uitbreiding software	188	2	186
2020	70014057 Uitbreiding hardware	110	99	11
2021	70014058 Uitbreiding software	11	0	11
2021	70014059 Uitbreiding hardware	35	0	35
2019	70011036 Audiovisuele middelen raadszaal	25	26	-1
2020	70011034 Vervanging techn.installaties gemeentehuis	80	40	40
2020	70011035 Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	40	23	17
2020	70011037 Verv. audio & visuele middelen gemeentehuis	102	92	10

2021	70011038	Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	35	31	4
2021	70014503	Aanschaf dienstauto bode/landmeter	30	31	-1

Projectnaam	Toelichting status	Afsluiten
70016033 Klepelmaaier	Aangeschaft volgens inkoopstrategie.	Ja
70014054 Uitbreiding software 2019	Investeringsbudget is integraal onderdeel geworden van het nieuwe informatiebeleid 2021-2023, waarin (achterstallige) projecten werden opgenomen. In 2021 is o.a. het nieuwe intranet en de brede uitnutting van MO365 gerealiseerd.	Nee
70014056 Uitbreiding software 2020	Investeringsbudget is integraal onderdeel geworden van het nieuwe informatiebeleid 2021-2023, waarin (achterstallige) projecten werden opgenomen. In 2021 is o.a. het nieuwe intranet en de brede uitnutting van MO365 gerealiseerd.	Nee
70014057 Uitbreiding software 2020	Investeringsbudget is integraal onderdeel geworden van het nieuwe informatiebeleid 2021-2023, waarin (achterstallige) projecten werden opgenomen. In 2021 is o.a. het nieuwe intranet en de brede uitnutting van MO365 gerealiseerd.	Nee
70014058 Uitbreiding hardware 2021	Investeringsbudget is integraal onderdeel geworden van het nieuwe informatiebeleid 2021-2023, waarin (achterstallige) projecten werden opgenomen. In 2021 is o.a. het nieuwe intranet en de brede uitnutting van MO365 gerealiseerd.	Nee
70014059 Uitbreiding software 2021	Investeringsbudget is integraal onderdeel geworden van het nieuwe informatiebeleid 2021-2023, waarin (achterstallige) projecten werden opgenomen. In 2021 is o.a. het nieuwe intranet en de brede uitnutting van MO365 gerealiseerd.	Nee
70011036 Audiovisuele middelen raadszaal	Traject is afgerond	Ja
70011034 Vervanging techn. installaties gemeentehuis	Traject loopt door in 2022	Nee
70011035 Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	Traject loopt door in 2022	Nee
70011037 Verv. audio & visuele middelen gemeentehuis	Traject loopt door t/m 2023 i.v.m. Service Level Agreement	Nee
70011038 Vervanging kantoormeubilair gemeentehuis	Traject loopt door in 2022	Nee

70014503 Aanschaf dienstauto bode/landmeter	Traject is afgerond	Ja
---	---------------------	----

Verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm
Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	Gemeenschappelijke regeling
BNG Bank N.V.	Deelneming door aandelenbezit
Coöperatieve vereniging Dimpact	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Samenwerking Gemert-Bakel - Laarbeek	Gemeenschappelijke regeling
Stichting Bizob	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon

Meer informatie over deze verbonden partijen staat in het overzicht [Verbonden partijen](#).

Paragrafen

Lokale heffingen en belastingen

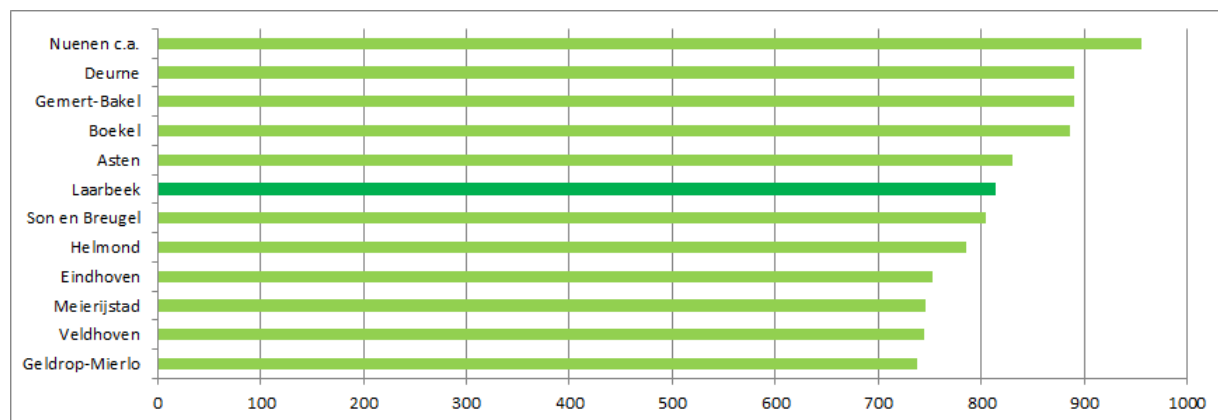
In deze paragraaf wordt een beeld gegeven bij de realisatie op het gebied van gemeentelijke belastingen. Na een samenvattende tabel volgt de lokale lastendruk, het kwijtscheldingsbeleid en een toelichting per belastingsoort.

In de onderstaande tabel zijn de geraamde inkomsten uit de bijgestelde begroting vergeleken met de realisatie.

	Begroting	Rekening	Vershil
<i>bedragen x € 1.000</i>	2021	2021	
Leges	1.083	1.142	59
Onroerendezaakbelasting	5.691	5.637	-54
Afvalstoffenheffing	2.017	2.037	20
Rioolheffing	2.105	2.125	20
Reclamebelasting	27	28	1
Totaal lokale heffingen	10.923	10.969	46

Aanduiding belastingdruk per woonruimte

In onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de lokale lastendruk per meerpersoonshuishouden in vergelijking tot omliggende gemeenten. Hierbij is gebruik gemaakt van de rapportages door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere overheden (COELO).

Bron: Coelo 2021 Atlas van de lokale heffingen

Berekening lokale belastingdruk	Rekening 2020	Rekening 2021
Uitgangspunten:		
gezin met eigen woning, o.b.v. gehanteerde WOZ-waarde	294.000	306.000
Aantal containerledigingen afval:		
Grijs 140 liter	6	4
GFT 140 liter	3	6
Ontwikkeling lastendruk:		
OZB	373	380
Rioolheffing	199	209
Afvalstoffenheffing	204	194
Saldo	776	783
Tarieven	Rekening 2020	Rekening 2021
OZB - eigenaren woning	0,126866%	0,124144%
Riool	€ 198,72	€ 209,16
Afvalstoffenheffing - Container grijs 140 liter	€ 15,00	€ 16,50
Afvalstoffenheffing - Container groen 140 liter	€ 1,25	€ 1,25
Afvalstoffenheffing - Vastrecht	€ 110,52	€ 120,48

Voor het samenstellen van de bovenstaande tabel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De weergegeven WOZ-waarden zijn de gemiddelde WOZ-waarden voor de gemeente Laarbeek op basis van Waarstaatjegemeente.nl met als brondata het CBS.
- Het aantal containerledigingen is gelijk gehouden aan de uitgangspunten in de begroting.
- De lokale berekening afvalstoffenheffing wijkt af van de berekening door COELO. COELO hanteert cijfers van het CBS over gemiddeld aanbod rest- en gft-afval per inwoner. Deze gegevens zijn minder actueel.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van de gemeentelijke heffingen te verlenen. Door de gemeenteraad is besloten dat voor de volgende belastingen een verzoek om kwijtschelding kan worden ingediend:

1. Rioolheffing;
2. Afvalstoffenheffing;
3. Onroerende-zaakbelasting gebruikersbelasting.

De uitvoering van het kwijscheldingsbeleid is in overeenstemming met de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990. Deze uitvoeringsregeling is met 2 punten beperkt door gemeentelijk beleid:

1. Bij kwijschelding van de afvalstoffenheffing geldt een maximum van € 344,28 (hoogte bedrag in 2021). Dit maximumbedrag is opgenomen om te voorkomen dat belastingplichtigen die in aanmerking komen voor kwijschelding hun containers onnodig laten ledigen en te stimuleren om door te gaan met het scheiden van afvalstoffen.
2. Er wordt alleen kwijschelding verleend aan natuurlijke personen.

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam 'Onroerende-zaakbelastingen' wordt een belasting geheven van de eigenaren van woningen én van de eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde waarde, (WOZ-waarde) van de onroerende zaak.

De volgende beleidsuitgangspunten worden toegepast bij de berekening van de OZB-tarieven:

- OZB is algemeen dekkingsmiddel, er is geen relatie te leggen met de bijhorende kosten.
- Tariefdifferentiatie (gebruik bedrijven, eigendom bedrijven en eigendom woningen).
- Trendmatige opbrengsten stijging met 3% om voorzieningen in de vier kernen te handhaven.
- Extra stijging OZB alleen als de economische situatie hiertoe aanleiding geeft.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad.

De waardering van de onroerende zaak en vervolgens de heffing en inning van de onroerende zaakbelastingen is volledig overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Oost-Brabant per 1 januari 2018, zodat deze als gecombineerde aanslag met de waterschapsbelastingen bij de inwoners wordt opgelegd.

Afvalstoffenheffing

De volgende beleidsuitgangspunten worden toegepast bij de berekening van de Afvaltarieven:

- Kostendeckende heffing, alle uitgaven die betrekking hebben op afvalinzameling en verwerking worden gecompenseerd met de afvalstoffenheffing.
- Bij de tarief berekening wordt rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad.
- Voor deze heffing is kwijschelding mogelijk tot een bedrag van € 344,28 (2021).

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2021 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2021. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit tussenrapportages, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2021 de basis is geweest voor de tarieven 2021 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2020.

Uit de verschillenanalyse blijkt dat de voordelige effecten in 2021 onder andere zijn veroorzaakt door hogere opbrengsten oud papier en een andere methodiek in de vergoedingenstructuur voor het PMD. Ook zorgt de vermindering van het aantal bezoekers op de milieustraat voor een vermindering van de lasten. Daarbovenop is sprake van een hogere opbrengst van recycling materialen.

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto kosten taakveld	1.832	1.366
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	77	77
BTW	323	323
Totale kosten	2.232	1.765
Opbrengst heffingen	2.232	2.037
Dekkingspercentage	100%	115%

Rioolheffing

De volgende beleidsuitgangspunten worden toegepast bij de berekening van de tarieven rioolheffing:

- Kostendekkende heffing, alle uitgaven die betrekking hebben op riolering en watertaken worden gecompenseerd met de rioolheffing.
- Tariefdifferentiatie woningen en bedrijven. Tarief bedrijven volgens staffel als drinkwaterafname groter is dan 500 m3 per jaar.
- Bij de berekening wordt rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad.
- Trendmatige opbrengsten stijging met 3,61 % op basis van het rioleringsplan vGRP+2019-2023.
- Voor deze heffing is kwijtschelding mogelijk.
- De rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing, bedoeld om alle kosten voor noodzakelijk geachte (collectieve) maatregelen ten aanzien van riolering, hemelwater en grondwater te kunnen verhalen. Omdat het een bestemmingsheffing is, hoeft in de relatie tot de belastingplichtige geen sprake te zijn van een rechtstreekse tegenprestatie in de vorm van een verleende dienst of een voorziening waarvan de belastingplichtige gebruik maakt.
- De rioolheffing wordt geheven op basis van de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in het vGRP+ 2019-2023 (raadsbesluit: 6 december 2018). Hoofdregel bij het kostenverhaal is dat de kosten via de heffing mogen worden verhaald die worden gemaakt ter nakoming van de zorgplichten.

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2021 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2021. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit tussenrapportages, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2021 de basis is geweest voor de tarieven 2021 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2020.

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto kosten taakveld	1.195	1.349

Toe te rekenen kosten:

Overhead	603	603
BTW	237	173
Totale kosten	2.035	2.125
Opbrengst heffingen	2.034	2.125
Dekkingspercentage	100%	100%

Leges

Het beleid is erop gericht om de komende jaren te streven naar verdergaande maximale kostendekking. Bij het toepassen van de verhogingen zullen tevens vergelijkende tarieven in omliggende gemeenten in ogenschouw worden genomen.

De volgende beleidsuitgangspunten worden toegepast bij de berekening van de legestarieven:

- Jaarlijkse toename van de leges opbrengst. Index op basis van de Begroting.
- Leges zijn diensten, werkelijke opbrengst is afhankelijk van het aantal gevraagde diensten.
- Bij de tarief berekening wordt geen rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- Leges worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad.
- Voor bepaalde leges geldt een wettelijke maximale tariefstelling. Indien het berekende tarief hoger is dan wettelijk is toegestaan, wordt het wettelijke maximum tarief toegepast.
- Voor leges is geen kwijtschelding mogelijk.

In de onderstaande tabel zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2021 afgezet tegen de oorspronkelijke (primaire) begroting 2021. Eventuele wijzigingen, bijvoorbeeld uit tussenrapportages, zijn niet meegenomen omdat de primaire begroting 2021 de basis is geweest voor de tarieven 2021 zoals die door de raad zijn vastgesteld in december 2020.

Berekening kostendekkendheid Leges	Begroting 2021	Rekening 2021
Totale netto kosten	1.714	1.888
Opbrengst leges	1.107	1.141
Dekkingspercentage	65%	60%

Markt- en staangelden

Bij het recht om markt- en staangeld in rekening te brengen speelt de mate van kostendekkendheid geen rol. Het gaat slechts om beperkte opbrengsten die gerealiseerd worden door het ter beschikking stellen van gemeentegrond voor private doelen.

De volgende beleidsuitgangspunten worden toegepast bij de berekening van de markt- & staangeldtarieven:

- Stabiele prijzen, geen indexering om zoveel mogelijk kraamhouders te behouden voor de markt in Laarbeek.
- Bij de tarief berekening wordt geen rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad, dit kan ook betekenen dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor markt- & staangeld is geen kwijschelding mogelijk.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt sinds 2015 opgelegd in het winkelgebied Piet van Thielplein. Sinds 2020 wordt de reclamebelasting ook opgelegd in het gebied Heuvelplein. De belasting is ingevoerd op verzoek van de ondernemersvereniging. Doel van de heffing is om alle winkeliers mee te laten betalen aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Welke maatregelen genomen worden, hangt af van de wensen van de ondernemersvereniging.

De volgende beleidsuitgangspunten zijn toegepast bij de berekening van de reclamebelasting:

- Het heffingsgebied betreft winkelgebied Piet van Thielplein en Heuvelplein.
- 100% doorbetaling van de werkelijke opbrengst.
- Bij de tarief berekening wordt geen rekening gehouden met BTW en overheadkosten.
- Belastingtarieven worden voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld door de gemeenteraad, dit kan ook betekenen, dat verordeningen van oude jaren niet geactualiseerd worden.
- Voor reclamebelasting is geen kwijschelding mogelijk.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid

Deze paragraaf geeft aan hoe de financiële positie van de gemeente zich verhoudt tot de risico's. Oftewel het vermogen van de gemeente Laarbeek om ook in ongunstige tijden de incidentele financiële risico's op te kunnen vangen om zo haar taken ongewijzigd te kunnen voortzetten.

Om het benodigde weerstandsvermogen te kunnen beoordelen geven we inzicht in de risico's. Onder een risico verstaan we het gevaar voor financiële schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft dan betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade / bedrag).

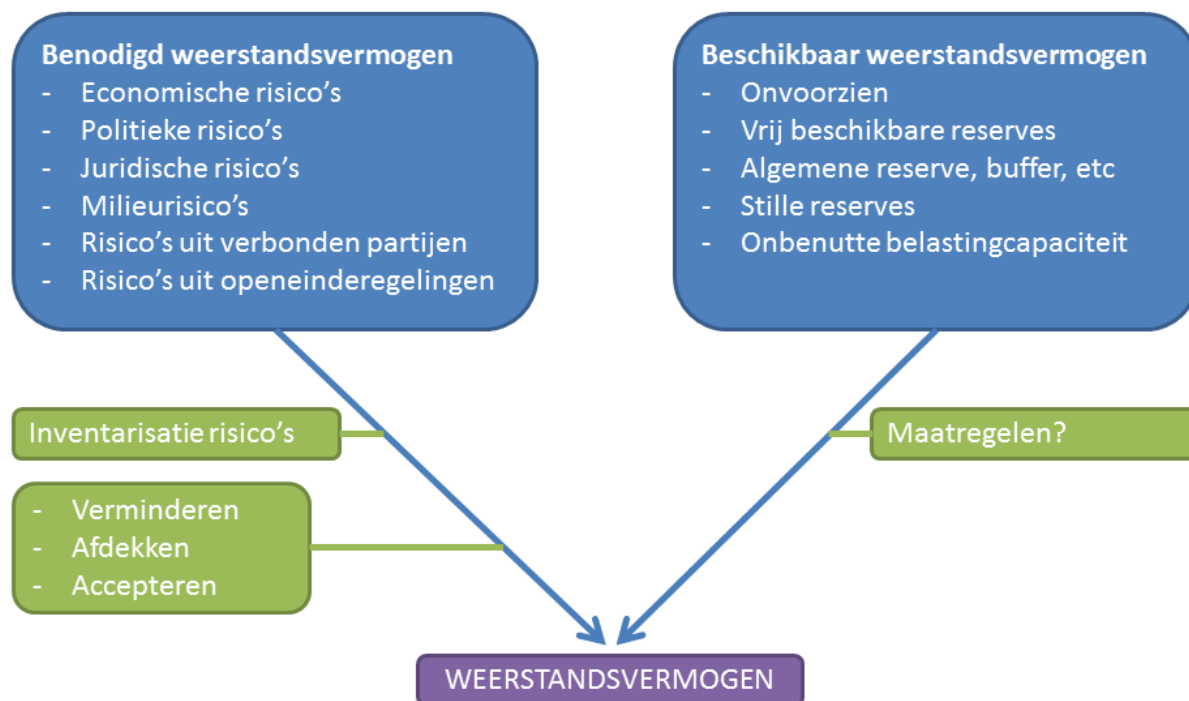
Jaarlijks inventariseren wij de risico's die van invloed kunnen zijn op de bedrijfsvoering om deze (zo veel mogelijk) te beperken en de vermogenspositie te kunnen beoordelen. De belangrijkste risico's qua financiële impact worden in kaart gebracht door middel van een korte scan van de organisatie. Uit de inventarisatie zijn in totaal 38 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande paragraaf zijn de risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Het benodigde weerstandsvermogen uit de risico's zetten we vervolgens af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen.

De ratio weerstandsvermogen te bepalen. Dit geeft de conclusie in hoever wij als gemeente Laarbeek in staat zijn potentiële risico's financieel op te vangen.

Visueel ziet dat er als volgt uit:

Inventarisatie van beschikbare weerstandscapaciteit

Zoals in het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven, bestaat de weerstandscapaciteit uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (artikel 11-1a).

De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen. Dit bedrag moet in verhouding zijn met de benodigde weerstandscapaciteit. Dit laatste bedrag komt voort uit het risicoprofiel van een onderneming. De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel vermogen een onderneming beschikbaar moet hebben om calamiteiten financieel aan te kunnen.

De opbouw van onze beschikbare weerstandscapaciteit, in duizendtallen, per 31 december ziet er als volgt uit:

Beschikbare weerstandscapaciteit	14.015
• Algemene reserve	7.991
• Reserve grondexploitatie	4.400
• Onvoorzien incidenteel	0

Vrij aanwendbaar deel reserves (algemene reserve)

In de raadsvergadering van 20 juni 2019 is de "Nota reserves en voorzieningen" vastgesteld. In deze nota wordt aangegeven aan welke criteria de diverse reserves en voorzieningen dienen te voldoen.

De algemene reserve kan vrij over beschikt worden en kan worden aangewend voor het opvangen van eenmalige nadelen. Hierdoor kan de algemene reserve worden meegenomen in de berekening van het beschikbare weerstandscapaciteit.

De algemene reserve bedraagt per 31 december 2021 ± € 7.991.000.

Reserve grondexploitatie risico's

Speciaal voor de risico's die te maken hebben met grondexploitatie is een risicoreserve grondbedrijf gevormd. Deze reserve is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. De stand van deze reserve bedraagt maximaal € 4,4 (volgens de grondnota). Dit is opgebouwd uit de risico's uit de Monte Carlo risicoanalyse die elke 2 jaar wordt verricht. Deze bedraagt voor de grondexploitaties € 2,4 miljoen plus een vaste ophoging van € 2 miljoen.

Indien de reserve hoger wordt dan het maximale bedrag dan valt het overtollige deel vrij ten gunste van de algemene reserve.

Hierdoor bedraagt de reserve € 4,4 miljoen per 31 december 2021.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als bedrijfsmiddelen meer waard zijn dan uit de boekhouding blijkt. De stille reserves zijn een onderdeel van de bedrijfsmiddelen die de gemeente gebruikt. Het is niet mogelijk om de middelen direct beschikbaar te maken en daarom nemen we dit onderdeel niet mee.

Onvoorzien incidenteel

Het is mogelijk om voor incidentele zaken een bedrag op te nemen in de begroting. Met dit bedrag kunnen incidentele nadelen opgevangen worden. Het gaat dan om zaken die bij het maken van de begroting nog niet bekend zijn, maar door bijvoorbeeld wetswijziging wel kosten voor de gemeente met zich meebrengen. In Laarbeek is voor 2021 een raming opgenomen van € 60.000,-. Deze is in de tussenrapportage vrijgevallen waardoor per 31-12-2021 dit bedrag € 0 is.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij onbenutte belastingcapaciteit wordt uitsluitend gekeken naar de OZB-heffing. Wettelijk is namelijk bepaald dat de tarieven voor de overige heffingen maximaal 100%-kostendekkend mogen zijn. Bij afvalstoffenheffing en de rioolheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB te berekenen, maken we gebruik van de norm die het rijk stelt aan de zogenaamde 'artikel 12-status'. Zodra een gemeente in financiële problemen komt, houdt het Rijk rekening met een minimaal OZB tarief (voor het jaar 2021) van 0,1800% (bron: Meicirculaire gemeentefonds 2021, p.100).

Voor de WOZ waarde zijn de inschattingen van BSOB voor de tariefbepalingen 2021 gehanteerd.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit ziet er als volgt uit:

Onroerendezaakbelasting	WOZ waarde Begin 2021 bedrag x 1.000.000	Tarief 2022 art. 12 Laarbeek	Tarief 2022 art. 12 status	Verschil tarief	Onbenutte capaciteit bedrag x 1.000
Eigenaar Woningen	2.916	0,11%	0,18%	0,07%	2.082
Eigenaar Niet-woningen	484	0,25%	0,18%	-0,07%	-350
Gebruikers Niet-woningen	413	0,21%	0,18%	-0,03%	-108
Saldo onbenutte belastingcapaciteit					1.623

Belangrijkste financiële risico's Gemeente Laarbeek

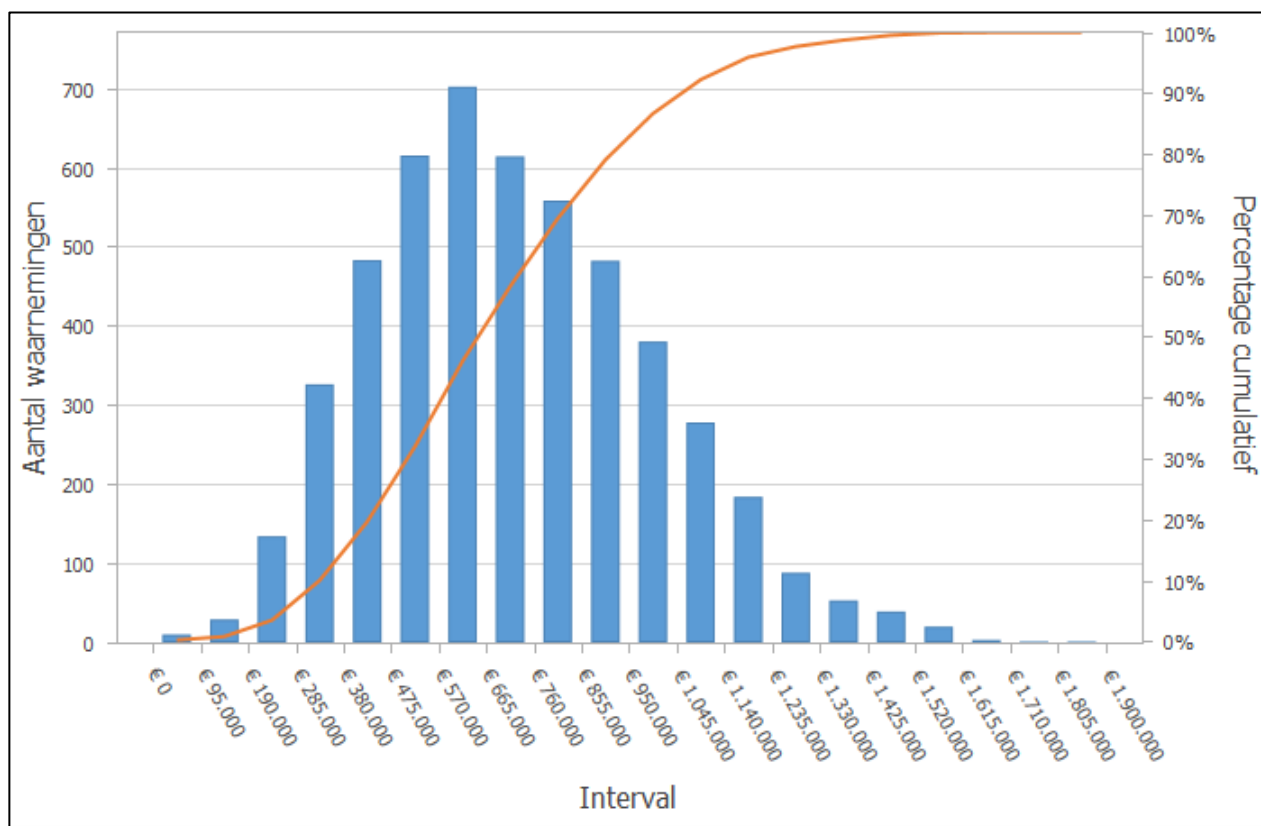
Op basis van een risico analyse zijn de belangrijkste financiële risico's voor de gemeente Laarbeek geïnventariseerd. In totaal zijn er 38 risico's bepaald. In onderstaand overzicht zijn de tien risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben op de benodigde weerstandscapaciteit. Voor de volledigheid indien er risico's verwacht worden met financiële gevolgen ten aanzien van Covid-19 zijn deze meegenomen in de risico analyse.

bedragen x € 1.000

	Risico	Kans	Max gevolg
1	Hogere dan geraamde kosten personeelsbezetting en inhuur.	50%	500
2	Programmakosten Sociaal Domein Jeugdzorg, WMO bij GR Peelgemeenten vallen hoger uit dan geraamd.	50%	400
3	Hogere kosten door hoge inflatie. Stijgende prijzen en hogere kosten olie en energie zorgen voor hogere inkoop kosten en doorbelasting hiervan door dienstverleners en leveranciers.	60%	300
4	Informatiebeveiliging / cyberrisico. Mogelijk kosten en gevolgen van cyberrisico's en informatiebeveiligings incidenten.	50%	200
5	Uitvoeringskosten en financieringsrisico voor sociaal domein participatie (Senzer) werkloosheidsuitkeringen, leerwerktrajecten etc. vallen hoger uit dan geraamd (inclusief risico als gevolg van Covid-19).	40%	200
6	ICT storingen en mogelijke gevolgen er van.	50%	120
7	Algemene uitkering (rijksbijdrage) valt lager uit dan geraamd (bijvoorbeeld veroorzaakt door herverdeling gemeentefonds	30%	200
8	Oekraïne crisis en vluchtelingen waarbij het Rijk mogelijk niet alle kosten vergoed en effect heeft op Jeugd zorg, Wmo, participatie, onderwijs, huisvesting, kosten tolken etc.	40%	150

9	Onderhoud kapitaalgoederen. Dat er mogelijke hogere kosten zijn dan beschikbaar / verwacht.	20%	250
10	Extra uitvoerings- of programma kosten bij GR Blink doordat de tariefstelling afvalkosten (incl. verpakkingsbijdrage) een structureel tekort oplevert ten opzicht van uitvoeringskosten en mogelijke gevolgen van eindvonnis over Attero (garantieplicht van aanlevering van afval).	50%	100
Totaal grote risico's (maximaal gevolg)		2.400	
Overige risico's (maximaal gevolg)		1.970	
Totaal alle risico's (maximaal gevolg)		4.370	

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 4,4 miljoen) ongewenst is. De risico's zullen zich immers niet allemaal voor doen en ook niet tegelijk en in hun maximale omvang manifesteren. De risico simulatie toont de onderstaande uitkomst:

Toelichting:

In de tabel wordt de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit aangegeven, verbonden aan de mate van betrouwbaarheid van de simulatie. De grafiek toont de verdeling van de kansen en totale financiële gevolgen.

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat met een zekerheidspercentage van 90% alle risico's kunnen worden afgedekt met een risico bedrag van € 1,05 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Specifiek risico betreffende grondexploitaties

Voor de risico-inventarisatie van de grondexploitaties is een separate risico analyse opgesteld (Monte Carlo risicoanalyse grondexploitaties 8 juli 2020). Uit deze analyse volgt dat een buffer voor de risico's op de grondexploitaties noodzakelijk is van € 2,4 miljoen om met een zekerheidsmarge van 90% de geïnventariseerde risico's af te kunnen dekken.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulaties voortvloeit is € 1,05 miljoen + het risico voor de grondexploitaties van € 2,4 miljoen is in totaal aan benodigde weerstandscapaciteit van € 3,45 miljoen.

Het beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 14 miljoen.

Hierdoor wordt de ratio weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{14.015}{3.450} = 4,1$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel die in samenwerking tussen NAR (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	voldoende
D	0,8 < x < 1,0	matig
E	0,6 < x < 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

De ratio bedraagt eind 2021: 4,1 Dit betekent dat de ratio uitkomt op een waardering A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Kengetallen

In het streven naar meer transparantie, verbetering van het inzicht in de financiële positie en voor de vergelijking met andere gemeenten worden zowel in de begroting als jaarrekening een set van financiële kengetallen opgenomen. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of balans. De kengetallen zijn het uitgangspunt voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente Laarbeek.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art.11 lid 2d) bepaalt dat gemeenten een set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in deze paragraaf.

De op te nemen kengetallen zijn: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Signaleringswaarden

De provincie hanteert, voor het verkrijgen van een goed en uniform beeld, signaleringswaarden die afkomstig zijn uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. Daarbij moet benadrukt worden dat door de provincie aan deze categorieën geen kwalificatie is gegeven, omdat normering in eerste instantie aan de gemeente zelf is. Gemeente Laarbeek heeft geen eigen normering bepaald en hanteert hiervoor de onderstaande tabel.

In de tabel hieronder is te zien tot welke signaleringswaarden gehanteerd worden en in welke categorie (A, B of C) deze vallen.

Kengetal			Categorie A	Categorie B	Categorie C
1	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
		b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
2	Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
3	Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
4	Structurele exploitatieruimte		Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%
5	Belastingcapaciteit		<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten Laarbeek

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten voor Laarbeek afgezet tegen de signaleringswaarden zoals de provincie die hanteert. Cellen zijn groen als Laarbeek in categorie A valt (minst risicovol), blauw voor categorie B en oranje bij categorie C (meest risicovol). Onderaan deze paragraaf wordt een relatie gelegd tussen de kengetallen en worden opvallende zaken toegelicht.

Kengetal	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	27%	26%	13%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	27%	26%	13%

Solvabiliteitsratio	51%	63%	57%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	11%
Grondexploitatie	32%	12%	26%
Belastingcapaciteit	100%	101%	97%

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Waar is het voor?

Deze indicatoren brengen in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren. Hoe lager het percentage is, hoe gunstiger de financiële positie.

Hoe werkt het?

De netto schuldquote wordt volgens een vaste formule berekend:

De netto schuldquote = $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)

B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)

D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)

E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)

F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36, onderdelen b en c, van het BBV).

Toelichting op ratio ontwikkeling

De twee kengetallen zijn positiever geworden. De schulden zijn gedaald en de activa is gestegen. Maar voornamelijk de totale baten zijn (incidenteel door Corona) toegenomen waardoor de schulden ten opzichte van de totale baten lager is en hierdoor de ratio verbeterd.

Solvabiliteitsratio

Waar is het voor?

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Met andere woorden: of ze alles kan betalen en of er voldoende geld beschikbaar is.

Hoe lager de solvabiliteit, hoe minder eigen vermogen de organisatie heeft om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren.

Hoe werkt het?

Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves: zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves. Ook het resultaat uit het overzicht van baten en lasten (het rekeningresultaat) is hier onderdeel van.

A Eigen vermogen (volgens artikel 42 BBV)

B Balanstotaal

Solvabiliteit $(A/B) \times 100\%$.

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal is positief ontwikkeld waardoor de solvabiliteitsratio nu ook in de categorie A valt. Dit komt vooral door hoger eigen vermogen en positief rekening resultaat in 2020. Daarnaast is balanstotaal gedaald waardoor het eigen vermogen deel verbeterd ten opzichte van het totaal.

Grondexploitatie

Waar is het voor?

De grondexploitatie kan een hoge impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige woningbouwproject) hebben wij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld.

Hoe werkt het?

Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten 2020 (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Als een formule:

A Niet in exploitatie genomen gronden

B Bouwgrond in exploitatie

C Totale baten

De grondexploitatie $((A+B)/E) \times 100\%$

Toelichting op ratio ontwikkeling

Het kengetal ontwikkelt zich positief. Door een groter dan verwachte aantal verkopen is de boekwaarde van de 'gronden in exploitatie' sneller gedaald dan verwacht, daarnaast zijn de totale baten (o.a. door de Corona middelen) hoger dan verwacht.

Structurele exploitatieruimte

Waar is het voor?

Een begroting waarvan de vaste inkomsten en de vaste uitgaven over meerdere jaren niet veranderen en ongeveer even hoog zijn, is evenwichtiger en zekerder dan een begroting waarin de inkomsten en uitgaven per jaar in hoogte en aard verschillen. Bijvoorbeeld doordat er in het ene jaar inkomsten uit een verkoop zijn en er het jaar daarna niet. Dan is de begroting door de jaren heen afhankelijk van verschillende éénmalige zaken en daarmee zijn er meer onzekerheden.

Dit kengetal geeft hierdoor aan welke structurele exploitatieruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen

Hoe werkt het?

Om het structurele exploitatieoverschot te kunnen berekenen, wordt gekeken naar het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves en deze worden vergeleken met (gedeeld door) de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Over het algemeen geldt dus als richtlijn: hoeveel hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoeveel gunstiger dit is voor de gemeente. Als streefwaarde geldt voor gemeente Laarbeek voor dit kengetal een waarde ≥ 0 .

Als een formule:

A Totale structurele lasten

B Totale structurele baten

C Totale structurele toevoegingen aan de reserves

D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves

E Totale baten

De structurele exploitatieruimte $((B-A)+(D-C))/(E) \times 100\%$

Toelichting op ratio ontwikkeling

De structurele exploitatieruimte laat bij de jaarrekening een positief resultaat zien van 1%. Deze ratio ligt daarmee zowel boven het geen bij de Programmabegroting 2020 werd verwacht (0%), als ook boven de streefwaarde van $\geq 0\%$. De verbetering van de ratio ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door het positieve rekeningresultaat.

Belastingcapaciteit

Waar is het voor?

Deze indicator geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten (belastingdruk) in de gemeente Laarbeek die vergeleken wordt met het landelijke gemiddelde. Zo kan vergeleken worden met eerdere jaren en andere gemeenten. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden verhoogd.

Hoe werkt het?

Onder de woonlasten wordt verstaan het totaal van:

- OZB;
- rioolheffing;
- reinigingsheffing.

Hiervoor wordt een referentiewoning gekozen met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde

B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde

C Afvalstoffenheffing voor een gezin

D Eventuele heffingskorting

E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)

F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1. Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijke gemiddelde $(E/F) \times 100\%$.

Toelichting op de ratio ontwikkeling

De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag verbeterd ten opzichte van 2020 en ten opzichte van de begroting. Deze daling (verbetering) wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere afvalstoffenheffing ten opzichte van begroot en vorig jaar.

Het kengetal bedraagt 97% Hiermee kan geconcludeerd worden dat de totale woonlasten voor een gezin met een woning met gemiddelde WOZ-waarde in gemeente Laarbeek in 2021 lagere lasten heeft dan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling verhouding kengetallen in relatie tot financiële positie

Nu we in deze paragraaf de beschikbare weerstandscapaciteit, de risico's en de financiële kengetallen in beeld hebben gebracht, kan een oordeel gegeven worden over de financiële positie van de gemeente. Dit oordeel wordt gebaseerd op de onderlinge verhouding tussen de genoemde drie elementen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 14 miljoen en de benodigde weerstandscapaciteit is € 3,45 miljoen. Het blijkt dat de beschikbare capaciteit een factor 4,1 groter is dan nodig. De weerstandscapaciteit is hiermee uitstekend.

De kengetallen van Laarbeek zijn gespiegeld aan de normen die de provincie hanteert. Hieruit komt een positief beeld naar voren. De belastingcapaciteit en grondexploitatie vallen wel in categorie B wat echter geen probleem is. De belastingcapaciteit is gelijk aan het landelijk gemiddelde en het kengetal van grondexploitatie heeft wel een daling ingezet wat positief is en wat ook in lijn der verwachting is.

Risicomanagement is in de organisatie ingebed door koppeling aan de jaarlijkse planning en control cyclus. Bij de actualisatie van het risicoprofiel ten behoeve van begroting en jaarrekening staan de huidige en mogelijke nieuwe risico's expliciet op de agenda. Deze regelmatige bespreking van risico's draagt bij aan het vergroten van het risicobewustzijn.

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen (BBV, artikel 12 lid 1):

- a wegen
- b riool en water
- c groen
- d gebouwen

Van bovengenoemde kapitaalgoederen wordt aangegeven (BBV, artikel 12 lid 2):

- a het beleidskader;
- b de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Bij de indeling van deze paragraaf houden we de volgorde aan van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Beleidskader

Voor de instandhouding van kapitaalgoederen wordt veelal gewerkt met beheerplannen. In de beheerplannen wordt het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen vastgelegd.

De volgende beheerplannen gelden nu:

Beheerplan	Jaar vaststelling
Gebouwen	
Meerjarenplanning onderhoud gemeentelijke gebouwen 2019-2028	
Groen	
Bomenbeleidsplan Laarbeek (2013) en bomenvervangingsplan Laarbeek (2020)	
Groenbeleids- en groenstructuurplan (2011)	
Beheerplan natuurterreinen, Beheerplan landschapselementen en Bosbeheerplan	2016
Speelplekkenplan	2021
Riool & water	
Bermen en sloten	2010

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2019-2023	2018
Beheerplan bruggen en vlonders 2020 gemeente Laarbeek	2020
Waterbeheerplan	2021
Wegen	
Beleidsplan verhardingenbeheer 2018.	2017
Beleidsplan Licht in de openbare ruimte 2018	2017

Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader

Op 30 januari 2020 heeft uw gemeenteraad de "**Meerjarenplanning onderhoud gemeentelijke gebouwen Laarbeek 2019-2028**" vastgesteld.

De gemeente heeft een groot aantal gebouwen in eigendom voor vele functies in het maatschappelijk verkeer. Gedacht kan worden aan het gemeentehuis,

de gemeentewerf, gemeenschapshuizen, sportaccommodaties, dierenparken en monumenten.

Al deze gebouwen zijn opgenomen in de onderhoudsplanning, die een periode van 10 jaar bestrijkt. De planning wordt jaarlijks geactualiseerd.

Er is dus sprake van een voortschrijdend 10-jarenplan.

Voor het onderhoud van de zogenaamde **Brede Scholen** is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit plan is de basis voor de planning van het onderhoud aan deze gebouwen.

Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen.

Voeding: De voeding geschiedt door een jaarlijkse storting in de voorziening ten laste van de taakvelden in de exploitatie waar de brede scholen onder zijn verantwoord.

De gemeente gaat de regierol op zich nemen wat het betreft het gezamenlijk onderhoud van de scholen, de kosten hiervoor zullen met een opslagpercentage worden

doorberekend aan de diverse gebruikers, een en ander is in de ingebruikgevingsovereenkomsten en huurovereenkomsten vastgelegd.

De formalisatie van deze voorziening zal later dit jaar plaatsvinden inclusief de vaststelling van het bijbehorende beheerplan. Het betreft de periode van 2022-2031.

Ontwikkelingen

In 2021 is intensief gewerkt in regionaal en provinciaal verband aan de voorbereidingen van de routekaart maatschappelijk vastgoed. De routekaart maatschappelijk vastgoed Gemeente Laarbeek zal mei 2022 gereed zijn, onderdeel hiervan is het uitvoeringsprogramma voor de komende 4 jaar met concrete verduurzamingsdoelen voor die periode, een en ander na afstemming in college en raad. Het huidige MJOP zal worden vervangen door een DuurzaamMJOP voor de periode 2023-2032. Dit zal in het najaar zijn beslag gaan krijgen.

Ook zijn in 2021 gesprekken gevoerd met de schoolbesturen om te komen tot afspraken voor het onderhoud van de brede scholen. De vertaling en uitvoering hiervan zal in 2022 zijn beslag krijgen.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	1.750	1.800
Mutatie voorzieningen	19	-38

Bomen

Beleidskader

In 2013 heeft de gemeenteraad het bomenbeleidsplan vastgesteld. In het bomenbeleidsplan zijn de belangrijkste bomenstructuren in Laarbeek benoemd en wat het beleid daarvoor is. Er zijn spelregels opgenomen hoe in Laarbeek omgegaan wordt met het kappen van bomen en hoe er gecompenseerd moet worden. Ook wordt op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke bomen ingegaan. Dit wordt planmatig en gestructureerd uitgevoerd waardoor op een goede wijze invulling wordt gegeven aan de wettelijke zorgplicht.

In 2020 heeft de gemeenteraad het bomenvervangingsplan vastgesteld. Dit plan voorziet in het structureel en planmatig vervangen van bomen.

Ontwikkelingen

Er wordt uitvoering gegeven aan beide plannen.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	328	343
Mutatie voorzieningen	-5	-96

Groenbeleids- en groenstructuurplan

Beleidskader

De gemeenteraad heeft in 2011 het Groenbeleids- en groenstructuurplan vastgesteld. In dit plan zijn de beleidskaders geschetst voor het gebruik en het onderhoud van het openbaar groen in de dorpskernen. De belangrijkste groenstructuren zijn benoemd en er is een differentiatie in het onderhoudsniveau aangebracht. Ook zijn in het plan keuzes gemaakt om beplantingen om te vormen en meer aan te laten sluiten bij het gewenste onderhoudsniveau. Deze omvormingen zijn inmiddels afgerond. Het omvormingsbudget wordt nu gebruikt om het groen klimaatadaptiever in te richten met meer oog voor biodiversiteit.

Ontwikkelingen

Er wordt een herziening op onderdelen van het Groenbeleids- en groenstructuurplan uit 2011 voorbereid. Deze herziening richt zich met name op het beter borgen van duurzaamheidsdoelstellingen als klimaatadaptatie en verhogen van de biodiversiteit. Dit vraagt ook aanpassingen in de inrichting en het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Daarnaast willen we inwonersparticipatie m.b.t. groen en bomen duidelijker handen en voeten geven.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	1.114	1.020

Bosbeheerplan, beheerplan natuurterreinen en beheerplan landschapselementen

Beleidskader

Voor de diverse groengebieden in het buitengebied van Laarbeek zijn een aantal beheerplannen opgesteld. Voor de gemeentelijke bosgebieden geldt het bosbeheerplan (2016), voor de overige natuurterreinen is het beheerplan natuurterreinen Laarbeek (2016) van toepassing. In het beheerplan landschapselementen (2016) worden de eindbeelden en onderhoudsmaatregelen voor een 75-tal landschapselementen omschreven. Het gaat dan om houtwallen, zandpaden, poelen en dergelijke. Voor de uitvoering van de diverse werkzaamheden is een beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid-Nederland afgesloten.

Ontwikkelingen

In 2021 is gestart met een actualisatie van de beheerplannen. Daarin wordt ook alle nieuwe natuur die de afgelopen jaren is gerealiseerd (denk bijvoorbeeld aan ecologische verbindingzones of nieuw bos) meegenomen. Begin 2022 volgt een nieuwe beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid-Nederland.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	229	214

Speelplekken

Beleidskader

Het speelplekkenplan ziet toe op het structureel aanpassen en vervangen van speelplekken in Laarbeek binnen een tijdsbestek van 20 jaar.

Ontwikkelingen

De uitvoering gaat in 2022 van start.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	85	97
Mutatie voorzieningen		

Waterbeheer

Beleidskader

Zorg dragen voor een veilig en duurzaam waterbeheer en overlast situaties tot een minimum te beperken.

Ontwikkelingen

Er is gestart met het eerste baggerbestek. Uitvoering zal in het najaar 2022 plaats vinden.

Gestart is met de ontwikkeling van een breed gedragen visie voor de groene Long. Doel is om het gebied klimaatbestendig en circulair her in te richten en er voor te zorgen dat het er voor verschillende groepen goed toeven is.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	305	305
Mutatie voorzieningen		-302

Riolering

Beleidskader

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2019-2023. Naast de wijze waarop de gemeente Laarbeek invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten vermeldt het GRP ook op welke wijze Laarbeek streeft naar een duurzame en klimaatbestendige waterketen en een klimaatbestendig watersysteem. Om de kosten en baten op elkaar af te stemmen is een doorrekening gemaakt voor een periode van 80 jaar. Uit deze doorberekening blijkt, dat een jaarlijkse tariefstijging van de rioolheffing nodig is van 3,6% aangevuld met een compensatie voor de inflatie.

Ontwikkelingen

Riolering zal nooit in staat zijn om extreme klimaatbuien volledig af te voeren. Bovendien kan snelle afvoer elders wateroverlast veroorzaken. Het is daarom van belang het rioleringsstelsel te ontlasten door daar waar mogelijk de openbare ruimte zodanig in te richten dat er ruimte ontstaat voor het tijdelijk vasthouden van regenwater zonder dat dit overlast veroorzaakt. In 2021 werden diverse projecten voorbereid, die in 2022 uitgevoerd zullen worden.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	1.123	1.288
Mutatie voorzieningen	379	54

Bruggen en vlonders

Beleidskader

Beheerplan bruggen en vlonders 2020 gemeente Laarbeek.

Ontwikkelingen

In 2021 werd de brug aan het Duikerpad (Beek en Donk) vervangen. Bovendien werd een programma van eisen opgesteld ten behoeve van de vervanging van de brug aan de Stapweg (Beek en Donk). Dit leidt tot de aanbesteding en de werkelijke vervanging van deze brug in 2022.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	65	49
Mutatie voorzieningen		

Bermen en sloten

Beleidskader

In 2010 is het beleidsplan bermen en sloten door de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid is vervolgens vertaald in een beheerplan. Door het onderhoud van bermen en sloten te combineren is een efficiencyvoordeel behaald. Bovendien kunnen er voor minder geld meer bermen ecologisch worden beheerd. Voor het slotenonderhoud geldt een maaifrequentie van één keer per jaar onder de voorwaarde dat de andere aangelande (eigenaar met grond langs de sloot) het slootmaaisel ontvangt en zorgt voor verwerking. Een goed berm en sloten beheer zorgt voor evenwichtige afvoer van hemelwater.

Ontwikkelingen

Jaarlijks worden alle bermen en sloten gemaaid.

Gestart is met het inventariseren van de staat van onderhoud van de bermen en sloten in het buiten gebied, om te kijken of deze effectiever kunnen worden benut om de gevolgen van de klimaatverandering af te vlakken. Daarbij kan met name gedacht worden aan het vasthouden van water ten tijde van droge perioden.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	155	138

Verhardingenbeheer

Beleidskader

Beleidsplan verhardingenbeheer 2018. Het beleidsplan wordt periodiek opgesteld om nieuwe ontwikkelingen, het gewenste kwaliteitsniveau en de beschikbare middelen te verwerken met als doel het in stand houden van de wegenstructuur. Het beleidsplan is gebaseerd op de CROW-systematiek voor wegbeheer. Elk jaar wordt een onderhoudsplanung opgesteld waarbij kredieten worden gevraagd om de wegen op te knappen die aan onderhoud toe zijn.

Ontwikkelingen

Het wordt steeds duidelijker dat gemeente én inwoners zich maximaal moeten inspannen om te komen tot een klimaatbestendiger inrichting. Wegverhardingen zijn noodzakelijk, maar ze leiden tot versnelde afvoer van regenwater, waardoor elders wateroverlast kan ontstaan. Bovendien draagt verharding bij aan hitte(stress), onder andere omdat asfalt, klinkers en tegels tijdens hete dagen warmte opnemen en die 's-nachts weer uitstralen.

Bij grootschalig onderhoud aan de verhardingen ruimte zoeken we naar kansen om te komen tot een klimaatbestendiger inrichting door overbodige verharding te verwijderen, door waterdoorlatende verharding toe te passen en door meer ruimte te maken voor groen.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	1.683	1.645
Mutatie voorzieningen	1.061	-307

Openbare verlichting

Beleidskader

Beleidsplan Licht in de openbare ruimte 2018. Dit plan belicht de totale openbare ruimte, niet alleen de openbare verlichting maar ook de verlichting van bedrijven, monumenten en dergelijke. Gekozen is om de openbare verlichting binnen een planperiode van 12 jaar te verduurzamen en daarmee uiting te geven aan de ambities die Laarbeek heeft op het gebied van duurzaamheid.

Ontwikkelingen

In 2021 werd een LED-vervangingsprogramma uitgevoerd waarbij ca. 850 armaturen zijn omgebouwd naar LED. Bovendien werd gestart met het aanbestedingstraject voor een volgend uitvoeringsprogramma.

Financiën

Onderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021
Exploitatie	402	348

Financiering

Beleidsvoornemens risicobeheer van de financieringsportefeuille

Om de financiële risico's zo goed mogelijk te beheersen, is het belangrijk om aandacht te schenken aan de kwalitatieve ontwikkeling van de treasuryfunctie. Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) worden door gemeenten een 2-tal instrumenten toegepast:

1. Treasurystatuut;
2. Paragraaf financiering.

Treasurystatuut

Deze paragraaf wordt opgenomen in zowel de begroting als de rekening en biedt hiermee informatie over de uitvoering van treasurytaken.

Het rijk heeft de kasgeldlimiet, renterisiconorm en een drempelbedrag schatkistbankieren ingesteld om financiële risico's in te perken die te maken hebben met herfinanciering van leningen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan wat het maximale bedrag is dat de gemeente aan kort geld (looptijd < 1 jaar) mag aantrekken. De kasgeldlimiet 2021 bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal, dus 8,5% van ±€ 57,7 miljoen is ±€ 4,9 miljoen.

In 2021 is de kasgeldlimiet in geen enkel kwartaal overschreden.

Kortdurende overschrijdingen zijn toegestaan. Echter zodra in drie opeenvolgende kwartalen een overschrijding ontstaat, moet de gemeente tijdig een verbeterplan presenteren aan de provincie als toezichthouder.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan welk deel van de langlopende leningen afgelost mag worden. De renterisiconorm 2021 bedraagt 20% van het begrotingstotaal, dus 20% van ±€ 57,7 miljoen is ±€ 11,5 miljoen.

In 2021 is een bedrag van ±€ 4,2 miljoen afgelost en hierdoor is de renterisiconorm dus niet overschreden.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag schatkistbankieren 2021 bedraagt tot 1 juli 2021 0,75% van het begrotingstotaal, dus 0,75% van ±€ 57,7 miljoen is ±€ 433.000. Met ingang van 1 juli 2021 is het toegestane percentage aangepast naar 2% van het begrotingstotaal, dus 2% van ±€ 57,7 miljoen is ±€ 1.154.000.

Het drempelbedrag schatkistbankieren is in geen enkel kwartaal in 2021 overschreden.

Rentelasten, renteresultaat & verdeling rentekosten

In onderstaande tabel worden de rentekosten en de doorbelasting daarvan toegelicht. In het overzicht is zowel de begrote verdeling als de werkelijke verdeling opgenomen.

(bedragen x 1.000)		Begroting 2021		Rekening 2021	
Rente lasten	omvang	tarief			
Financieringstekort	5.504	1,00%	55	0	
Vaste geldleningen	25.672	div.	326	341	
Waarborgsommen	0		0	0	
Voorzieningen (obv contante waarde)	2.061	3,00%	62	72	
	33.237		443	413	
Rente baten	omvang	tarief			
Kasgeldleningen/rekeningcourant Hoge Regt	0		0	109	
Vaste geldleningen	0		0	15	
Hypothecaire geldleningen personeel	18 div.		1	1	
	18		1	125	
Rente doorbelasting					
Rente lasten			443	413	
Rente baten			1	125	
Door te belasten rente			442	288	
Doorbelasting:					
Rente naar taakvelden (staat activa)	59.212	0,50%	296	262	
Rente naar grondexploitatie	16.751	0,60%	100	84	
Totaal doorbelaste rente			396	346	
Renteresultaat taakveld Treasury			-46	58	

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De verdeling van de rentekosten over de verschillende onderdelen zoals hierboven in de tabel in beeld is gebracht, is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Voor de rentetoerekening aan de activa wordt een vast rentepercentage toegepast (conform 'Financiële verordening gemeente Laarbeek 2019'). Bij het bepalen van de hoogte van het tarief is een renteomslag berekening gemaakt. Het tarief 2021 bedroeg bij de begroting 0,50%. Nacalculatie laat een percentage zien van 0,40%. Aangezien de afwijking van de rentelasten (begroting versus werkelijk) minder is geweest dan 25% is in de jaarrekening het begrote percentage van 0,50% gehandhaafd.
- Met betrekking tot de rentetoerekening over de boekwaarden bij de grondexploitatie is in werkelijkheid een rentepercentage conform de begroting 2021 gehanteerd ter grootte van 0,60% (betreft het gewogen gemiddelde rentepercentage). Dit aangezien de nacalculatie een tarief laat zien van 0,50% hetgeen minder dan de toegestane 0,50% afwijkt.
- Over de reserves en voorzieningen (=interne financieringsmiddelen) wordt géén rentetoerekening gehanteerd, behoudens één voorziening die gewaardeerd is tegen contante waarde. Deze voorziening krijgt een rentedotatie van jaarlijks 3%. Het betreft de voorziening '*Pensioen- en wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders*'.
Wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders
- Bij de bepaling van het begrote financieringstekort of -overschot is een rentepercentage gehanteerd ter grootte van 1%.

Financieringsbehoefte

In de programmabegroting 2021 is aandacht besteed aan de financieringsbehoefte van Laarbeek. Aangegeven werd dat vaker aandacht besteed zou worden aan het samenstellen van de liquiditeitsbegroting om de financieringsbehoefte beter in beeld te krijgen. In het dienstjaar 2021 is geen directe noodzaak geweest tot het aantrekken van vaste financieringsmiddelen (looptijd > 1 jaar). Wel heeft als gevolg van de financieringsbehoefte gedurende het eerste halfjaar van 2021 het aantrekken van een aantal kasgeldleningen (looptijd < 1 jaar) plaatsgevonden. Door de lage rentepercentages en het aantrekken van kasgeldleningen was het niet direct noodzakelijk om een uitgebreide liquiditeitsbegroting samen te stellen.

Bedrijfsvoering

Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Dienstverlening

Meer en meer wordt uitvoering gegeven aan het dienstverleningsconcept en onze servicenormen. Iedere dag wordt er gewerkt aan onze bereikbaarheid, de klant centraal stellen en de verbinding te zoeken.

In navolging hierop wordt er in 2022 een klanttevredenheidsonderzoek gestart waarin de wensen van onze klanten centraal staan. Dit met als doel om niet voor de klant te denken, maar hun inbreng als uitgangspunt te nemen.

Daarnaast wordt er hard gewerkt aan de modernisering van onze dienstverlening. Zo zal er naast de bestaande kanalen (balie, telefoon en email) ook een live chat op onze website geïmplementeerd worden en sluiten we in 2022 nog aan op de berichtenbox van MijnOverheid.

De inzet op het schrijven van duidelijke taal wordt gecontinueerd en ook blijft het management sturen op tijdige beantwoording van vragen van inwoners, bedrijven en verenigingen, ongeacht via welk kanaal deze binnen komen.

I&A

Informatiebeleid

In 2021 is het nieuwe informatiebeleidsplan 2021-2023 vastgesteld in zowel Gemert-Bakel als Laarbeek. Naast het informatiebeleidsplan is ook een uitvoeringsplan, het projectenportfolio, opgesteld.

Om dit projectenportfolio voor beide gemeenten goed te kunnen volgen en te kunnen sturen is een portfolioraad actief, waarin zowel beide gemeentesecretarissen als diverse managers deelnemen. Samen beoordelen zij, op advisering van de informatiemanagers, nieuwe aanvragen of wijzigingen in het projectenportfolio. Op deze manier kunnen we transparant en beheersbaar werken.

Het informatiebeleid bestaat uit onderstaande thema's. Per thema gelden wettelijke verplichtingen, maar zijn er eveneens landelijke ontwikkelingen en gemeentelijke ambities.

De thema's in het informatiebeleid zijn:

- Moderne dienstverlening
- Architectuur
- Datamanagement
- Flexibele organisatie
- Regie op beheer

Toekomstbestendigheid ICT - dienstverlening

Het ICT-datacenter, dat in 2019 nog compleet vernieuwd is, biedt tot 2024 nog een goede basis om te kunnen anticiperen op alle veranderingen die op ons afkomen. Eind 2021 is gestart met een ICT-onderzoek om te kijken hoe we het ICT-beheer in de toekomst het beste in kunnen gaan richten. De ICT-inrichting wordt namelijk steeds complexer en veiligheid en privacy gaan een steeds grotere rol spelen. De resultaten van het ICT-onderzoek zullen begin 2022 worden gepresenteerd.

Randvoorwaarden

- Balans tussen bestuurlijke ambities en operationele capaciteit;
- Inzet van de organisatie en het bestuur om op een open en professionele wijze te communiceren met onze klanten;
- Samenwerking moet aantoonbaar bijdragen aan: kostenbeheersing, kwaliteit van de dienstverlening en vermindering van de kwetsbaarheid van de organisatie.

Wat hebben we bereikt in 2021?

Corona en bedrijfsvoering

Ook in 2021 heeft de wereldwijze pandemie impact gehad op onze bedrijfsvoering, maar minder dan in 2020. Medewerkers zijn gewend geraakt aan thuiswerken, digitale bijeenkomsten en andere vormen van samenwerking. Sommige interactieve bijeenkomsten met inwoners zijn uitgesteld, omdat afgewogen is dat de aard van het overleg vroeg om daadwerkelijk samenkomen van mensen. Wij kunnen stellen dat onze bedrijfsvoering voor het grootste gedeelte gewoon door is gegaan in 2021 en dat de dienstverlening, producten, ondersteuning en advisering op een onverminderd hoog niveau is doorgezet. Daar zijn wij nog steeds trots op en toont aan dat er een hoge mate van veerkracht is bij onze medewerkers, onze bestuurders en onze bedrijfsvoering. Als organisatie blijven we het op dat vlak goed doen met een laag ziekteverzuim en goede scores in een medewerkerstevredenheidsonderzoek. We hebben we goed gedaan met elkaar!

In de afzonderlijke corona-paragraaf wordt vanuit meerdere invalshoeken de impact van corona belicht, aangezien de impact van de maatregelen onze gemeenschap, inwoners en ondernemers hard geraakt heeft.

Interne organisatieontwikkeling: Werken met een lach

Het afgelopen jaar zijn veel resultaten bereikt, waarvan we de successen eind van het jaar met de organisatie ook gedeeld en gevierd hebben. De invulling van het programma '**Werken met een lach**', is het afgelopen jaar samen met medewerkers en management verder vorm gegeven.

Door wisselingen in het managementteam zal de concrete vertaling in verdergaande acties in 2022 plaatsvinden. In 2021 zijn er al een aantal quickwins direct gerealiseerd, zoals onder andere verbeterlagen in duidelijke taal, opzet portefolioraad ICT projecten in samenwerking met Gemert-Bakel en onderzoek naar regeldruk.

De drie genoemde doelstellingen kunnen ook een spanningsveld geven. Een streven om balans in de drie doelstellingen te houden is belangrijk. Dit kan ons helpen om steeds opnieuw de juiste keuzes te maken en daarbij dan het gesprek te voeren, elkaar scherp te houden en het ook leuk te hebben met elkaar. Het is dan ook belangrijk om continu het evenwicht te zoeken in Samen Stralen, Ambities Realiseren en Continu Kwaliteit. Hierbij heeft in 2021 het zwaartepunt in de ene situatie bijvoorbeeld meer gelegen op Samen Stralen en in een andere situatie op Continu Kwaliteit en dan weer op Ambities realiseren.

Verbeteringen in instrumenten van planning en control

Qua doorontwikkeling in de bedrijfsvoering heeft 2021 ook in het teken gestaan van de doorontwikkeling van onze instrumenten van planning en control in het nieuwe systeem LIAS. Alle instrumenten worden inmiddels in LIAS gemaakt. Aan de hand van evaluaties met gebruikers zijn de instrumenten steeds verbeterd. Door deze intensieve samenwerking aan de jaarrekening, tussenrapportages en begroting van de hele organisatie gedurende een drietal tiendaagse sessies per jaar zie je in 2021 ook een veranderende manier van samenwerken met elkaar. Al met al weer een erg mooi jaar voor planning en control in 2021.

Wat heeft het gekost in 2021?

De afgelopen periode zijn de opgaven van onze gemeente flink toegenomen, waardoor onze ambtelijke organisatie in 2021 is gegroeid naar 114,55 fte. Een platte, slagvaardige organisatie, die veel vacatures op de krappere wordende arbeidsmarkt op een goede manier heeft kunnen invullen. Daarnaast maken we gebruik van een flexibele schil voor specifieke expertise of ter overbrugging van tijdelijke uitval of vertrek van medewerkers.

Het is en blijft belangrijk om goed personeel aan te trekken en ons huidige personeel te boeien en te binden. Door corona hebben we elkaar in 2021 minder 'live' ontmoet, maar we weten elkaar nog steeds goed te vinden en zorg te dragen voor mooie beleidsstukken, klantgerichte dienstverlening en actief de gemeenschap te betrekken in ons werk.

In programma 6 is cijfermatig toegelicht dat het voordeel op de bestaande personeelsformatie door verschillende vacatures per saldo € 449.000 is met daar tegenover een nadeel op de kosten van inhuur van per saldo € 519.000. Hierdoor ontstaat dus een beperkt incidenteel nadeel in 2021.

Overzicht vaste formatie gemeente Laarbeek

Overzicht vaste formatie				
	2018	2019	2020	2021
Formatie (excl. college, raad)	103,20	103,69	105,01	114,55
Formatieontwikkeling ten opzichte van voorgaand jaar	+4,1	+0,49	+1,32	+9,54
Loonsomkosten	6.667.000	6.945.000	7.540.000	8.044.000

Budget personeel incidenteel

Naast inhuur in verband met capaciteitsproblemen (door bijvoorbeeld ziekte, wensen etc.) wordt uit de post personeel incidenteel ook het personeel betaald dat tijdelijk wordt ingezet in afwachting van bezetting van vacatures. Het salaris wat niet wordt betaald aan vaste formatie (de zogenaamde onderuitputting) is in de onderstaande tabel niet betrokken en vormt de tegenhanger van de overschrijding. De post personeel incidenteel alleen is namelijk te laag om de duurdere inhuur te kunnen betalen en door de inzet van de vrijvallende vacaturegelden, biedt dit meer ruimte.

Budget personeel incidenteel				
	2018	2019	2020	2021
Begroot	63.800	99.000	77.100	85.700
Werkelijk	632.700	1.059.200	1.025.000	837.700

Opleiden

Het opleidingsbudget is gekoppeld aan de loonsom. In 2021 is € 120.000 beschikbaar gesteld om aan opleidingen te besteden. De meeste opleidingen zijn gewoon doorgegaan, weliswaar soms in aangepaste vorm. Het platform van e-learning voor de hele organisatie, de Laarbeek Academie, wordt gebruikt als belangrijke middel voor opleidingen op maat. We vinden het belangrijk om medewerkers de ruimte te geven om zich blijvend te scholen, zeker ook in het licht van binden en boeien van ons personeel. Uiteindelijk zijn in 2021 meer middelen uitgegeven dan begroot, die afgedekt zijn uit de hiervoor beschikbare reserve 'opleidingen en ontwikkelen.

Opleidingsbudget				
	2018	2019	2020	2021
Begroot	113.800	116.300	118.200	120.000
Werkelijk	130.800	118.500	145.600	136.600

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging & Privacy

Informatiebeveiligingsorganisatie

In de eerste helft van 2021 was de functie van Privacy Officer vacant en werd de functie van Chief Information Security Officer (CISO) via inhuur ingevuld. In juli en december 2021 zijn 2 Privacy Officers/CISO's (Chief Information Security Officers) aangetrokken voor de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek.

Functionaris Gegevensbescherming

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) houdt intern toezicht op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en andere wet- en regelgeving over bescherming van persoonsgegevens. In 2021 heeft de FG de AVG-implementatie getoetst en hierover gerapporteerd. De FG heeft geconstateerd dat er nog stappen gezet moeten worden om de AVG verder te implementeren. De FG heeft met prioriteit aanbevolen om de PO en FG tijdig

te betrekken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens zodat privacyrisico's in een vroeg stadium gesignaleerd, aangepakt of voorkomen kunnen worden. Daarnaast om aanvullende maatregelen te treffen om de impact van cyberaanvallen te verkleinen en maatregelen te treffen om te gaan voldoen aan de verplichtingen uit de Wet Politiegegevens.

Informatiebeveiligingsbeleid en informatiebeveiligingsplan

Per 1-1-2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht gegaan. In 2020 is er een zogenaamde GAP-analyse BIO uitgevoerd zodat in beeld is gebracht in hoeverre de organisatie wel of niet voldoet aan specifieke controls en maatregelen uit de BIO. Controls en maatregelen die nog niet zijn geïmplementeerd zijn geanalyseerd en opgenomen in een informatiebeveiligingsplan. Met dit informatiebeveiligingsplan kan de organisatie elk jaar een stapje vooruit zetten om te gaan voldoen aan de BIO. In 2021 zijn enkele stappen gezet zoals het opstellen van een calamiteitenplan en een incidentmeldingprocedure.

Bewustwording

Er is in 2021 aandacht geweest voor het verbeteren van bewustwording onder medewerkers. Zo konden alle medewerkers een e-learning digitale veiligheid volgen.

Datalekken en beveiligingsincidenten 2021

De landelijke Informatiebeveiligingsdienst (IBD) is in het leven geroepen om gemeenten te ondersteunen bij en informeren over informatiebeveiliging. Gemert-Bakel is hierbij aangesloten en ontvangt van de IBD bijna dagelijks beveiligingswaarschuwingen over beveiligingslekken in software. Deze meldingen zijn allemaal afgehandeld.

In 2021 zijn er 21 meldingen gemaakt van datalekken. Na intern onderzoek zijn er 9 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. In de meeste gevallen ging het om het per abuis versturen van persoonsgegevens naar een onjuist adres via post of e-mail. Betrokkenen zijn geïnformeerd als de aard van het datalek daar aanleiding toe gaf.

ENSIA 2021

De zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) helpt gemeenten jaarlijks verantwoording af te leggen over informatieveiligheid gebaseerd op de normen die gelden voor de BIO. Uit de zelfevaluatie ENSIA van 2021 bleek dat nog niet alle normen gehaald zijn. Deze punten worden opgepakt.

De zelfevaluatie ENSIA levert op het eind van ieder jaar een grote werkbelasting op. Om dit te verbeteren wordt voor het komend jaar een geautomatiseerde aanpak onderzocht.

Verbonden partijen

Algemeen

De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste (BBV, artikel 15):

- a de visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 - 1 gemeenschappelijke regelingen;
 - 2 vennootschappen en coöperaties;
 - 3 stichtingen en verenigingen;
 - 4 overige verbonden partijen.
- c de lijst van verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

- a de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e de eventuele risico's van een verbonden partij waar geen maatregelen voor getroffen zijn door de gemeente en die van materiele betekenis kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente.

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is in artikel 1 lid b BBV als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.'

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan (artikel 1 lid d BBV): 'Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.'

Onder financieel belang wordt verstaan (artikel 1 lid c BBV): 'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.'

Hieronder is weergegeven een overzicht van publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen waarin de gemeente Laarbeek participeert, die begrepen kunnen worden onder de noemer verbonden partijen.

Visie op de beleidsvoornemens

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente geeft een mandaat aan de verbonden partij. De tweede reden betreft de kosten, het budgettaire beslag en de financiële risico's, die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Het aangaan van banden met verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derden zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De huidige verbonden partijen hebben allemaal een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen zullen we bij de besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde stellen op grond van visie en doelstellingen van de deelneming.

Mutaties

Nieuwe verbonden partij	Einde verbonden partij	Toelichting
n.v.t.		

Om het inzicht in de verbonden partijen te bevorderen schrijft het BBV een indeling voor. De onderstaande tabel geeft inzicht in de aantallen verbonden partijen per soort. Na deze tabel wordt per verbintenis gedetailleerde informatie gepresenteerd.

Soort verbintenis	Aantal verbonden partijen
Gemeenschappelijke regelingen	10
Vennootschappen en coöperaties	3
Stichtingen en verenigingen	4
Overige verbonden partijen	1

Gemeenschappelijke regeling

Naam	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	bedragen x 1.000
Partners	Waterschap Aa en Maas, gemeente Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Landerd, Oss, Uden, Sint Anthonis en Someren	
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen & WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	299	
Eigen Vermogen 1-1-2022	1.380	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	14.733 (waaronder nog af te dragen belastingontvangsten van 13.682)	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	15.362 (waaronder nog af te dragen belastingontvangsten van 14.301)	
Resultaat 2021	1.075	
Bijdrage Laarbeek	385 (exclusief BTW)	
Risico's	• Project Waarderen op oppervlakte • WOZ-bezwaren	
Ontwikkeling	• In 2021 is een business case opgesteld en heeft het Algemeen Bestuur gekozen voor inzet op verdergaande robotisering en efficiëntie. • Het strategisch HRM-beleidsplan is vastgesteld. • Veel inzet binnen het project Waarderen op oppervlakte, om te zorgen dat de aanslagen binnen Laarbeek vanaf 2023 worden opgelegd op basis van oppervlakte in plaats van inhoud. • Uittreding gemeente Sint-Anthonis en samenvoeging van Uden en Landerd tot Maashorst.	

Naam	Blink	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a. en Someren en Sita Gemeentelijke Dienstverlening B.V.	
Openbaar belang	Het in regionaal verband op professionele wijze zorg dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van de inzameling, sortering, vermarkting en (eind)verwerking van (grondstoffen in) grof en fijn huishoudelijke afvalstoffen, de gladheidsbestrijding en de reiniging van de openbare ruimte van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	n.v.t. Blink kent geen eigen vermogen	
Eigen Vermogen 1-1-2022	n.v.t. Blink kent geen eigen vermogen	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	n.v.t. Blink kent geen vreemd vermogen	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	n.v.t. Blink kent geen vreemd vermogen	
Resultaat 2021	nihil, er vindt jaarlijks een afrekening plaats met alle deelnemende gemeenten.	
Bijdrage Laarbeek	De totale bijdragen 2021 van de deelnemende Blink-gemeenten zijn €18.137 k. Daarvan is de bijdrage van Laarbeek €1.750 k (jaarrekening 2021)	
Risico's	De inrichting van Blink maakt dat alle dienstverlening via doorbelasting op de deelnemende gemeenten wordt afgewikkeld.	

Ontwikkeling	Diverse ontwikkelingen zijn de komende jaren merkbaar van invloed: • Toenemende omvang dienstverlening Blink • Toekomst Blink en rol Pre-Zero in strategisch traject n.a.v. het evaluatierapport. • Toename kosten voor lonen en materieel- en materiaalkosten. In 2021 heeft een evaluatie GR Blink plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze evaluatie is door een tweetal juridische adviseurs de constructie van de GR onderzocht. Dit onderzoek ziet met name toe op de vormgeving van de publieke private samenwerking binnen de GR in relatie tot de huidige aanbestedingswetgeving. De uitkomsten van het onderzoek zijn in het Algemeen Bestuur besproken. Op basis van de voorliggende verslagen kunnen nog geen eenduidige conclusies worden getrokken en is door het Algemeen Bestuur besloten dat verdere verdieping noodzakelijk is. Het Dagelijks Bestuur heeft de opdracht gekregen om dit in 2022 verder te onderzoeken en daarbij verschillende toekomstscenario's uit te werken. De uiteindelijke conclusie van de lopende onderzoeken en de keuze voor het toekomstscenario zijn daarmee voor het toekomstig rechtmatigheidsoordeel van de GR en de aangesloten gemeenten relevant.
--------------	--

Naam	Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel en Someren	
Openbaar belang	Uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd en BMS ten behoeve van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek levert twee bestuursleden voor het Algemeen Bestuur en één bestuurslid voor het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	325 (gegevens zijn op basis van concept-jaarrapportage 2021 GR Peelgemeenten)	
Eigen Vermogen 1-1-2022	716	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	18.582	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	16.897	
Resultaat 2021	475.100	
Bijdrage Laarbeek	2.231 (inwonersbijdrage 1.432 en bijdrage plustaak jeugd 799)	
Risico's	De inrichting van GR Peelgemeenten maakt dat alle dienstverlening via doorbelasting op de deelnemende gemeenten wordt afgewikkeld. In de jaarrekening 2021 is daarover in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' het volgende opgenomen: Op 9 december 2019 is door het Algemeen Bestuur de 'Nota weerstandsvermogen en risicobeheer GR Peelgemeenten 2019' vastgesteld. In deze nota worden de risico's van de GR Peelgemeenten beschreven en wordt voor de belangrijkste risico's aangegeven welke maatregelen er worden genomen om dit risico terug te dringen. Na vaststelling van de Nota Weerstandsvermogen eind 2019 is de nota in 2021 niet meer geactualiseerd. De geïnventariseerde risico's zijn nog steeds van kracht. Overigens zijn de risico's van de GR Peelgemeenten beperkt, omdat het een uitvoeringsorganisatie betreft.	

Ontwikkeling	De coronasituatie heeft ook in 2021 een rol gespeeld in de bedrijfsvoering, vooral vanuit financieel oogpunt gezien in verband met zorgcontinuïteit en steunmaatregelen voor aanbieders. In juni 2021 is de koersagenda 'Samenwerken door Samen Werken' vastgesteld. Deze koersagenda geeft richting en inhoud aan de volgende fase van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Peelgemeenten en aan de samenwerking tussen de zes organisaties (GR Peelgemeenten en de 5 deelnemende gemeenten). In deze fase is de inhoud leidend, omdat dat is wat ons verbindt. Door de krachten nog meer te bundelen en te richten op grotendeels dezelfde ambities en opgaven in het sociaal domein ontstaat er een sterker sociaal domein in de regio Peelgemeenten. Sinds 2021 verzorgt de GR Peelgemeenten het werkgeverschap voor gedragswetenschappers jeugd voor de gemeenten Asten, Someren en Laarbeek. Daarnaast is de GR Peelgemeenten vanaf 2021 ook werkgever van een GZ-psycholoog voor de gemeente Laarbeek. In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om in 2022 voor Laarbeek het werkgeverschap van de schuldhulpverleners fase 1 vorm te gaan geven. Beleidsmatig hebben er in 2021 diverse grote ontwikkelingen gespeeld, waaronder de implementatie van het woonplaatsbeginsel, de voorbereidingen voor de wettelijke (inhoudelijke) doorcentralisatie van Beschermd wonen en een aantal acties als gevolg van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
--------------	---

Naam	GGD Brabant Zuidoost	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	4.420	
Eigen Vermogen 1-1-2022	4.710	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	30.526 (waarvan voorzieningen 1.041)	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	29.000 (waarvan voorzieningen 1.218)	
Resultaat 2021	15 (Publieke Gezondheid 50, Ambulancezorg -35)	
Bijdrage Laarbeek	734	

Risico's	-Stijging van kosten: het risico dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg. In de budgetafspraken met gemeenten is vastgelegd dat voor de berekening van de gemeentelijke bijdragen een vooraf overeengekomen index wordt toegekend en dat daarop geen nacalculatie wordt toegepast. Gezien de recente ontwikkelingen m.b.t. de loonkostenontwikkeling (m.n. CAO) waardoor aanzienlijke tekorten zijn ontstaan, is dit risico op dit moment als hoger in te schatten. -Door fusie, reorganisatie, conflicten etc. er wachtgelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt: in de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat alleen bij verminderingen van de bijdragen de gemeenten gehouden zijn de kosten die daar een gevolg van zijn te vergoeden. In andere situaties komen die kosten ten laste van de reguliere exploitatie van de GGD. -Toenemende arbeidsmarktkrapte: bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden. -Onvoldoende budget: bij Ambulancezorg (AZ) is het lastig om ziekte op te vangen als gevolg van onvoldoende budget, waardoor de paraatheid niet altijd gegarandeerd kan worden. -uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering: bij een ramp of bij verandering wet- en regelgeving is er binnen de Publieke Gezondheid (PG) extra veel inzet nodig, waardoor het reguliere werk in gevaar komt. Deze kosten zijn dan nog niet direct opgenomen in de begroting. Vanuit VWS worden deze kosten vaak vergoed, maar op voorhand is niet bekend of dit om het totale bedrag gaat of een gedeelte. -ICT-beveiligingsproblemen: hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. De omvang van dit risico neemt toe als gevolg van toename van de externe dreiging en ervaringen in combinatie met de grote hoeveelheid persoonsgegevens die de GGD zowel bij PG als AZ beheert. Om de risico's te beheersen wordt door de GGD actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de rapportage gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en het ontstaat van relevantie risico's en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken. Daarnaast is het risicomanagement een belangrijk element in het nieuwe HKZ(harmonisatie kwaliteitsbeoordeling in de zorg)-certificeringsschema.
-----------------	---

Ontwikkeling	Coronabestrijding (testen, broncontactonderzoek, vaccineren, informeren publiek en professionals) - Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten; - Programmatische aanpak voor preventie van suïcide- en depressie; - Uitbreiding van contracttaken zoals Wvggz-taken en de Wijk GGD'er; - Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein; - Integratie JGZ 0 – 4 binnen de GGD (per 1.1.2021 formeel en materieel gerealiseerd) en implementatie van de visie Groei !. - Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap); - Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD; - Implementeren van zelforganisatie en tweelagenstructuur.
--------------	--

Naam	Metropool Regio Eindhoven	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-, Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre	
Openbaar belang	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropool Regio Eindhoven.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	17.743	
Eigen Vermogen 1-1-2022	14.325	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	14.523 waarvan voorzieningen 7.125	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	14.427 waarvan voorzieningen 6.661	
Resultaat 2021	Voorlopig resultaat 2021 voor accountantscontrole bedraagt € 598.000 (niet in duizend tallen) (MRE € 526.000 RHCe € 72.000. Dit is inclusief mutatie voorziening Reorganisatie SRE en bestemmingsreserve personele kosten	
Bijdrage Laarbeek	327	
Risico's	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken. Wel zien we een aanvullend risico voor onze gemeente die in paragraaf weerstandsvermogen is meegenomen.	

Algemeen

- COVID-19 speelde ook in 2021 nog een grote rol. Medewerkers werken afwisselend thuis en op kantoor, werkplekken zijn beschikbaar volgens een rooster.
- Fysieke archiefstukken zijn en blijven raadpleegbaar in de bezoekersruimte. De bezoekersruimte is op afspraak open. Er geldt een maximum aantal bezoekers, zodat de 1,5 meter afstand gewaarborgd blijft. Alle afspraken uit het Samenwerkingsakkoord (MRE) en het Programma 2021-2022 (RHCE) zijn nagekomen, besluiten welke wettelijk vereist waren (o.a. vaststelling Programmabegroting 2022 en de Jaarrekening 2020) zijn genomen. Er heeft geen vertraging in de besluitvorming plaatsgevonden.
- Op 29 juni jl. heeft het Hof Den Haag het arbitrale eindvonnis inzake de minderlevering brandbaar restafval 2015-januari 2017 nietig verklaard. De uitspraak hield tevens in dat Attero de door de Metropoolregio Eindhoven vooruitbetaalde naheffing moest terugbetalen. Dit is inmiddels gebeurd. Attero is tegen de uitspraak van het Hof in cassatie gegaan, wanneer deze procedure start is nog niet bekend. De looptijd van de procedure wordt ingeschat op 1,5 jaar. Hierdoor blijft de voorziening die wij hiervoor hebben opgenomen nog gehandhaafd, zie de toelichting bij de voorzieningen.

Dienst Metropoolregio Eindhoven

- Op meerdere momenten zijn in 2021 (digitale) bijeenkomsten georganiseerd waar gemeenten (raden en colleges) input konden leveren t.b.v. de realisatie van het Werkprogramma 2022. Na afronding van de zienswijzeprocedure hierop zal besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaatsvinden in de vergadering van 23 februari 2022.
- In de vorm van een ambitiedocument zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot de realisatie van een nieuw samenwerkingsakkoord voor de periode 2022-2025. Het nieuwe samenwerkingsakkoord zal in 2022 worden opgesteld.
- De economische groei van de brainport regio Eindhoven is een belangrijke ontwikkeling waardoor er een schaa sprong nodig is op het gebied van wonen, leven en werken. Dit gaat en grote invloed hebben op onze regio alsmede op de activiteiten van de MRE alsmede de inzet door de gemeentes.

Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

- Volgend op het besluit van het Algemeen Bestuur op 16 december 2020 over het toekomstperspectief RHCE, zijn de openstaande vacatures nagenoeg volledig ingevuld.
- In 2022 wordt er onderzocht of en zo ja hoe de RHCE moet verzelfstandigen. Het onderzoek plus uitwerking en besluitvorming zal zeker nog tot en met 2023 duren.

Gulbergen

- Samen met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. zijn de kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart gebracht en met medewerking van een Landschapsarchitect vertaald in een viertal ontwikkelrichtingen van het gebied. Hiermee is een volgende stap gezet in de definitieve invulling van het gebied.

Naam	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) bedragen x 1.000
Partners	De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is een regionale uitvoeringsdienst voor de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant
Openbaar belang	De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).
Bestuurlijke betrokkenheid	Het bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Laarbeek heeft één zetel in zowel het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Eigen Vermogen 1-1-2021	2.429
Eigen Vermogen 1-1-2022	3.266
Vreemd Vermogen 1-1-2021	4.523
Vreemd Vermogen 1-1-2022	5.150
Resultaat 2021	354
Bijdrage Laarbeek	1.294
Risico's	Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2023 en jaarrekening 2021 zijn de risico's opnieuw geïnterpreteerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage C. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 2.742.500 bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2021 € 1.905.000. Dat betekent dat de ODZOB-deelnemers het niet afgedekte deel van € 837.000 in hun eigen financiële buffers zouden moeten afdekken.

Ontwikkeling	In het najaar van 2021 is de bestuurlijke evaluatie van het ROK (Regionaal Operationeel Kader) voor milieutoezicht opgeleverd. Parallel daaraan is gewerkt aan de verdere professionalisering van de uitvoering. Met name op het vlak van de interne organisatie, monitoring en planning zijn stappen voorwaarts gezet. Hierdoor zijn we er in geslaagd om in het najaar van 2021 de planning voor 2022 aan onze deelnemers te presenteren. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (wederom) verschoven. Nu naar 1 januari 2023. De nieuwe wet leidt tot een stelselherziening met een grote impact op de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Dit vraagt om regionale afstemming en samenwerking; vandaar dat de ODZOB in 2021 intensief heeft samengewerkt met haar deelnemers en andere ketenpartners. Het ODZOB-programma ter voorbereiding op de Omgevingswet heeft inmiddels de eerste (deel)projecten opgeleverd. Er is ook enige vertraging opgelopen door de verschuiving van de aanvangsdatum van de nieuwe wet. Dit betreft met name de opleidingsactiviteiten; deze verschuiven naar 2022. · In 2021 zijn de voorbereidingen op de inrichting van de nieuwe VTHapplicatie vertraagd. Deels door de vertraagde start van de Omgevingswet en deels door een (inmiddels vervallen) geschil met de leverancier. · Het afgelopen jaar was er, mede naar aanleiding van het vervolg op het rekenkameronderzoek uit 2020, veel aandacht voor de (grip op de) samenwerking tussen de ODZOB en haar partners. Het in 2021 in gang gezette traject zal in 2022 zeker een vervolg krijgen.
--------------	---

Naam	Samenwerking Gemert-Bakel - Laarbeek bedragen x 1.000
Partners	Gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek
Openbaar belang	Samenwerking tussen twee buurgemeenten op verschillende terreinen gebaseerd op onderling vertrouwen. De volgende taken worden uitgevoerd door intergemeentelijke teams: • ICT • Personeel en Organisatie • Juridische zaken • Financiën
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek intergemeentelijk overleg. Gedurende het begrotingsjaar zal de bestuurlijke betrokkenheid niet wijzigen.
Eigen Vermogen 1-1-2021	Niet van toepassing
Eigen Vermogen 1-1-2022	Niet van toepassing
Vreemd Vermogen 1-1-2021	Niet van toepassing
Vreemd Vermogen 1-1-2022	Niet van toepassing
Resultaat 2021	Niet van toepassing
Bijdrage Laarbeek	De ontvangen bijdrage voor Laarbeek in 2021 is het saldo van de onderlinge verrekening van de intergemeentelijke teams financiële administratie, ICT, P&O en Juridische zaken.
Risico's	De samenwerking is (mede) opgezet om risico's te verkleinen en kwetsbaarheden te verminderen.
Ontwikkeling	De externe evaluatie van de samenwerking heeft geleid tot een rapportage met aanbevelingen om de samenwerking te verbeteren en toekomstbestendig te maken. Een deel van de aanbevelingen is in 2021 geïmplementeerd of in gang gezet, hetgeen moet leiden tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in 2023.

Naam	Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 <i>bedragen x 1.000</i>
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel. Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre
Openbaar belang	Het doel van de samenwerking is het komen tot overeenstemming over het realiseren van projecten om de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant, voor zover het grondgebied van partijen bevattend, te verbeteren.
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek bestuurlijk overleg door middel van: Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie, Stuurgroep Bereikbaarheidsagenda, Bestuurlijk Subregionaal Overleg.
Eigen Vermogen 1-1-2021	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Eigen Vermogen 1-1-2022	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Vreemd Vermogen 1-1-2021	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Vreemd Vermogen 1-1-2022	Er is geen sprake van eigen vermogen. Alle gebruikte budgetten worden afgerekend met de deelnemers waardoor er geen rekeningresultaten ontstaan.
Resultaat 2021	niet van toepassing
Bijdrage Laarbeek	Jaarlijks ca. 70.000 euro en we storten jaarlijks 500.000 euro in de Reserve Bereikbaarheidsagenda voor de aanleg snelfietspaden, oplossen Beekse brug en opwaarderen bushalte bij rotonde Bavaria.
Risico's	Het samenwerkingsverband geeft geen inzage in de prominente risico's. Risico's zijn nog niet bekend, omdat de besluitvorming over het voorkeurs tracé nog moet plaats vinden.
Ontwikkeling	In 2021 is gewerkt aan de verkenning van de snelfietsroute Gemert-Helmond en de snelfietsroute Tilburg - Beek en Donk langs het Wilhelminakanaal. Ook is gestart met de voorbereiding voor het opwaarderen van de bushalte bij de rotonde Bavaria in Lieshout. Verder zijn diverse regiobrede projecten opgestart in de regio.

Naam	Senzer	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond en Someren	
Openbaar belang	Het vertrekpunt is dat iedereen mee doet naar vermogen. Dat meedoen is niet vrijblijvend, centraal staat dat dit moet gebeuren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen. In de uitvoering is gekozen voor een integrale (sociaal domein brede) aanpak. Niet iedereen heeft voldoende eigen kracht en vermogens om mee te doen. Voor die mensen wordt binnen de mogelijkheden gezocht naar zoveel als mogelijk participeren in de maatschappij.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft twee zetels in het Algemeen Bestuur en één zetel in het Dagelijks Bestuur.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	21.751	
Eigen Vermogen 1-1-2022	Nog niet bekend	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	42.511	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	Nog niet bekend	
Resultaat 2021	Nog niet bekend	
Bijdrage Laarbeek	6.814 exclusief de Tozo bijdragen en terugbetalingen	
Risico's	De risico's worden vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen van Senzer als onderdeel van de jaarrekening 2021 zodra deze gereed is en aan de gemeentes wordt verstrekt. In onze paragraaf weerstandsvermogen zijn tevens risico's met betrekking tot Senzer opgenomen die betrekking hebben op de ontwikkeling van de hoeveelheid uitkeringen , participatie trajecten etc. en een risico voor mogelijke hogere bijdragen als gevolg van gewijzigde governance en financieringsstructuur. Tozo is niet als risico benoemd. In de niet uit balans blijkenende verplichting is hier een toelichting over opgenomen.	
Ontwikkeling	Ontwikkelingen die van invloed zijn op de organisatie zijn: • Ontwikkeling van het huidige bestand • Doorontwikkeling van dienstverlening en bedrijfsvoering • Besparingsopdracht als gevolg van terugloop Rijksmiddelen Daarnaast wordt er gewerkt aan de actualisatie van de governance van Senzer met bijbehorende werkgroepen voor uitwerking van de bekostiging, een juridische werkgroep en beleidsmatige werkgroep.	

Naam	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost <i>bedragen x 1.000</i>
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a. , Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
Openbaar belang	De Veiligheidsregio voert namens de 21 deelnemende gemeenten taken uit op het terrein van brandweezorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur van VRBZO bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
Eigen Vermogen 1-1-2021	2.483
Eigen Vermogen 1-1-2022	2.145
Vreemd Vermogen 1-1-2021	42.498
Vreemd Vermogen 1-1-2022	41.763
Resultaat 2021	73 negatief
Bijdrage Laarbeek	1.199
Risico's	In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2021 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandscapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2021 is deze paragraaf geactualiseerd. De omvang van de algemene reserve sluit aan bij het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's.

Covid-19

De coronacrisis had ook in 2021 nog een flinke impact op VRBZO. Met de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) zijn veel bevoegdheden rondom maatregelen bij het kabinet en de Tweede Kamer belegd. Daarmee eindigde formeel de situatie waarmee vergaande maatregelen via tijdelijke noodverordeningen werden opgelegd. Onderdeel van de invoering van de Twm was het aanbieden van een (eind)verslag namens de voorzitter veiligheidsregio aan gemeenteraden over de bestrijding van de crisis. In februari 2021 is het tweede verslag Covid-19 namens de voorzitter aangeboden aan gemeenteraden.

Daarna had VRBZO nog steeds een belangrijke taak in de coördinatie en afstemming in de regio. Op regionaal gebied vond via het regionaal beleidsteam op bestuurlijk niveau overleg plaats hoe de maatregelen (en versoepelingen) binnen de regio zo uniform als mogelijk worden toegepast. De coördinatie van werkzaamheden die hieruit voorkomen vergden capaciteit van de crisisorganisatie. Voor veel medewerkers uit de crisisorganisatie is de vermoeidheid zichtbaar. Met de versoepelingen vanuit het Rijk is in juli 2021 ook het crisisniveau van GRIP 4 na ruim 16 maanden afgeschaald. Dat betekent dat ook de crisisorganisatie grotendeels is ontbonden tot een kleine kerngroep. Zo is er bijvoorbeeld geen regionaal beleidsteam (RBT) meer actief in de regio. Wel kunnen er nog naar behoefte bestuurlijke bijpraat momenten worden georganiseerd waarbij Covid-19 het onderwerp is.

Op operationeel gebied heeft Covid-19 bij de brandweer niet direct tot problemen geleid. Wel was het in sommige brandweerposten in de regio moeilijk om roosters passend te krijgen bij toenemend aantal besmettingen. Door de flexibele instelling van veel medewerkers heeft dit niet tot extra risico's geleid. Door de maatregelen was het praktisch onmogelijk om het volledige opleidings-, trainings- en oefenprogramma te doorlopen. Het programma heeft daardoor achterstanden opgelopen. De meest essentiële oefeningen en trainingen zijn doorgegaan om te voorkomen dat de (eigen) veiligheid in het geding kwam. Andere aanvullende opleidingen, die nodig zijn om de ontwikkelingen in het vakgebied goed bij te houden, zijn veelal uitgesteld.

Visie 2025

In 2021 is de koers voor de komende jaren vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2021 zijn de (commissies van de) gemeenteraden samen met burgemeester bijgepraat op de ontwikkelingen en speerpunten uit de visie. In april visie door het bestuur vastgesteld. Daarna is direct aan de slag gegaan met de uitvoeringsagenda. Belangrijk accent hierin ligt op ontwikkeling van domein crisisbeheersing. Helaas zorgde de hoge werkdruk in dit domein door de coronacrisis ervoor dat we in 2021 niet alles konden doen wat we wilden. De komende jaren willen we hierop versterken.

Omgevingswet

In opdracht van het Veiligheidsberaad heeft Cebeon landelijk onderzoek uitgevoerd naar de kosten van de invoering van de Omgevingswet voor veiligheidsregio's. Op landelijk niveau komen de totale implementatiekosten voor veiligheidsregio's uit tussen de circa 20 en 30 miljoen euro, waarbij de kosten afhankelijk zijn van het totale risicoprofiel van de regio. De stelselherziening gaat naar verwachting leiden tot hogere structurele kosten voor de veiligheidsregio's. Uit het onderzoek blijkt een structurele

kostenstijging van ongeveer 20% ten opzichte van de huidige kosten op de producten van risicobeheersing reëel. Vanuit de regionale samenwerking omgevingswet (gemeenten en diverse gemeenschappelijke regelingen) wordt nu in beeld gebracht wat de impact voor onze regio is.

Vervolgtraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers

Het Veiligheidsberaad, het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Brandweerkamer onderzoeken op welke wijze de brandweerorganisatie opnieuw kan worden vormgegeven, op zo'n manier dat er nadrukkelijk en fundamenteel verschil is tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Dat is namelijk nodig vanuit juridisch oogpunt. In landelijk verband wordt bekeken hoe de brandweer hieraan invulling kan geven. Dit wordt aangepakt via diverse bouwstenen. De eerste bouwsteen gaat over de verschillen van inzet en inroosting van vrijwilligers en beroepskrachten. De impact voor VRBZO zit met name in het feit dat het niet meer mogelijk is vrijwilligers te consigneren in het rooster van de repressieve beroepsdienst. In verhouding tot andere regio's is de impact relatief klein. Indien de andere bouwstenen ook geïmplementeerd dienen te worden zal de impact groter zijn, maar dit is vooralsnog niet aan de orde.

Overige verbonden partijen

Naam	Netwerk innovatiehuis De Peel	bedragen x 1.000
Partners	Gemeente Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Someren, VNO-NCW Brabant Zeeland en Waterschap Aa en Maas	
Openbaar belang	Het leveren van een proactieve, herkenbare en onderscheidende bijdrage aan de economische en ruimtelijke ontwikkeling van Brainport in de metropoolregio Eindhoven.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Vanuit alle gemeenten die deelnemen in het Innovatiehuis neemt één bestuurder plaats in een stuurgroep. Vanuit het georganiseerd bedrijfsleven nemen hierin twee bestuurders zitting en vanuit het Waterschap één.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	0	
Eigen Vermogen 1-1-2022	0	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	0	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	0	
Resultaat 2021	47	
Bijdrage Laarbeek	30 algemene bijdrage + 31 bijdrage aan projecten	
Risico's	Risico blijft beperkt tot de ingelegde middelen.	
Ontwikkeling	1. Naar aanleiding van de in 2019 gehouden evaluatie wordt de juridische structuur omgezet naar een stichting. 2. Door corona zijn diverse projecten vertraagd en/of uitgesteld.	

Stichtingen en verenigingen

Naam	Coöperatieve vereniging Boer Bier Water	<i>bedragen x 1.000</i>
Partners	ZLTO en Bavaria	
Openbaar belang	Via Coöperatie Boer Bier Water kunnen de gemeente Laarbeek, ZLTO en Bavaria hun gemeenschappelijke belangen bundelen en is het mogelijk om de gezamenlijke doelen beter en doelgerichter te realiseren.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek is vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	6	
Eigen Vermogen 1-1-2022	30	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	60	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	224	
Resultaat 2021	31	
Bijdrage Laarbeek	10	
Risico's	Beperkt tot de jaarbijdrage door uitgesloten aansprakelijkheid.	
Ontwikkeling	n.v.t.	

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact	bedragen x 1.000
Partners	Assen, Bodegraven-Reeuwijk, Borger-Odoorn, Borne, Brielle, Coevorden, Deventer, Duiven, Emmen, Enschede, Gemert-Bakel, Groningen, Haarlemmermeer, Hellevoetsluis, Horst aan de Maas, Kampen, Landerd, Landsmeer, Leidschendam-Voorburg, Nissewaard, Noordoostpolder, Oldambt, Oldenzaal, Oost Gelre, Olst-Wijhe, Raalte, Roermond, Rotterdam, Twenterand, Velsen, Venray, Vught, Waterland, Westervoort, Westvoorne, Zevenaar, Zwolle, Zaanstad	
Openbaar belang	In de coöperatieve vereniging Dimpact werken gemeenten samen om de publieke (digitale) dienstverlening naar de inwoners te verbeteren. Dimpact voert regie namens haar leden. Uitgangspunt daarbij is ontwikkeling van, voor en door lidgemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenten hebben allen een gelijke stem in de samenwerking.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	2.351 (jaarverslag 2020)	
Eigen Vermogen 1-1-2022	1.878 (prognose bedrijfsplan ALV maart 2022)	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	1.981 (jaarverslag 2020)	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	Nog niet beschikbaar	
Resultaat 2021	-474 (prognose bedrijfsplan ALV maart 2022)	
Bijdrage Laarbeek	218 waarvan 14 voor implementatieplan Doorpakken nu	
Risico's	De vernieuwingsopgave die gebaseerd is op landelijke beweging common ground brengt risico's met zich mee. Vandaar dat risicobeheersing een belangrijk onderdeel is van het programmamanagement van de transitie. Belangrijk onderdeel van risicomanagement is plan B. Dit is gericht op het continueren van de bestaande dienstverlening vanaf medio 2023. De datum dat bestaande overeenkomsten aflopen.	
Ontwikkeling	In 2021 is een start gemaakt met de uitvoering van het implementatieplan Doorpakken nu. Dit plan beschrijft de opgave voortkomend uit de strategische richting 2020-2025 om een toekomst vaste dienstverlening te realiseren voor de leden van Dimpact. 27 van de 38 lidgemeenten, waaronder Laarbeek, zitten in een vervangingstraject omdat bestaande overeenkomsten in 2023 aflopen. Alle leden samen hebben een dringende vernieuwingsopgave om te voldoen aan de verwachtingen van inwoners en bedrijven. Oplossingen uit de vernieuwingsopgave, gebaseerd op basis van de landelijke beweging Common Ground, kunnen ook een bijdrage leveren aan het vervangingstraject. Het implementatieplan geeft daar stapsgewijs een route voor.	

Naam	Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost <i>bedragen x 1.000</i>
Partners	De 21 regiogemeenten werken in het Veiligheidshuis samen met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.
Openbaar belang	Het faciliteren van personeel en organisatie van het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (artikel 2-a van de Statuten)
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.
Eigen Vermogen 1-1-2021	Nog niet beschikbaar
Eigen Vermogen 1-1-2022	Nog niet beschikbaar
Vreemd Vermogen 1-1-2021	Nog niet beschikbaar
Vreemd Vermogen 1-1-2022	Nog niet beschikbaar
Resultaat 2021	Nog niet beschikbaar
Bijdrage Laarbeek	6
Risico's	Het onderdeel risico blijft onbelicht.
Ontwikkeling	Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft zijn organisatie (financieel) op orde. In 2022 wil het Zorg- en Veiligheidshuis zich gaan richten om de lokale behoefte van gemeenten beter aan te laten sluiten op het netwerk. Jaarverslag 2021 is nog niet uitgebracht.

Naam	Stichting Bizob	bedragen x 1.000
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel- De Mierden, Sint Anthonis, Someren, Son en Breugel, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalre, Brainport Development, Dienst Dommelvallei, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten, Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 gemeenten, GGD Brabant Zuidoost, KempenPlus, MijnGemeenteDichtbij, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Omgevingsdienst Brabant Noord, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Werkorganisatie Cuijk Grave Mill en Sint Hubert.	
Openbaar belang	Het ondersteunen van de deelnemende gemeenten bij het uitvoeren van diverse inkoopacties.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Laarbeek heeft één zetel in het bestuur en één afvaardiging in de Vergadering van Aangeslotenen.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	975	
Eigen Vermogen 1-1-2022	1.405	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	1.009	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	1.140	
Resultaat 2021	1.003	
Bijdrage Laarbeek	167	
Risico's	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.	

Ontwikkeling	Ook in 2021 ging vanzelfsprekend veel aandacht uit naar de maatregelen omtrent corona. De maatregelen ter indamming van het coronavirus hebben effect gehad op veel organisaties. Ook op het gebied van inkoop en contractmanagement was de impact merkbaar. Om ervoor te zorgen dat we zo min mogelijk economische schade zouden oplopen, streefde Bizob ernaar dat lopende aanbestedingen zo goed mogelijk doorgang konden vinden en nieuwe trajecten gestart konden worden. Hiervoor richtte Bizob, vrijwel meteen na het ingaan van de coronamaatregelen, een corona taskforce op. Alle corona gerelateerde vragen, bij-voorbeeld over de invulling van de meerkostenregeling van de overheid, werden via de bekende concerninkoper of contractmanager doorspeeld naar de Taskforce. Ook de vragen vanuit ondernemers werden centraal opgepakt. Zo ontstond er één punt voor vraag en ant-woord over inkoop en corona. Daarnaast onderzocht Bizob of we door middel van inkoop en contractmanagement risico's in de toekomst kunnen verminderen. Welke kansen zijn er om de economische impact van verstoringen (bijvoorbeeld door een pandemie) te beperken? In de strategische visie 'Sterker uit de Crisis' is beschreven hoe inkoopactiviteiten binnen de publieke sector een grote bijdrage kunnen leveren om meer weerbaar en sterker uit de economische crisis te komen. Naast corona gerelateerde zaken, ging ook de standaard bedrijfsvoering bij Bizob door. Van-uit onze 50 'thuiswerk' kantoren werkten we samen met onze aangesloten organisaties aan ruim 1015 aanbestedingstrajecten. Daarbij blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop en contractbeheer, want samen kunnen we veel voordelen behalen en inkoopkosten reduceren. Ook duurzaamheid staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden hoog op de ambitie-ladder. In 2021 werd in bij 69 procent van de aanbestedingen social return toegepast en in 87 procent werd er rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop). Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2021 verder invulling gegeven aan de 18 punten uit de intentieverklaring tussen Bizob en Bouwend Nederland: "Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij", in navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden. In 2021 werd twee derde van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid gegund aan het MKB en meer dan de helft aan lokale of regionale bedrijven.
--------------	--

Vennootschappen en coöperaties

Naam	BNG Bank N.V.	bedragen x 1.000
Partners		
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente is aandeelhouder en heeft stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	5.097	
Eigen Vermogen 1-1-2022	5.062	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	155.262	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	143.995	
Resultaat 2021	236.000 nettowinst na aftrek belastingen	
Bijdrage Laarbeek	Omvang aandeel gemeente Laarbeek in het aandelenkapitaal: 20.709 aandelen á € 2,50 (nominale waarde) = € 51.772,50 Dividend 2021 Laarbeek: € 47.216,52 (€ 2,28 per aandeel - voorstel AVA dd 21 april 2022)	
Risico's	De BNG is een NV (Naamloze Vennootschap). De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG. Het risico beperkt zich tot de nominale waarde van de aandelen. De bank heeft echter de hoogste financiële rating (Moody's: Aaa, Fitch Ratings: AAA, S&P Global) met een stabiel vooruitzicht. In het jaarverslag 2021 beschrijft de BNG een aantal bedreigingen: - Komst van nieuwe spelers in financiële omgeving - Lage rentestand - Kosten als gevolg van wet- en regelgeving die de bank of klanten raakt - Overheidsvisie op nutsbanken - Desintermediatie (levering van diensten zonder tussenkomst van de bank)	
Ontwikkeling	De hoogte van het nettoresultaat is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de veranderingen in de hoogte van de debiteurenvoorziening en de ontwikkeling van de marktwaaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van het nettoresultaat voor 2022 kan de bank daarom niet maken.	

Naam	Brabant Water N.V.	bedragen x 1.000
Partners		
Openbaar belang	De missie van Brabant Water is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater van hoge kwaliteit en het leveren van water op maat en water gerelateerde producten en diensten in de gebonden en vrije markt.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Gedurende het begrotingsjaar zal de bestuurlijke betrokkenheid niet wijzigen.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	665 per 31-12-2019 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2020)	
Eigen Vermogen 1-1-2022	674 per 31-12-2020 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2020)	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	480 per 31-12-2019 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2020)	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	523 per 31-12-2020 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2020)	
Resultaat 2021	9 in 2020 (laatst bekende bron: Jaarverslag 2020)	
Bijdrage Laarbeek	Aandelenbezit: 19.522 aandelen á € 0,10 = € 1.952,20 In 2021 wordt geen dividend ontvangen.	
Risico's	In de paragraaf Risicomanagement van het Jaarverslag 2020 benoemt Brabant Water enkele strategische risico's: - Bescherming van kwaliteit en kwantiteit van de bronnen - Bedreigingen van de kwaliteit van het drinkwater - Leveringszekerheid - Digitalisering - Duurzame inzet van personeel Brabant Water NV geeft tevens aan dat zij, door het opgebouwde weerstandsvermogen, in staat zijn om belangrijke financiële tegenvallers op te vangen zonder grote effecten op de continuïteit van de drinkwatervoorziening of de tarifiering.	
Ontwikkeling	Niet van toepassing.	

Naam	Grondexploitatie­maatschappij De Hoge Regt B.V.	bedragen x 1.000
Partners	-	
Openbaar belang	De grondexploitatie­maatschappij is een samenwerkingsverband tussen RaboVastgoed en de gemeente Laarbeek met als doel het ontwikkelen van een bouwterrein voor de bouw van 230 woningen.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht tijdens aandeelhoudersvergadering. Directie van de onderneming bestaat uit één medewerker van Laarbeek en één medewerker van RaboVastgoed.	
Eigen Vermogen 1-1-2021	16,5	
Eigen Vermogen 1-1-2022	5,8	
Vreemd Vermogen 1-1-2021	5.841,6	
Vreemd Vermogen 1-1-2022	5.899,8	
Resultaat 2021	-10,7	
Bijdrage Laarbeek	Geen	
Risico's	De risico's zijn vergelijkbaar met die van andere grondexploitaties. Een gebiedsontwikkeling met een private partij als mede eigenaar vergroot de expertise en verdeelt de risico's.	
Ontwikkeling	Alle woningen en bouw­kavels in plandeel West zijn verkocht. De eerste woningen in plandeel Oost (Molenweg) staan te koop. Het binnengebied van plandeel Oost wordt verder uitgewerkt.	

Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste (BBV, artikel 16):

- a een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Bij het uitwerken van deze paragraaf volgen we de elementen van het BBV.

Visie

De grondexploitatie is onderdeel van de bedrijfsvoering en dient een positieve bijdrage aan de gemeente en gemeenschap te leveren. Eventuele winsten worden ingezet om het voorzieningenniveau te versterken. Ook levert een actief grondbedrijf een positieve impuls aan de regionale economische activiteit.

Aanduiding uitvoering

De uitvoering van het grondbeleid wordt gebaseerd op de nota Grondbeleid 2020-2026 zoals die in 2020 is vastgesteld (rb. 27 augustus 2020). Doel van de nota is het formuleren van een integraal beleidskader om het totale grondexploitatieproces te beheersen, te bewaken en af te stemmen op alle relevante beleidskaders, zodat een samenhangend, strategisch en effectief grondbeleid kan worden gevoerd.

Naast het meerjarige beleid, wordt elk jaar een Grondnota gemaakt waarin de ontwikkelingen van de complexen in beeld wordt gebracht. De meest recente Grondnota is door de gemeenteraad vastgesteld op 11 november 2021.

Exploitaties

De gemeente Laarbeek heeft momenteel de volgende plannen in exploitatie:

Soort	Status	Naam	Verwachte einddatum
Woongebied	BIE	Laarsche Velden	2021
Woongebied	BIE	Nieuwenhof 2014	2022
Woongebied	BIE	De Beekse Akkers	2026
Bedrijventerrein	BIE	Bemmer IV	2025
Woongebied	BIE	D'n Hoge Suute	2026

Woongebied	BIE	Vogelenzang	2022
Woongebied	BIE	Herontwikkeling Piet van Thielplein	2021
Woongebied	BIE	Baverdestraat	2025
Bedrijventerrein	BIE	Landbouwontwikkelgebied Mariahout	2022
Woongebied	BIE	Kerkakkers (voorzieningencluster Beek)	2024
Woongebied	BIE	BIO Bakelseweg	2023
Woongebied	BIE	De Hoge Regt (PPS-constructie)	2025

Grondprijs

Met het vaststellen van de jaarlijkse Grondnota worden ook de verschillende grondprijzen vastgesteld. De volgende prijzen worden gehanteerd:

Grondprijzen	prijzen 2021 per m2 en excl.btw	prijzen 2022 per m2 en excl.btw
Grondslag van de prijzen	Grondnota 2020	Grondnota 2021
Woningbouwgrond		
vrije sector	295	307
sociale huursector	222	222
sociale koopsector	252	252
sociale huursector boven huurtoeslaggrens	252	262
Grond bedrijventerrein		
zichtzone	175	185
overige zones	152	160

Het project BIO Bakelseweg wijkt af van de vastgestelde grondprijzen. Vanwege de specifieke aard van de bouwka­vels (> 1.400m² in het buitengebied) is de grondprijs bepaald aan de hand van een waarde­bepaling van een makelaar.

Parameters grondbeleid

Indexering kosten: voor de indexering van de nog te maken kosten bouw- en woonrijp maken is een percentage voor 2021 van 4% aangehouden. Dit vanwege de flink gestegen kosten in de Grond- weg- en waterbouw (GWW) onder invloed van enorme tekorten aan personeel en schaarste in bouwmaterialen. Ook de explosieve stijging van de gasprijs zal zijn doorwerking gaan vinden. Een indexering van 2% is aangehouden voor de overige jaren.

Indexering grondprijs: de grondprijs voor 2022 voor woningbouw in de vrije sector en huursector boven de huurtoeslaggrens (geliberaliseerde huur) wordt met 4% verhoogd. Een dergelijke indexatie wordt als passend en reëel gezien voor het bijhouden van de kostprijsontwikkeling, de ontwikkeling van de woningbouwmarkten en bouwsommen van aannemers. Met de nullijn voor gronden in de sociale huur- en sociale koopsector wordt geprobeerd om initiatieven in deze sector betaalbaar te houden.

Op basis van vraag en aanbod, een extern advies en een onafhankelijke taxatie is de grondprijs voor bedrijfsgrond in de zichtzone verhoogd naar € 185,- per m² excl. BTW (+5,7%) en in de overige zones naar € 160,- per m² (+5,3%)

Rekenrente: de toerekening van de rentekosten vindt plaats op basis van de 'Notitie Rente 2017' zoals deze door de commissie BBV is opgesteld. De rekenrente voor 2021 is vastgesteld op 0,6% en voor 2022 op 0,45%. Langjarig is in de exploitaties een percentage van 0,45% aangehouden.

Actuele prognose

Bij het opmaken van de programmaverantwoording wordt elk jaar een actueel beeld geschetst van de lopende complexen. De actuele prognose wordt afgezet tegen de prognose zoals die is gemaakt voor de Grondnota 2021.

bedragen x € 1.000	Type	Prognose najaar 2021 Grondnota 2021 (o.b.v. 0,6% rente per 2021)		Prognose voorjaar 2022 Jaarrekening 2021 (o.b.v. 0,45% rente per 2022)		Verschillenanalyse			
		Resultaat eind- waarde	Prognose Eindjaar	Resultaat Eind- waarde	Eindjaar	Verschil totaal	Verplichte winstneming o.b.v. resultaten jaarrekening 2021	Resterend verschil Eindwaarde (excl. Winstneming)	Voornaamste reden
Bouwgrond in exploitatie (BIE) met resultaat t.b.v. grondbedrijf. Resultaat komt in Reserve Grondexploitaties									
Laarsche Velden	BIE	-267	2021	-0	2021	-267	-290	22	Afsluiten project. In 2021 zijn er minder kosten gemaakt dan geraamd
Nieuwenhof 2014	BIE	-8	2022	-4	2022	-3	-93	90	Minder kosten woonrijp maken (en minder apparaatskosten) en minder plankosten nodig

De Beekse Akkers	BIE	-377	2026	-285	2026	-93	0	-93	Extra kosten bouwen woonrijp maken o.a. i.v.m. oplossen knelpunt hoogteverschil tussen plangebied een aangrenzend gebied
Bemmer IV	BIE	-579	2025	-627	2025	48	-232	281	Gestegen opbrengst grondverkoop i.v.m. meer uitgeefbare m² dan geprognostiseerd
D'n Hoge Suute	BIE	-4	2026	-0	2026	-4	0	-4	
Vogelenzang	BIE	-381	2022	-366	2022	-14	-171	156	Minder kosten woonrijp maken (en minder apparaatskosten) en minder plankosten nodig
Herontwikkeling P. van Thielplein	BIE	-94	2021	0	2021	-94	-95	0	Afsluiten project
Baverdestraat (de voorziening voor het verlies is genomen)	BIE	650	2025	645	2025	5	0	5	
Landbouwontwikkelingsgebied Mariahout (de voorziening voor het verlies is al genomen)	BIE	74	2022	30	2022	44	0	44	Geen plankosten meer nodig en inkomsten geliberaliseerde pacht 2022 opgenomen
Bouwgrond in exploitatie met resultaat niet t.b.v. grondbedrijf									
Kerkakkers (Beek)	BIE	-1.108	2024	-1.101	2024	-7	0	-7	
BIO Bakelseweg	BIE	-637	2023	-937	2023	300	0	300	Hogere verkoopprijs woningen i.v.m. sterk gestegen marktwaarde
Totaal		-2.730		-2.645		-85	-881	794	

De Hoge Regt is buiten dit overzicht gelaten omdat het wwn project is buiten de boekhouding van het grondbedrijf. Gemeente is voor 50% aandeelhouder.

Winstnemingen 2021

Vanaf 2016 is sprake van verplichte winstneming bij de complexen die dit kunnen dragen. Volgens Besluit Begroting en Verantwoording moet deze verplichte winstneming plaats vinden aan de hand van de POC-methode (percentage of completion). Voor de bepaling van de winst wordt per complex gebruik gemaakt van de volgende formule: Percentage gemaakte kosten van de totaal kosten * percentage gemaakte opbrengsten van de totale opbrengsten * nog te verwachten positief resultaat.

De winst die voor 2021 genomen moet worden bedraagt € 880.792,-. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de Reserve Grondexploitatieisico. Dit bedrag is opgebouwd uit:

Laarsche Velden	€ 289.565	(definitief afsluiten)
Piet van Thielplein	€ 95.142	(definitief afsluiten)
Nieuwenhof 2014	€ 93.185	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)
Vogelenzang	€ 170.512	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)
Bemmer IV	€ 232.388	(tussentijds, verplicht op basis van POC methode)

De herontwikkeling van het Piet van Thielplein is een omvangrijker project geworden dan vooraf voorzien en past niet meer binnen de grenzen van het plangebied van de grondexploitatie. De grondexploitatie wordt daarom gesloten.

Afgesproken is dat het resultaat van dit complex van € 95.142,- ingezet wordt voor de herinrichting van het Piet van Thielplein. Voor de dekking van de kosten van de omvangrijkere herinrichting wordt een apart krediet aangevraagd. Het resultaat van dit complex van € 95.142,- wordt binnen de reserve Grondexploitatieisico geormerkt voor de herinrichting van het Piet van Thielplein en kan dienen als gedeeltelijke dekking van het nog aan te vragen krediet.

Beleidsuitgangspunt reserves die verband houden met het grondbedrijf

Voor het opvangen van de risico's is een reserve Grondexploitatieisico gevormd. Deze reserve fungeert als bedrijfsbuffer voor het opvangen van risico's die inherent zijn aan de bouwgrondexploitatie. De stand van deze reserve per 31 december 2021 bedraagt € 4.670.581,22. Dit bedrag is inclusief toevoegingen zoals de winstnemingen 2021 en vrijval van een voorziening en inclusief onttrekkingen zoals te betalen Vennootschapsbelasting en vorming van een verliesvoorziening.

In 2020 is een Monte Carlo-analyse uitgevoerd waarbij een inschatting gemaakt is van de risico's binnen de grondexploitaties. Uit deze analyse bleek dat een risicobuffer van € 2,4 miljoen vereist is om met een zekerheidsmarge van 90% de geïnventariseerde risico's op te vangen (Grondnota 2020, pagina 10 en Grondnota 2021, pagina 14).

Plafond hoogte Reserve Grondexploitatie­risico

Met het vaststelling van de Grondnota 2020 is een plafond voor de hoogte van de Reserve Grondexploitatie­risico ingevoerd. Dit plafond bedraagt de gekwantificeerde risico's in de Monte Carlo Analyse vermeerderd met een gefixeerd bedrag van € 2 miljoen. Dit plafond is voldoende om tegenvallers af te kunnen dekken, een doeltreffend grondbedrijf te kunnen voeren passen bij de doelstellingen van het grondbeleid en toekomstig verschuldigde Vennootschapsbelasting te kunnen voldoen.

Met het instellen van het plafond is per 31-12-2021 een Reserve Grondexploitatie­risico van € 4,4 miljoen benodigd (€ 2,4 miljoen vanuit Monte Carlo-analyse vermeerderd met € 2 miljoen). Dit betekent dat er een bedrag van € 270.581,22 vrijvalt ten gunste van de Algemene Reserve.

Monte Carlo analyse

Om de twee jaar wordt een Monte Carlo analyse uitgevoerd van de meest risicovolle projecten. Meest recent is dit in juli 2020 gedaan. Zoals verwacht zijn de risico's iets kleiner geworden door een forse toename van de verkoop van bouwkavels en de looptijden van de complexen korter worden. Nieuw in de rapportage is het meenemen van mogelijke financiële risico's van de strategische gronden.

1. Inleiding / impact op de gemeente

2021 was het tweede jaar van corona. Het besef dat corona geen tijdelijke ziektegolf was, viel zwaar. De wereld is veranderd, de samenleving is er door aangetast maar heeft ook aangetoond enorm wendbaar te kunnen zijn. Er ontstond een nieuwe werkelijkheid, onvoorstelbare scenario's werden dagelijkse praktijk; ziekenhuiszorg die niet kon plaatsvinden omdat de intensive care overbelast was door corona patiënten, thuiswerken en online vergaderen werden de nieuwe norm, winkels gesloten, lock-downs. Vakanties en vrije tijdsbestedingen die wel of niet door konden gaan en eventueel inclusief diverse maatregelen en vaccinaties.

Tevens kwam er een nieuwe variant van COVID-19 met de Omikronvariant. Het aantal besmettingen steeg enorm. Gelukkig bleek deze variant te zorgen voor een minder erg ziekte beeld. In combinatie met de vaccinatie en boostercampagnes heeft dit in 2022 gezorgd voor de afschaling van de maatregelen en de terugkeer naar een normaler leven waarin Covid-19 een (blijvend) onderdeel is.

Ook in onze gemeente heeft de uitbraak van het Covid-19-virus een grote impact gehad en beïnvloedt het nog steeds het dagelijks leven. Net als in de rest van Nederland of zelfs de hele wereld. Aan het begin van de uitbraak is er een crisisteam samengesteld. Dat team is sinds de uitbraak in totaal 100 keer bij elkaar geweest. Het gemeentelijk crisisteam heeft ondernemers, verenigingen en instanties op allerlei fronten geadviseerd hoe om te gaan met de maatregelen. Vanuit het gemeentebestuur zijn er wederom bijeenkomsten georganiseerd met horeca, bouw- en tuinentra, Sint Nicolaascomités en de 4 carnavalsverenigingen van Laarbeek. Daarnaast zijn er dagdagelijks vragen van inwoners beantwoord en talloze gesprekken geweest met allerlei gremia over de mogelijkheden om binnen de maatregelen verantwoord te kunnen handelen. Waar er in september nog sprake was van een verlichting in maatregelen, was er in het laatste kwartaal weer sprake van nieuwe beperkingen door oplopende besmettingsaantallen. Ondanks een positieve grondhouding ten opzichte van vragen, bleek toch vaak dat activiteiten moesten worden aangepast of zelfs afgelast. Met de juiste uitleg en door met elkaar in gesprek te blijven zijn relaties goed gebleven.

De gemeenteraad is structureel op meerdere momenten bijgepraat in openbare vergaderingen.

2. Wat is impact op de gemeentelijke organisatie geweest

De corona crisis heeft in 2021 grote impact gehad op de gemeentelijke organisatie. Direct in het begin is een stuurgroep ingericht waar vanuit de crisis binnen onze gemeente bestuurd werd. Wij hebben uiteraard gehoor gegeven aan de landelijke maatregelen om zoveel als mogelijk thuis te werken. Hierin heeft de organisatie zich wendbaar getoond en de organisatie is er inmiddels gewend aan geraakt. Maar door de lange duur heeft dit wel veel van onze medewerkers gevraagd. Van het missen van de contacten met collega's tot moeilijke thuissituaties door lockdowns, scholen die gesloten waren, quarantaine maatregelen etc.

Participatie trajecten zijn in het begin van de crisis on-hold gezet. Echter na verloop van tijd kregen die zijn beslag in digitale varianten waar we al lerende steeds meer bedreven in zijn geraakt als organisatie.

Ook het contact met onze inwoners is gewoon doorgegaan en waar mogelijk in een aangepaste vorm. Mede hierdoor is onze dienstverlening voor onze inwoners ongehinderd doorgegaan en is het merendeel van onze doelstellingen gerealiseerd. In de maatschappelijke opgaven / taken heeft Covid-19 een stevige impact gehad. In de volgende alinea wordt per onderwerp een toelichting gegeven wat we als gemeente hebben gedaan.

3. Wat hebben we gedaan voor de inwoners en voor de bedrijven / ondernemers en verenigingen

Onderwerp	Wat willen we bereiken met de corona maatregelen	Wat hebben we gedaan
Jeugd & Wmo	We willen ervoor zorgen dat jeugdigen en hun gezin de jeugdhulp zoveel mogelijk regulier blijven ontvangen die benodigd is. En ontvangers van Wmo ondersteuning zoals dagbesteding, individuele begeleiding, hulp in de huishouding etc. zoveel als mogelijk gebruik kunnen blijven maken van hun ondersteuning.	Voor jeugd en Wmo zijn via de gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten zorgorganisaties gecompenseerd voor aantoonbare meerkosten die zij hebben gemaakt om de zorg te kunnen blijven leveren die voldoen aan de corona maatregelen (de afhandeling hiervan heeft in 2021 plaats gevonden). Daarnaast konden zorgaanbieders gebruik maken van continuïteitsregeling waarmee een eventueel verlies van omzet door corona werd gecompenseerd om hiermee de zorg te kunnen blijven garanderen. Tevens is aan zorgaanbieders de mogelijkheid geboden om alternatieve vormen van zorg in te zetten indien reguliere ondersteuning door de corona maatregelen niet mogelijk was. Door de maatregelen hebben jeugddcliënten regulier hun jeugdhulp kunnen blijven ontvangen en zijn Wmo cliënten geholpen met bijvoorbeeld alternatieve vormen van zorg. Tevens zijn er extra middelen besteed aan een tijdelijk extra gezins en jongerencoaches en aan een jongerenontmoetingsplek
Schuldhelpverlening	Extra aandacht voor inwoners en ondernemers die o.a. door corona in financiële problemen komen.	Er is extra ingezet op schuldhelpverlening waardoor er extra uitgaven zijn verricht voor sluitende keten schuldhelpverlening alsmede heroriëntatie en schuldhelpverlening voor ondernemers (dit loopt ook meerjarig door)
Kinderopvang	Ouders betalen een eigen bijdrage voor door de gemeente gefinancierde kinderopvang. Deze eigen bijdrage wordt niet door het rijk gecompenseerd.	Ouders zijn gecompenseerd voor de eigen bijdragen kinderopvang.
Vervoer	Het is belangrijk dat continuïteit van de voorziening doelgroepenvervoer bijvoorbeeld	Door de corona maatregelen is het vervoersvolume sterk afgenomen in 2021, ook het leerlingen vervoer lag tijdens

	leerlingenvervoer en Wmo-vervoer gegarandeerd blijft	de lockdown grotendeels stil. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de vervoerders over financiële ondersteuning om hiermee het gebruik van het vervoer te kunnen blijven garanderen en ook aanpassingen verricht kunnen worden om te voldoen aan de corona maatregelen. Hiermee zijn de vervoerders van leerlingen en Collectief Vraagafhankelijk Vervoer geholpen. Door deze compensatie konden vervoerders hun personeel en voertuigen behouden en werden financiële problemen voorkomen in de tijden dat er niet of heel weinig ritten gereden werden
Subsidies	Door de corona maatregelen hebben organisaties die subsidies ontvangen van de gemeente mogelijk geen activiteiten kunnen verrichten. Het is van belang dat subsidie ontvangers geen grote financiële nadelen ondervinden door de corona crisis en waar mogelijk activiteiten zoveel mogelijk in aangepaste vorm kunnen blijven plaats vinden om de inwoners te kunnen blijven ondersteunen	Subsidies worden verleend voor activiteiten. Indien deze activiteiten niet plaats vonden zou de subsidie terug betaald moeten worden. Vanwege de corona crisis heeft de gemeente besloten de subsidies regulier te verstrekken en geen terug betalingsverplichting op te leggen. Daarnaast is de gemeente actief betrokken bij het beoordelen en meedenken voor het verrichten van aangepaste activiteiten (passend binnen de maatregelen). Hierbij was nadrukkelijk aandacht voor de jeugd.
Sport	Door de corona maatregelen hebben veel sport gerelateerde activiteiten niet kunnen plaats vinden. De sportverenigingen moeten geen financieel nadeel ondervinden van het wel in rekening brengen van sportvelden en sportaccommodaties terwijl er geen gebruik van gemaakt kon worden	De gemeente heeft middelen van het Rijk ontvangen om alle huren kwijt te schelden indien er geen gebruik is gemaakt van de faciliteiten. Ook verenigingen die gebruik maken van faciliteiten waar de gemeente geen eigenaar van is hebben kwijtschelding ontvangen. Tevens heeft de gemeente actief meegedacht met sport activiteiten die wel uitgevoerd konden worden binnen de geldende maatregelen. Bijvoorbeeld om voor de binnensporten een buitenlocatie aan te wijzen. Hierbij is met name aandacht geweest voor de jeugd. Daarnaast zijn de sportverenigingen en particuliere aanbieders geïnformeerd over diverse steunmaatregelen en wijziging binnen het sportprotocol.
Ondersteuning	De gemeente wil inwoners, ondernemers en zzp'ers zoveel mogelijk ondersteunen met hun corona gerelateerde vragen	Inwoners en ondernemers konden met hun corona gerelateerde vragen terecht bij de gemeente. Ondernemers konden zonder extra kosten hun terrassen

		uitbreiden (wanneer het binnen de maatregelen kon). Er zijn acties uitgezet om de lokale ondernemingen te steunen. Kwijtschelding van leges voor o.a. evenementen heeft plaatsgevonden alsmede voor gebruik terras op onze gronden en marktgelden voor non-foodkramen. Tevens zijn er voor de minima gratis corona zelftesten beschikbaar gesteld
Thuiswerken	Werknemers weken zoveel mogelijk thuis zodat we zowel gehoor geven aan de landelijke maatregelen, onze inwoners en medewerkers beschermen om verspreiding van het virus te voorkomen	Alle werknemers werken, waar de functie dat toelaat, zoveel mogelijk vanuit huis en worden ook gefaciliteerd om effectief en onder goede arbeidsomstandigheden thuis te werken.
Corona-proof dienstverlening en landelijke verkiezingen	Onze reguliere dienstverlening moet (aangepast binnen de corona maatregelen) zoveel mogelijk regulier doorgaan zodat de inwoners gebruik kunnen blijven maken van onze diensten. Dit was inclusief de organisatie van de landelijke verkiezingen.	Er zijn diverse aanpassingen verricht aan het gemeentehuis om te kunnen voldoen aan de corona maatregelen. Ook om toekomstbestendig onze dienstverlening te kunnen blijven uitvoeren is bijvoorbeeld het KCC aangepast en beschikken alle medewerkers over faciliteiten om thuis te kunnen werken en is de thuiswerkregeling ingevoerd. De dienstverlening heeft (zelfs met het thuiswerken) regulier door kunnen blijven gaan met zo min mogelijk ongemak voor onze inwoners. Tevens waren er 2021 de landelijke 2de kamer verkiezingen. Deze zijn met inachtneming van alle corona maatregelen uitgevoerd.
Toezicht en handhaving	Dat alle inwoners een veilige omgeving hebben waar gelet wordt op en bewustwording over de corona maatregelen extra onder de aandacht wordt gebracht	Er is extra handhavingscapaciteit ingezet gedurende de corona periode om meer toezicht te kunnen houden op straat. Maar ook het in gesprek gaan met inwoners en ondernemers over de corona maatregelen. Hierbij is vooral ingestoken op preventie. Daarnaast hebben wij de inwoners actief geïnformeerd over de corona maatregelen middels onze website, posters, social media etc. Bij grotere activiteiten zoals de intocht van sinterklaas, Dodenherdenking, de kermis is extra handhavingscapaciteit ingezet.

		Ook is er extra ingezet op het vuurwerkverbod In de week voor oud en nieuw is hiervoor extra handhavingscapaciteit ingehuurd om te zien op naleving van het vuurwerkverbod.
Belastingen	Diverse inwoners, ondernemers en zzp'ers worden getroffen door de corona crisis. Hiervoor is het belangrijk om mee te denken en rust en ruimte te geven in hun financiën	Uitstel van betaaltermijn is gehanteerd en geen actieve debiteurenbeheer en incasso procedures. Indien nodig werd er uitstel van betaling verleend of zijn betalingsregelingen getroffen.
Horeca ondernemers	De extra kosten voor de horeca ondernemers voor de controle op corona toegangsbewijs compenseren zodat er geen extra lasten zijn	Gedurende 2021 was er ook een periode dat de horeca wel weer open mocht maar moest er wel gecontroleerd worden op de corona toegangsbewijzen. Eventuele extra kosten die de horeca-ondernemers hiervoor moesten maken, konden gecompenseerd worden.
Participatie, TONK en TOZO regelingen en bijstand	Inwoners, ondernemers en ZZP'ers die door de coronacrisis en / of -maatregelen een verlies van hun inkomen of baan hebben, moeten goed ondersteund worden om werkloosheid of verlies van inkomen te minimaliseren	De gemeente heeft middels de gemeenschappelijke regeling Senzer uitvoering gegeven aan de TONK (tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten) en TOZO regeling (tijdelijke overbruggings regeling zelfstandige ondernemers). Hiermee werd voorzien in een aanvullende uitkering voor het levensonderhoud van inwoners en ondernemers. Ook konden ondernemers voor vragen terecht bij het ondernemerspunt. Tenslotte worden inwoners die mogelijk hun baan hebben verloren begeleid bij het zoeken naar nieuw werk en indien nodig voorzien van uitkering vanuit de Participatiewet, IOAW of IOAZ.

4. Wat hebben we van het rijk ontvangen

In totaal is er € 1,9 miljoen aan Corona compensatie in verschillende tranches van het Rijk ontvangen. Dit is exclusief de Corona compensatie uit de december circulaire 2021 die meteen in het resultaat 2021 is geland en via resultaatbestemming wordt verzocht over te maken naar 2022. Tevens zijn er nog enkele andere bedragen ontvangen die niet via de corona middelen zijn gegaan maar direct bij het betreffende budget zijn toegevoegd (bijvoorbeeld re-integratie). Tevens is er een compensatie voor 2020 ontvangen voor gemiste gemeentelijke inkomsten. Deze is ook direct in het resultaat verwerkt.

In de onderstaande tabel geeft gegroepeerd weer welke middelen van het Rijk zijn ontvangen ter compensatie voor de Covid-19 kosten / maatregelen.

Vergoedingen Rijk	Bedrag x € 1.000	Referentie
Participatie & Tozo & Tonk	1.372	Ref 1
Jeugd & Wmo, eenzaamheid ouderen, jongeren perspectief	163	Ref 2
Cultuur, buurthuizen, vrijwilligersorganisaties	107	Ref 3
Compensatie kwijtschelden huren accommodaties	87	
Toezicht & handhaving & CTB controle	59	
Afvalverwerking	34	
Bijdrage hogere kosten verkiezingen	31	
Schuldenbeleid	22	
Kinder/peuter opvang & noodopvang kinderen	6	
Totaal	1881	

Toelichting op de ontvangsten

Ref 1: er is in 2021 € 1,3 miljoen ontvangen voor uitvoering van de Tozo (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) regeling en de bijbehorende vergoedingen alsmede vergoeding voor participatie taken. Deze middelen zijn betaald aan de GR Senzer die deze werkzaamheden namens de gemeente Laarbeek verricht. In 2021 heeft nog een terug betaling aan het rijk plaats gevonden die Senzer over had van de Tozo 2020. Deze is via Senzer direct terug gestort naar het Rijk.

Tevens is er € 190.000 voor de Tonk regeling ontvangen. Hiervan is echter € 48.000 geboekt op 2021 en via de budgetoverheveling is al € 142.000 overgeheveld naar 2022.

Ref 2: Er zijn diverse bedragen van het Rijk ontvangen voor Perspectief jeugd en jongeren, jongeren werk, Mentale ondersteuning, activiteiten en ontmoeten, bestrijden eenzaamheid ouderen.

Ref 3: Van het Rijk zijn er een vergoeding ontvangen voor het openhouden of vergoeden van initiatieven voor culturele instellingen, buurthuizen en vrijwilligersorganisaties.

5. Uitgaven Covid-19

Overzicht van de uitgaven

In de onderstaande tabel is per programma visueel gemaakt welke activiteiten zijn verricht, welke maatregelen zijn genomen in relatie tot Corona en of dit heeft geleid tot meer uitgaven, minder inkomsten of kosten neutraal zijn geweest.

Totaal is er afgerond € 1,9 miljoen aan Corona gerelateerde uitgaven verricht in 2021.

Deze bestaan voornamelijk uit:

Uitgaven	Bedrag x € 1.000
Tozo, Tonk en participatie naar Senzer (dit betreft dus niet werkelijk uitgegeven Tozo en Tonk middelen)	1459
Kwijtscheldingen en tegemoetkomingen en gemiste inkomsten	172
Toezicht en handhaving en bijdrage CTB	102
Mondkapjes, zelftesten, communicatie, thuiswerken, corona-proof dienstverlening, doden en corona herdenking en overige uitgaven	83
Jeugd, Wmo, ouderen	45
Leerlingen en collectief vervoer	32
Verkiezingen 2021	10
Bijdrage kinder / peuteropvang	3
Totaal	1906

Bovenstaande uitgaven zijn uitgaven die zijn verricht als gevolg van Corona. Dit betekent niet dat dit meerkosten zijn ten opzichte van de begroting. Diverse budgetten, bijvoorbeeld leerlingen- en collectief vervoer, zijn binnen de bestaande middelen uitgevoerd.

Daarnaast zijn er ook nog andere uitgaven verricht in relatie tot Corona die niet in bovenstaand overzicht zijn opgenomen omdat deze moeilijk te kwantificeren zijn, direct op andere budgetten plaats vinden of een administratieve handeling is (zoals bijvoorbeeld de terug betaling van de resterende Tonk middelen 2020 van Senzer die via de gemeente aan het Rijk is terug betaald).

Daarnaast zijn er ook voorbeelden die binnen de reguliere budgetten verwerkt zijn bijvoorbeeld de maatregel om geen subsidies terug te vorderen waar als gevolg van Corona geen prestatie tegenover staat maar bijvoorbeeld ook uren van onze medewerkers die besteed zijn aan Covid-19. Dit is niet separaat geboekt en valt regulier in de personeelskosten.

Gemiste opbrengsten

Naast de bovenstaande kosten zijn er ook diverse gemiste opbrengsten. Voorbeelden hiervan zijn huurinkomsten voor sporthallen en velden, inkomsten uit leges voor evenementen en vergunningen, marktgelden etc. een deel hiervan is als kosten geboekt zijnde de kwijtschelding voor drank en horecavergunningen / leges en terrashuur.

6. Reserve Covid-19

De gemeenteraad heeft op 05-11-2020 bij de 2e tussenrapportage 2020 besloten tot invoering van een (tijdelijke) Reserve Corona (COVID-19) en storting van de niet-geormerkte middelen uit de algemene uitkering 2020 ad € 517.000.

Deze reserve is bedoeld voor incidentele hogere uitgaven / nadelen voor onze gemeente als gevolg van Covid-19.

In 2021 zijn er via uw gemeenteraad € 157.576 aan uitgaven ten laste gebracht van deze reserve.

De stand van de reserve COVID-19 is hierdoor per 31-12-2021: € 359.424

Hierbij dient vermeld te worden dat de Raad in 2021 ook meerjarige besluiten heeft genomen die ten laste van deze reserve gaan t/m 2024. Totaal ad € 184.518. Hierdoor is er nog € 174.906 beschikbaar in deze reserve.

7. Risico's

Als gevolg van Corona zijn er diverse risico's die mogelijk een negatieve financiële impact kunnen hebben op de financiën. Deze risico's zijn verwerkt in de paragraaf weerstandsvermogen. Nu de Coronamaatregelen beëindigd zijn en het normale leven weer opstart zijn de risico's voor Corona wel sterk afgenomen. Het aantal omvangrijke risico's wordt daarom als beperkt ingeschat. Mede omdat de meeste kosten binnen de rijksmiddelen of bestaande budgetten gedekt kunnen worden.

Echter de lange termijn effecten van Corona en mogelijke toekomstige varianten zijn nog niet te voorspellen. Om deze risico's in ieder geval voor 2022 te kunnen opvangen is er een budget coronamiddelen (gefinancierd vanuit het Rijk) en is er ook nog de Reserve COVID-19.

Jaarrekening

Balans

Grondslagen voor waardering

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2019' (van kracht per 1 juli 2019).

Vaste Activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV).

Immateriële vaste activa

Op grond van artikel 34 BBV worden in de balans onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

Eventuele afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening. De afschrijvingstermijn wordt maximaal gelijk gesteld aan de looptijd van de lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Het activeren van kosten van onderzoek en ontwikkeling als immaterieel actief is alleen toegestaan onder een aantal voorwaarden:

- de gemeente heeft de intentie het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vast actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan een publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals overeengekomen;

- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Deze bijdragen worden afgeschreven in een termijn die (maximaal) gelijk is aan gebruiksduur van het actief bij derde.

Materiële vaste activa

Artikel 35 BBV schrijft voor dat in de balans onder materiële vaste activa afzonderlijk worden opgenomen:

- a. investeringen met een economisch nut;
- b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Zolang gronden nog niet gekwalificeerd worden als bouwgrond in exploitatie, staan deze op de balans onder materiële vaste activa als 'strategische gronden'. Deze worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming).

Investerings met een economisch nut

Investerings met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze investeringen zijn tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs gewaardeerd.

Specifieke investeringsbijdragen van derden, zoals investeringssubsidies en andere bijdragen van derden, worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investerings worden vanaf het jaar volgend op ingebruikneming/gereedkomen lineair en incidenteel annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde "Financiële verordening gemeente Laarbeek 2019".

Investerings onder de € 10.000 worden niet geactiveerd maar in één keer ten laste van de exploitatie gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de uitgifteprijs (dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investerings met economisch nut waarvoor heffing geheven kan worden

Investerings waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden, worden in een afzonderlijke categorie gepresenteerd. Het gaat om de investeringen in riolering. Bedragen die via het riooltarief gespaard zijn voor vervanging zitten in een voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte. Deze investeringen zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen.

Met ingang van het boekjaar 2017 is het op basis van een BBV-wijziging verplicht om investeringen met maatschappelijk nut te activeren en over de verwachte toekomstige gebruiksduur af te schrijven. Deze verplichting geldt alleen voor investeringen die vanaf 2017 zijn gedaan. Voor investeringen van vóór 2017 blijven de destijds geldende grondslagen bestaan.

Voor investeringen die zijn gedaan vóór 2017 is het uitgangspunt bij investeringen met maatschappelijk nut dat deze niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht worden. De lasten van deze investeringen worden dus in één keer genomen, tenzij de financiële positie het niet toelaat. Dan mogen deze investeringen geactiveerd worden en wordt er vervolgens op afgeschreven. De boekwaarden van investeringen met maatschappelijk nut van vóór 2017 moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Afschrijving van investeringen met maatschappelijk nut vindt in beginsel lineair plaats. In uitzonderingssituaties kan resultaatafhankelijke afschrijving worden toegepast.

Om deze wijziging in beeld te houden is, zoals voorgeschreven in het BBV, in de toelichting op de activa een onderscheid gemaakt in het verloop van activa met maatschappelijk nut vóór 2017 en vanaf 2017.

Financiële vaste activa

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

a. Kapitaalverstrekking aan:

1. deelnemingen;
2. gemeenschappelijke regelingen;
3. overige verbonden partijen;

b. Leningen aan:

1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. woningbouwcorporaties;
3. deelnemingen;
4. overige verbonden partijen;

c. Overige langlopende leningen;

d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

e. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetype looptijd van een jaar of langer;

f. Overige uitzettingen met een rentetype looptijd van een jaar of langer.

Van een deelneming is sprake (artikel 1, lid e BBV) als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Kapitaalverstrekkingsen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van eventuele aflossingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De term kapitaalverstrekking wordt zowel gebruikt voor de participatie in risicodragend (eigen) vermogen (aandelenkapitaal, stichtingskapitaal e.d.) als voor de verstrekking van financieringsmiddelen aan verbonden partijen in de vorm van vreemd vermogen. In die laatste gevallen gaat het doorgaans om flexibele financieringsvormen zonder vast aflossingsstramien.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de marktwaarde van de aandelen structureel tot onder de verkrijgingsprijs dalen dan zal afwaardering plaatsvinden naar lagere marktwaarde. Voor risico's wordt een voorziening gevormd.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Vlottende Activa

Voorraden

Conform artikel 38 BBV worden onder de voorraden afzonderlijk opgenomen:

- a. Grond- en hulpstoffen;
- b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- c. Gereed product en handelsgoederen;
- d. Vooruitbetalingen.

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming wordt de percentage of completion methode gehanteerd: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Indien verlies wordt verwacht is het voor het volledige bedrag van het verwachte verlies een voorziening op nominale waarde getroffen die in mindering is gebracht op de waardering van het onderhanden werk.

De voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Jaarlijks wordt de kwaliteit van de vorderingen beoordeeld. Als sprake is van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van geschatte inningskansen. Periodiek wordt de administratie opgeschoond, dat wil zeggen dat vorderingen die oninbaar blijven te zijn, worden afgeboekt.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

De reserves zijn onderverdeeld in de algemene reserves en bestemmingsreserves.

De reserves worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten: afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

Bestemmingsreserves egalisatiereserve: schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegenonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd door:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijk te schatten is;

- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoelt in artikel 35, eerste lid onder b BBV.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen als bedoelt in artikel 49, onderdeel b BBV (de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren).

Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Uitzondering hierop is de voorziening pensioenverplichting voor wethouders.

De voorziening Pensioen- en wachtgeldverplichting is voor het gedeelte dat betrekking heeft op voormalige collegeleden berekend op actuariële waardebasis, uitgaande van de contante waarde van toekomstige uitkeringsverplichtingen. Door waardering tegen contante waarde kunnen kosten tegen de dan gelden prijzen worden gedekt.

Bij de materiële vaste activa is aangegeven dat investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing in rekening gebracht kan worden in een afzonderlijke categorie gepresenteerd worden. Dat geldt ook voor de bijbehorende voorziening. Deze voorziening wordt, voor zover die toereikend is, gebruikt om investeringen in riolering af te boeken.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en bestaan uit:

- netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een 1 jaar;
- overlopende passiva

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Het totaalbedrag wordt onderaan de balans afzonderlijk gepresenteerd. Nadere informatie is opgenomen in de toelichting op de balans, onder 'Niet uit de balans blijvende verplichtingen'.

Balans 31-12-2021

(bedragen x 1.000)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
VASTE ACTIVA		
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	97	34
Kosten afsluiten geldlening	10	12
Kosten onderzoek en ontwikkeling	65	16
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	23	5
MATERIËLE VASTE ACTIVA	50.618	52.283
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	10.881	10.974
Overige investeringen met economisch nut	34.137	35.289
Strategische gronden	1.745	2.485
Investerings met uitsluitend maatschappelijk nut	3.744	3.423
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2.002	1.929
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	18
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.906	1.857
VASTE ACTIVA	52.717	54.246
VLOTTENDE ACTIVA		
VOORRADEN	14.100	17.669
Overige gronden		
Overige grond- en hulpstoffen	1	1
Onderhanden werk	14.100	17.667
UITZETTINGEN	13.423	8.263
Vorderingen op openbare lichamen	3.532	3.396

Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	2.580	3.672
Overige vorderingen	1.144	194
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.167	1.000
LIQUIDE MIDDELEN	313	-324
Bank	313	-339
Kas Burgerzaken		15
OVERLOPENDE ACTIVA	5.408	7.985
Vooruitbetalingen	672	2.964
Nog te ontvangen bedragen	4.736	5.020
VLOTTENDE ACTIVA	33.245	33.592
Totaal Generaal Activa	85.963	87.838

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
VASTE PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	48.950	45.172
Algemene reserve	7.991	9.399
Bestemmingsreserves	38.667	34.829
Saldo van rekening	2.292	943
VOORZIENINGEN	8.031	7.526
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.485	2.573
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.040	1.394
Voor derden bekleemde middelen	3.505	3.559
VASTE SCHULD	21.517	25.692
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	21.513	25.672
Waarborgsommen	4	19
VASTE PASSIVA	78.499	78.389
VLOTTENDE PASSIVA		
VLOTTENDE SCHULD	4.561	7.316
Overige kasgeldleningen		3.000
Overige schulden	4.561	4.316
OVERLOPENDE PASSIVA	2.903	2.132
Kruisposten		
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	465	27
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid		15
Overige overlopende passiva	2.438	2.072
Vooruit ontvangen bedragen overig (niet-overheid)		18
VLOTTENDE PASSIVA	7.464	9.449

Totaal Generaal Passiva	85.963	87.838
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt	44	42

Toelichting op de balans

Alle bedragen in dit onderdeel zijn x € 1.000

Activa

Vaste activa

	31-12-2021	31-12-2020
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	97	34
Kosten afsluiten geldlening	10	12
Kosten onderzoek en ontwikkeling	65	16
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	23	5

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar:

	Boekwaarde 1-1-2021	Inves- teringen	Bijdragen van derden	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen	12	0	0	0	3	10
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	16	134	0	0	86	65
Bijdrage aan activa van derden	5	18	0	0	0	23
Totaal	34	152	0	0	89	97

	31-12-2021	31-12-2020
MATERIËLE VASTE ACTIVA	50.618	52.283
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding heffing kan worden geheven	10.881	10.974
Overige investeringen met economisch nut	34.137	35.289
Strategische gronden	1.745	2.485
Investerings met uitsluitend maatschappelijk nut	3.744	3.423
In erfpacht uitgegeven gronden	112	112

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarden van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

	Boekwaarde 1-1-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2021
Riolering - Grond-, Weg- en Waterbouwkundige werken	10.974	204	0	297	0	0	10.881
Totaal	10.974	204	0	297	0	0	10.881

De boekwaarden van overige investeringen met economisch nut en het verloop ervan worden in de volgende tabel weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	784	70	0	0	0	0	854
Woonruimten	161	25	0	14	0	0	173
Bedrijfsgebouwen	32.899	74	0	1.258	13	0	31.702
Vervoermiddelen	210	31	0	30	0	0	211
Machines, apparaten en installaties	1.227	276	0	311	0	0	1.192
Overige materiële activa	7	0	0	2	0	0	5
Subtotaal	35.289	476	0	1.615	13	0	34.137
Strategische gronden	2.485	-740	0	0	0	0	1.745
In erfpacht uitgegeven gronden	112	0	0	0	0	0	112
Subtotaal	2.597	-740	0	0	0	0	1.856
Totaal	37.886	-264	0	1.615	13	0	35.993

De specificatie van de strategische gronden en het verloop van de boekwaarde gedurende het verslagjaar is als volgt:

	Oppervlakte m²	Prijs per m²	Boekwaarde 1-1-2021	Aankopen 2021	Kosten 2021	Verkoop 2021	Afwaardering 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Beek en Donk								
Ptr. Vogelsstraat ('t Anker)	2.500		50					50
Dr Timmerslaan			10					10
Ptr. De Leeuwstraat (landbouwgrond)	43.054	7	315	57	3			375

Pater Becanusstraat	8.760		360		4			364
Aarle-Rixtel								
Molenstraat	8.863		0					0
Beemdsteeg	3.825		1					1
Jan van Rixtelstraat			1					1
Bakelseweg	19.350	5	102					102
Buizerdstraat	11.285	15	85					85
Brabantlaan	4.100	5	21					21
Klokkengietersstraat	1.444		132		7			140
Kanaaldijk	8.279		5					5
Tiny Houses			0					0
Lieshout								
Baverdestraat	2.473		1.022			-1.009		13
Heuvel	336		336		179			515
Overig								
Diverse			43		19			62
Totaal	114.269	33	2.485	57	212	0	-1.009	1.745

De boekwaarden van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut en het verloop ervan worden in het onderstaande overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken t/m 2016	682	0	0	34	0	0	648
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken m.i.v. 2017	1.943	1.335	0	78	817	0	2.384
Gronden en terreinen, maatsch.nut m.i.v. 2017	64	79	0	82	0	0	61
Machines-apparaten-installaties, maatsch.nut t/m 2016	656	0	0	73	0	0	583
Overige materiële vaste activa t/m 2016	78	0	0	10	0	0	69
Overige materiële vaste activa m.i.v. 2017	0	11	0	11	0	0	0
Totaal	3.423	1.425	0	288	817	0	3.744

	31-12-2021	31-12-2020
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2.002	1.929
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	54	54
Overige langlopende leningen	41	18
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.906	1.857

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het verslagjaar:

	Boekwaarde 1-1-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	54	0	0	0	54
Overige langlopende leningen	18	41	0	18	41
Overige uitzettingen met looptijd $\geq$ 1 jaar	1.857	426	377	0	1.906
Totaal	1.929	467	377	18	2.002

Een nadere specificatie van de financiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
KAPITAALVERSTREKKINGEN AAN DEELNEMINGEN		
Aandelen Brabant Water	2	2
Aandelen BNG	43	43
Aandelen SOK Laarsche Velden Noord	9	9
OVERIGE LANGLOPENDE LENINGEN		
Leningen personeel gemeente	18	0
Voorziening kleine schulden (KBN)	0	41

OVERIGE UITZETTINGEN MET LOOPTIJD >= 1 JAAR

Uitvoering startersleningen	681	614
Deelname Zonnepanelenproject Brabant-ZO	901	1.020
Duurzaamheidsleningen Laarbeek	247	246
Stimuleringslening duurzame warmte Nieuwbouw	29	27
	1.929	2.002

Flottende activa

	31-12-2021	31-12-2020
VOORRADEN	14.100	17.669
Overige grond- en hulpstoffen	1	1
Onderhanden werk	14.100	17.667

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in het verslagjaar het volgende overzicht worden gegeven:

Complex	Boekwaarde 1-1-2021	Saldo invest. en baten	Boekwaarde 31-12-2021	Prospectie na 31-12-2021	Eindresultaat (nominale waarde)
Laarsche Velden	-98	98	0	0	0
Beekse Akkers	3.849	-474	3.375	-3.739	-364
Bedrijventerrein Bemmer IV	14.610	-4.272	10.339	-11.269	-930
D'n Hoge Suute	1.161	-332	829	-905	-76
Nieuwenhof 2014	-736	636	-100	95	-5
Vogelenzang	0	-21	-21	697	676
Cluster Beek - Kerkakkers	-1.039	201	-837	-1.516	-2.353
Herontwikkeling Piet van Thielplein	-102	102	0	0	0
Landbouwontwikkelingsgebied Mariahout	156	-17	139	111	250
BIO Bakelseweg	-64	17	-47	-973	-1.020
Baverdestraat	3	1.099	1.102	-498	605
	17.741	-2.962	14.780	-17.997	-3.217
Voorzieningen gevormd i.v.m. niet sluiten exploitaties	74		680		

Totaal gecorrigeerde boekwaarde	17.667	-2.962	14.100
---------------------------------	--------	--------	--------

Het geraamde resultaat (nominale waarde) wordt bepaald door de boekwaarde plus de nog te verwachten kosten en opbrengsten (totale prospectie). In de prospectie wordt rekening gehouden met de parameters zoals deze staan weergegeven in de paragraaf grondbeleid. Voor alle complexen wordt een positief resultaat geraamd uitgezonderd de projecten Landbouwontwikkelingsgebied Mariahout en Baverdestraat. Voor deze complexen zijn voorzieningen getroffen van respectievelijk € 30.000 en € 650.000.

	31-12-2021	31-12-2020
UITZETTINGEN	13.423	8.263
Vorderingen op openbare lichamen	3.532	3.396
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	2.580	3.672
Overige vorderingen	1.144	194
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.167	1.000

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden onderscheiden in:

	Gecorrigeerd saldo 1-1-2021	Vrijval voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	3.396		3.532		3.532
Overige vorderingen	194	33	1.239	95	1.144
Rekening-courant met niet-financiële instellingen	3.672		2.580		2.580
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	1.000		6.167		6.167
Totaal	8.263	33	13.518	95	13.423

Een nadere specificatie van de rekening-courant en de overige vorderingen is als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
OVERIGE VORDERINGEN		
Debiteuren	56	981
Belastingdebiteuren	155	162

Overige debiteuren	112	96
Totaal overige vorderingen	322	1.239

REKENING COURANT MET NIET-FINANCIËLE INSTELLINGEN

Rekening courant Expl.mij De Hoge Regt	2.824	1.895
Rekening courant Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)	849	685
Totaal rekening courant met niet-financiële instellingen	3.672	2.580

SCHATKISTBANKIEREN

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Verslagjaar 2021				
Drempelbedrag	433		1.154	
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op basis van buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	271	229	279	246
Ruimte onder het drempelbedrag	162	204	875	908
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Berekening drempelbedrag

Verslagjaar	
Begrotingstotaal verslagjaar	57.719
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	57.719
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-
Drempelbedrag tot 1 juli 2021	433
Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021	1.154

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	24.357	20.827	25.700	22.667
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	271	229	279	246

	31-12-2021	31-12-2020
LIQUIDE MIDDELEN	313	-324
Bank	313	-339
Kas Burgerzaken		15

	31-12-2021	31-12-2020
OVERLOPENDE ACTIVA	5.408	7.985
Vooruitbetalingen	672	2.964
Nog te ontvangen bedragen	4.736	5.020

Van de vooruitbetaalde bedragen bestaat het merendeel uit het voorschot voor het eerste kwartaal 2022 aan GGD (€ 185K) en de Veiligheidsregio (€ 305K). De nog te ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op de Belastingssamenwerking Oost-Brabant, voor een totaalbedrag van € 4.157 inzake rioolheffing, afvalstoffenheffing, OZB en opbrengst milieustraat.

Passiva

Vaste passiva

	31-12-2021	31-12-2020
EIGEN VERMOGEN	48.950	45.172
Algemene reserve	7.991	9.399
Bestemmingsreserves	38.667	34.829
Saldo van rekening	2.292	943

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het verslagjaar:

Naam reserve	Saldo per 1-1-2021	Resultaat- bestemming 2020	Stortingen 2021	Onttrekkingen 2021	Dekking kapitaallasten	Saldo per 31-12-2021
Algemene reserves	9.399	943	612	2.963		7.991
Algemene reserve	9.399	943	612	2.963		7.991
Bestemmingreserves	12.109		5.800	2.871		15.038
Reserve budgetoverheveling	634		2.423	681		2.376

Reserve Volkshuisvesting	490				490
Reserve Reconstructiewet	26	105	132		
Reserve Bereikbaarheidsagenda	1.129	500	26		1.603
Reserve Bomenfonds	273	97	1		370
Reserve Kunst- en Cultuurfonds	79		4		76
Reserve Recreatie en toerisme	61		20		41
Reserve Sociale activering	41				41
Reserve Decentralisaties Sociaal Domein	920	425			1.345
Reserve Dorpsontwikkelingsplannnen	24				24
Reserve Accommodatiebeleid	102	15			117
Reserve Duurzaamheidsfonds	301		7		294
Reserve Duurzaamheidsleningen Laarbeek	350				350
Reserve Stimuleringslening Duurzame Warmte NB	150				150
Reserve flexibele beloning	306	13	18		302
Reserve Opleiden en ontwikkelen	173		17		156
Reserve NUP-gelden (e-overheid)		11	11		
Reserve Incidenteel nieuw beleid	1.172		786		387
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	72	10			82
Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied	887	1.275	87		2.075
Reserve Corona (Covid-19)	517		158		359
Reserve Grondexploitatieisico	4.400	925	925		4.400
Afschrijvingsreserves	22.721	2.078		1.170	23.629
Afschrijvingsreserves	22.721	2.078		1.170	23.629
Totaal reserves	44.229	943	8.491	5.834	46.658

Toelichting op de reserves

ALGEMENE RESERVES

Algemene reserve, niet vrij te besteden

Doel: De algemene reserve dient als weerstandsvermogen.

Het minimale niveau van de algemene reserve bedraagt de berekende weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit wisselt per jaar. Het minimale niveau bedraagt op dit moment € 4,0 miljoen.

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve budgetoverheveling (programma 1 t/m 6)

Doel: Het labelen van niet-gebruikte budgetten voor het volgende dienstjaar.

Voeding: Per jaar wordt bepaald of er sprake is van door overmacht niet/niet geheel bestede budgetten. Deze budgetten worden met instemming van de raad toegevoegd aan de reserves budgetoverheveling (per programma).

Onttrekking: middels begrotingswijziging in het volgende jaar worden de budgetten toegewezen aan de begroting in het volgende jaar.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: In het stelsel van baten en lasten worden inkomsten en uitgaven toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen aangegaan in een bepaald dienstjaar, maar door omstandigheden pas in een volgend dienstjaar worden uitgevoerd, mogen niet in het bepaalde dienstjaar verantwoord worden ondanks het feit dat er budgetten voor zijn. Om deze budgetten te behouden dienen ze via budgetoverheveling verwerkt te worden.

Reserve Volkshuisvesting

Doel: De reserve volkshuisvesting is ingesteld om diverse knelpunten op te lossen met betrekking tot volkshuisvesting in Laarbeek, onder andere voor het realiseren van inbreidingslocaties.

Voeding: In het verleden werd per verkochte m2 bouwgrond een bedrag toegevoegd aan deze reserve. Sinds 2016 is de BBV gewijzigd waarbij het opnemen van bijdragen aan reserves vanuit de grondexploitatie niet meer is toegestaan.

Maximale omvang: De maximale omvang van € 500.000 wordt in 2021 niet overschreden.

Reserve Reconstructiewet

Doel: Deze reserve wordt besteed aan het uitvoeren van diverse reconstructie- en gebiedsplannen. De projecten vloeien voort uit de bestuursovereenkomst met de provincie, in het kader van de uitvoering van reconstructie- en gebiedsplannen ex artikel 12, tweede lid, van de Reconstructiewet concentratiegebieden. Met verschillende projecten wordt ingespeeld op de actualiteit. In overleg met diverse partners komen projecten tot stand die voor financiering aan de gemeente worden voorgelegd. Het hiervoor beschikbaar gestelde krediet kan flexibel ingezet worden om als cofinanciering te dienen bij het realiseren van diverse plannen met betrekking tot reconstructie.

Voeding: In 2003 is een reserve gevormd van € 100.000. Daar is in 2005 € 500.000 aan toegevoegd.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: Deze reserve is gedeeltelijk gekoppeld aan het krediet 'uitvoering van reconstructie- en gebiedsplannen'. In 2021 zijn de laatste uitgaven gedaan van dit krediet. Conform de toelichting bij deze reserve in de jaarrekening 2020, is deze reserve opgeheven. Het restant is toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve Bereikbaarheidsagenda

Doel: deze reserve is bestemd om direct middelen beschikbaar te hebben om uitvoering te kunnen geven aan de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant. Voeding: jaarlijks wordt € 70.000 aan deze reserve toegevoegd vanuit de exploitatie welke middelen ingezet kunnen worden ter dekking van het jaarlijks benodigde werkbudget.

Daarnaast zal ter dekking van de uiteindelijke uitvoeringsprojecten m.i.v. 2019 voor een periode van 6 jaar een bedrag van jaarlijks € 500.000 aan deze reserve worden toegevoegd vanuit de Algemene Reserve.

Maximale omvang: voor deze reserve is geen uiteindelijke maximale omvang bepaald.

Toelichting: op 11 oktober 2018 heeft de raad toestemming verleend aan het college voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2020. Het doel van de Bereikbaarheidsagenda is het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant nu en in de toekomst.

Specifieke doelstelling van de samenwerkingsovereenkomst is het vastleggen van regionale afspraken over samenwerking en financiering voor de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda. Jaarlijks wordt € 70.000 aan deze reserve toegevoegd. Voor het jaarlijks benodigd werkbudget van gemiddeld € 70.000 (gemeentelijke bijdrage in de studie Bundelroutes Zuidoost-Brabant, kosten programmeer team Bereikbaarheidsagenda en overige kosten), wordt telkens aan de raad een krediet gevraagd welke wordt gedekt door een onttrekking uit deze reserve.

Daarnaast is deze reserve bedoeld voor projecten die voortkomen uit de studie Bundelroute. Hiermee kan in de tijd gekozen worden voor een gefaseerde aanpak qua uitvoering.

Bij de programmabegroting 2019 is voorgesteld om jaarlijks een bedrag van € 500.000 voor dit doel toe te voegen aan deze reserve vanuit de algemene reserve gedurende 6 jaar, zodat direct middelen beschikbaar zijn als keuzen worden voorgelegd. De totale investeringsbandbreedte voor Laarbeek voor het Bereikbaarheidsakkoord ligt naar verwachting tussen de € 1 miljoen en € 10 miljoen.

Reserve Bomenfonds

Doel: De reserve is bedoeld voor het compenseren van boomschades.

Voeding: Jaarlijks wordt het exploitatie-overschot van bomenonderhoud aan deze reserve toegevoegd. Eventuele exploitatietekorten worden niet aan deze reserve onttrokken.

Maximale omvang: Onder normale omstandigheden is het maximum gesteld op een omvang van € 150.000. Eenmalig is € 200.000 gestort in deze reserve als zijnde schadevergoeding, die ontstaan is door graafwerkzaamheden bij de aanleg van glasvezel. Hierdoor komt deze reserve (tijdelijk) boven het vastgestelde maximum. Aangezien in de begroting is opgenomen dat deze reserve als dekking zal dienen voor de eerste jaarschijven van het bomenvervangingsplan én de overschrijding van het maximum tijdelijk is, wordt (net als bij de jaarrekening 2020) voorgesteld om deze reserve niet af te romen. Na uitvoering van de eerste jaarschijven van het bomenvervangingsplan, zal deze reserve weer tot onder het maximum dalen.

Toelichting: Er ligt een directe relatie tussen de omvang van de gecompenseerde boomschades en de herplantverplichting.

Reserve Kunst- en cultuurfonds

Doel: De doelstelling van deze reserve is het (mede)financieren van beeldende kunstopdrachten en/of vormgeving in de openbare ruimte en het financieel ondersteunen van incidentele activiteiten/projecten of vernieuwende initiatieven in het kader van de culturele infrastructuur.

Voeding: In het verleden werd per verkochte m2 bouwgrond een bedrag toegevoegd aan deze reserve. Sinds 2016 is de BBV gewijzigd waarbij het opnemen van bijdragen aan reserves vanuit de grondexploitatie niet meer is toegestaan.

Maximale omvang: € 500.000. Het maximum wordt in 2021 niet overschreden.

Reserve Recreatie en toerisme

Doel: Deze reserve is ingesteld om eenmalige projecten in het kader van uitvoering van de Nota recreatie en toerisme te kunnen realiseren. Inmiddels is de Nota recreatie en toerisme vervangen door het programma 'Laarbeek, Waterpoort van de Peel'.

Voeding: De reserve is eenmalig gevoed.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: De reserve zal in de loop van de komende jaren, afhankelijk van de uitvoering van projecten zoals ze zijn opgenomen in het programma "Laarbeek, Waterpoort van de Peel", volledig besteed worden.

Reserve Sociale activering

Doel: Deze reserve is in het verleden ontstaan uit de opheffing Stichting Banenpool Gemert. De reserve wordt besteed voor diverse projecten in het kader van armoedebeleid.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: Door jaarlijkse rentetoevoeging aan deze reserve in het verleden is een overschot ontstaan van € 40.000. Dit bedrag blijft beschikbaar voor nieuwe initiatieven in het kader van sociale activering of armoedebestrijding.

Reserve Sociaal Domein

Doel: Deze reserve is bedoeld om resultaten die ontstaan bij de taken in het sociaal domein (WMO, Jeugd en BMS) te egaliseren. In 2015 werd een overschot gerealiseerd terwijl in de toekomst tekorten begroot werden. Vanwege hoge extra kosten voor decentralisaties was deze reserve eind 2019 geheel opgesoupeerd.

Voeding: In eerste instantie was deze reserve opgeheven conform raadsvoorstel 'Actualisatie (bestemmings)reserves 2020' en bijbehorend raadsbesluit (dd. 25-06-2020), maar is bij de 2e Tussenrapportage 2020 (raadsbesluit 05-11-2020) gereactiveerd. Daarbij zijn vanwege de onzekerheden met betrekking tot de te verwachte kosten binnen het Sociaal Domein de te (verwachten) beschikbare middelen gestort in deze reserve en is bij de jaarrekening 2020 het werkelijke saldo met deze reserve vereffend.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Dorpsontwikkelingsplannen

Doel: Deze reserve had tot doel om een aantal projecten te financieren die opgenomen zijn in de vastgestelde Idop-plannen. Inmiddels zijn alle Idop-plannen uitgevoerd en kan het resterende deel besteed worden aan allerlei initiatieven om de dorpen mooier te maken.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Accommodatiebeleid

Doel: Deze reserve is ingesteld om uitvoering te kunnen geven aan de Nota accommodatiebeleid welzijnsinstellingen (raadsbesluit 31 januari 2008). Bij de besteding van deze reserve draait het om een tegemoetkoming in het oplossen van knelpunten met betrekking tot accommodatievraagstukken. In de nota wordt aan de besteding van deze reserve twee voorwaarden verbonden:

- a) de accommodatie mag niet in eigendom zijn van de gemeente, en
- b) de Maximale bijdrage is 3 maal de jaarsubsidie met een maximum van € 25.000.

Jaarlijks wordt € 15.000 toegevoegd voor incidentele welzijnsdoelen.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Duurzaamheidsfonds

Met het vaststellen van de programmabegroting 2016 heeft de raad ingestemd met de vorming van de reserve 'Duurzaamheidsfonds'.

Doel: Deze reserve is bestemd om allerlei maatregelen te stimuleren die in het kader van duurzaamheid getroffen worden. Het verduurzamen van Laarbeek is een speerpunt van beleid en daarom is destijds € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld via deze reserve.

Voeding: In 2016 is eenmalig € 1,0 miljoen aan deze reserve toegevoegd. Het bedrag werd onttrokken aan de Algemene Reserve.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Duurzaamheidsleningen Laarbeek

Doel: De duurzaamheidslening biedt een impuls voor het energiezuinig maken van de woningvoorraad waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de bovenlokale doelstellingen zoals deze onder meer te vinden zijn in het 'Energieakkoord voor duurzame groei'. En de gezamenlijke investeringsagenda 'Naar een duurzaam Nederland'.

Voeding: in 2018 is eenmalig € 350.000 aan deze reserve toegevoegd door verlaging van het beschikbare krediet 'Uitwerking duurzaamheid' cq onttrekking uit de reserve 'Duurzaamheidsfonds'.

Maximale omvang: voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Stimuleringsregeling duurzame warmte nieuwbouw

Doel: de doelstelling van de Stimuleringsregeling is het realiseren van nieuwbouw zonder aardgasaansluiting en met duurzame voorzieningen voor het opwekken en/of distribueren van duurzame warmte. De Stimuleringsregeling biedt hiermee een impuls voor het toepassen van aardgasvrije alternatieven in de nieuwbouw en vergemakkelijkt de transitie naar aardgasvrij bouwen, op het moment dat de verplichting daartoe voor veel nieuwbouwprojecten die in ontwikkeling zijn onverwacht komt.

Voeding: in 2018 is eenmalig € 150.000 aan deze reserve toegevoegd door verlaging van het beschikbare krediet 'Uitwerking visie duurzaamheid' cq onttrekking uit de reserve 'Duurzaamheidsfonds'.

Maximale omvang: voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Flexibele beloning

Doel: Deze reserve is ingesteld om het personeel flexibel te belonen. Flexibele beloning wordt alleen toegekend als een uitzonderlijke prestatie geleverd is. Met het Georganiseerd Overleg (GO) is overeengekomen dat een dergelijke (extra) beloning kort na de geleverde prestatie wordt uitgekeerd om de relatie

tussen prestatie en waardering tot uiting te brengen. Met het GO is afgesproken dat de budgetten die niet uitgekeerd zijn, beschikbaar blijven voor het belonen in de toekomst, hiermee zijn de budgetten dus gelabeld.

Voeding: De reserve wordt jaarlijks gevoed ten laste van de exploitatie met het overschot van het budget voor flexibele beloning.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Opleiden en ontwikkelen

Doel: deze reserve is ingesteld om zowel te voorkomen dat beschikbaar opleidingsbudget dat in enig jaar niet besteedt wordt invloed heeft op het resultaat van de Programmarekening, maar ook voor het financieren van diverse ontwikkelingstrajecten.

Voeding: in 2020 is een eenmalige storting gedaan van € 200.000 afkomstig uit de reserves Opleidingen en Organisatieontwikkelingen, conform raadsvoorstel 'Actualisatie (bestemmings)reserves 2020 en bijbehorend raadsbesluit (dd. 25-06-2020).

Maximale omvang: indien de reserve het plafond van € 200.000 overstijgt dient deze te worden afgeroomd ten gunste van de Algemene reserve.

Reserve NUP-gelden (e-overheid)

Doel: De reserve heeft als doel het financieren van projecten die onderdeel uitmaken van het Nationaal Uitvoeringsprogramma E-overheid.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: deze reserve is een activareserve en heeft de aard van een afschrijvingsreserve. In 2021 zijn de laatste afschrijvingskosten ten laste gebracht van deze reserve. De stand per balansdatum bedraagt € 0, de reserve is opgeheven.

Reserve incidenteel nieuw beleid

Doel: Deze reserve is in het leven geroepen om het saldo van de stelpost Incidenteel nieuw beleid beschikbaar te houden, als beleidswensen niet in het huidige dienstjaar tot realisatie komen.

Voeding: De mutatie op deze reserve betreft het saldo van de stelpost incidenteel nieuw beleid. Per jaar wordt het restantbudget bepaald. Dit budget wordt in een volgend dienstjaar weer beschikbaar gesteld voor de bedoelde incidentele beleidswensen.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: Het kan voorkomen dat ingestemd wordt met een beleidswijziging. Tegelijk met het besluit wordt vaak een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het beleid. In geval dat de kosten in een later dienstjaar gemaakt worden, verdwijnt het budget automatisch in het rekeningsaldo. Om dit te voorkomen kan het budget tijdelijk toegevoegd worden aan de reserve incidenteel nieuw beleid. Dit heeft tot gevolg dat over dergelijk incidenteel nieuw beleid niet opnieuw dekking gevonden moet worden in het latere dienstjaar.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

Doel: De reserve bovenwijkse voorzieningen biedt ruimte voor eenmalige dekking van investeringen, die vallen binnen de context van bovenwijkse voorzieningen. In 2011 is de nota (fonds) bovenwijkse voorzieningen gemaakt waarin de spelregels en criteria (paragraaf 3.3 van de nota) zijn opgenomen met betrekking tot de voeding en besteding van deze reserve.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied

Doel: Deze reserve wordt besteed voor het uitvoeren van een aantal projecten die opgenomen zijn in de Structuurvisie.

Voeding: In 2011 zijn alle bedragen die ontvangen zijn in het kader van de BIO-regeling aan deze reserve toegevoegd. Ook zijn ontvangen bedragen in het kader van Ruimte-voor-ruimte aan deze reserve toegevoegd. Er wordt geen rente aan deze reserve toegevoegd.

Maximale omvang: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Toelichting: Hoewel niet juridisch afdwingbaar heeft de gemeente in de Structuurvisie een aantal maatregelen opgenomen die de kwaliteit van het buitengebied bevorderen. Dergelijke maatregelen worden bekostigd uit deze reserve. Ook is een aantal bijdragen ontvangen van externe partijen. De betreffende bedragen zijn bedoeld als compensatie voor verloren natuur. Afgesproken is (hoewel juridisch niet afdwingbaar) om de ontvangen bijdragen uit te geven aan het verbeteren van de kwaliteit van het buitengebied.

Reserve Corona (Covid-19)

Doel: Deze reserve is bedoeld ter dekking van grote onzekerheden met betrekking tot de te verwachten extra kosten en/of lagere opbrengsten als gevolg van de Coronacrisis.

Voeding: In de septembercirculaire 2020 voor de uitkering uit het gemeentefonds resulteerde als gevolg van een herberekening een aanvullende uitkering van ruim 1 miljoen euro. Hiervan is een deel gecorrigeerd ten behoeve van het compensatiepakket Corona, met als gevolg een aanvullende correctie voor Participatie (WSW oud). Per saldo hebben we extra middelen ontvangen voor een bedrag van € 517.000. Conform de 2e Tussenrapportage 2020 (raadsbesluit 05-11-2020) is dit bedrag geheel toegevoegd aan de reserve Corona.

Maximale hoogte: Voor deze reserve is geen maximale omvang bepaald.

Reserve Grondexploitatie-risico

Doel: De reserve Grondexploitatie-risico fungeert als bedrijfsbuffer voor het opvangen van risico's die inherent zijn aan de bouwgrondexploitatie.

Voeding: Bij het realiseren van winst uit de diverse bestemmingsplannen wordt aan de raad voorgesteld om deze winst toegevoegd aan deze reserve. In geval van verwachte verliezen wordt de voorziening voor grondexploitaties aangepast en gemuteerd op de reserve grondexploitatie.

Maximale omvang: Met instemming van de Grondnota 2020 heeft de raad (dd. 05-11-2020) besloten dat het plafond voor deze reserve bedraagt: de gekwantificeerde risico's in de Monte Carlo Analyse vermeerderd met een bedrag van € 2 miljoen. Hiermee wordt betracht voldoende tegenvallers af te kunnen dekken en een doeltreffend grondbedrijf te kunnen voeren, passend bij de doelstellingen van het grondbedrijf.

AFSCHRIJVINGSRESERVES

Afschrijvingsreserves

Doel: De afschrijvingsreserves worden in stand gehouden ter dekking van de afschrijvingslasten van de bijbehorende investeringsprojecten.

Voeding: Goedkeuring door de gemeenteraad van verschillende investeringskredieten.

Maximale omvang: De maximale omvang van deze reserve is niet bepaald. Elk jaar moet de omvang van de reserve gelijk zijn aan de omvang van de boekwaarde van de activa die ten laste van deze reserve worden afgeschreven.

	31-12-2021	31-12-2020
VOORZIENINGEN	8.031	7.526
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.485	2.573
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.040	1.394
Voor derden bekleemde middelen	3.505	3.559

Het verloop van de voorzieningen in het verslagjaar is als volgt:

Voorzieningen	Saldo per 1-1-2021	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo per 31-12-2021
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.573	72	121	39	2.485
Voorziening Wachtgeld/pensioen voorm. B&W	2.399	72	121		2.350
Voorziening incidentele personeelslasten	39			39	
Voorziening Risico Attero 2015-2017	135				135
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.394	1.880	1.233		2.040
Voorziening Onderhoud gebouwen	68	422	400		91
Voorziening Onderhoud schoolgebouwen	16	26	10		31
Voorziening onderhoud waterbeheer		308	6		302
Onderhoudsegalisatievoorzieningen wegen	1.309	1.123	817		1.616
Voorzieningen voor derden bekleemde middelen	3.559		54		3.505
Voorziening Egalisatie rioolheffing	3.559		54		3.505
Totaal voorzieningen	7.526	1.952	1.408	39	8.031

Toelichting op de voorzieningen

VOORZIENING VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

Voorziening Wachtgeld/Pensioenverplichtingen voormalige wethouders

Doel: Deze voorziening is ingesteld om aan de toekomstige wachtgeld- en pensioenverplichtingen van voormalig wethouders te kunnen voldoen. Naast deze toekomstige verplichtingen wordt via deze voorziening ook lopende pensioenen verplichtingen betaald.

Voeding: De voorziening wordt jaarlijks gevoed ten laste van de exploitatie. De noodzakelijke omvang van deze voorziening wordt elk jaar herrekend door een accountant. Ook wordt jaarlijks rente aan deze voorziening toegevoegd.

Maximale omvang: De omvang is gerelateerd aan de bestaande verplichtingen.

Voorziening incidentele personeelslasten

Doel: Deze voorziening is in 2019 ingesteld om mogelijke lasten, als gevolg van verplichtingen, voortvloeiend uit de Wet Verbetering Poortwachter op te kunnen vangen.

Voeding: Eenmalig is een bedrag van € 39.000 onttrokken uit de Algemene reserve. Hiermee zijn de personele lasten van desbetreffende medewerker tot en met het einde van het derde ziektejaar afgedekt. Uitgangspunt daarbij was dat het redelijkerwijs werd geacht dat daarna de medewerker een nieuw baan zou hebben gevonden. Hierdoor werd geacht dat geen aanspraak zou worden gemaakt op de periode van WW-recht gedurende maximaal 28 maanden (maximale last € 98.000). Inmiddels is de betrokkene weer volledig aan het werk en kan de voorziening vrijvallen in de jaarrekening 2021.

Voorziening risico Attero 2015-2017

Het Nederlandse Arbitrage Instituut (NAI) heeft in de arbitrageprocedure op 25 augustus 2020 bepaald dat de Brabantse gewesten Attero moeten compenseren voor de minderlevering van brandbaar restafval voor de periode 2016-januari 2017. De gewesten en gemeenten, verenigd in de Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant (VvC) zijn hierbij veroordeeld tot betaling van een naheffing aan Attero vanwege de minderlevering van huishoudelijk afval in het jaar 2015, 2016 en januari 2017. Vervolgens is eind 2020 door het VvC een procedure gestart om het vonnis door de rechter te laten vernietigen. Deze procedure loopt nog steeds. Onze regio wordt in de VvC vertegenwoordigd door het MRE. Op basis van de huidige stand van zaken is ervoor gekozen om hiervoor op basis van het aantal inwoners in het MRE een voorziening te treffen voor een bedrag van € 135.000. Indien niet inwoneraantal maar werkelijke minderlevering als verdeelsleutel wordt bepaald, zal dit voor Laarbeek mogelijk ongunstiger uitvallen.

ONDERHOUDSVOORZIENINGEN

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel: Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is een meerjarig onderhoud plan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit plan is de basis voor de planning van het onderhoud aan gemeentelijke gebouwen. Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen.

Voeding: De voeding geschiedt door een jaarlijkse storting in de voorziening ten laste van de taakvelden in de exploitatie waar de diverse gemeentelijke gebouwen onder zijn verantwoord.

Maximale omvang: De omvang is gerelateerd aan de berekende uitgaven voor onderhoud.

Voorziening onderhoud brede scholen

Doel: Voor het onderhoud van de zogenaamde Brede Scholen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit plan is de basis voor de planning van het onderhoud aan deze gebouwen. Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen.

De formalisering van de voorziening dient echter nog plaats te vinden. Dat hangt samen met de totstandkoming van een overeenkomst met het bestuur van de scholen met betrekking tot de kosten van de gezamenlijke ruimtes.

Voeding: De voeding geschiedt door een jaarlijkse storting in de voorziening ten laste van de taakvelden in de exploitatie waar de brede scholen onder zijn verantwoord.

Voorziening onderhoud wegen

Doel: Voor het onderhoud van de wegen is een beleidsplan verhardingenbeheer opgesteld. Dit plan is de basis voor de planning van het wegenonderhoud. Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen. Voeding: Overschotten in de exploitatie op het taakveld wegen in enig jaar worden aan deze voorziening toegevoegd, tekorten worden hieraan onttrokken.

Maximale omvang: De omvang is gerelateerd aan de berekende uitgaven voor onderhoud.

Voorziening Onderhoud waterbeheer

Doel: Om verdroging en vernatting te voorkomen is een waterbeheerplan noodzakelijk voor het optimaal functioneren van de waterelementen. Uit inventarisatie zijn alle grote waterelementen opgenomen in een meerjarig onderhoudsplan. In dit plan staat dat al het achterstallig onderhoud binnen 10 jaar in de gemeente Laarbeek wordt ingelopen. Evenals een upgradering van het watersysteem De Groene Long. Er is een onderhoudsvoorziening ingesteld om financiële pieken in de exploitatie te voorkomen.

Voeding: in 2021 heeft een incidentele storting plaatsgevonden van € 285.926 vanuit de reserve incidenteel nieuw beleid en zal vanaf 2021 een structurele dotatie plaatsvinden van € 19.250 in verband met vrijvallende kapitaallasten omdat baggeren en uitdiepen is opgenomen in deze onderhoudsvoorziening.

VOORZIENINGEN INZAKE VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN MET SPECIFIEK BESTEDINGSDOEL

Voorziening egalisatie rioolheffing

De middelen opgelegde rioolheffing van derden verkregen middelen (beklemde middelen) mogen niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief grond- en hemelwatervoorzieningen) worden aangewend ofwel hebben een relatie met de verbrede watertaken.

Doel: Voor het onderhoud en de vervanging van de riolering is een onderhouds- en vervangingsplan opgesteld (Raadsbesluit 12 december 2012). Deze voorziening is ter egalisatie ingesteld om grote schommelingen binnen de exploitatie te voorkomen.

Voeding: Overschotten op het taakveld riolering in enig jaar worden aan deze voorziening toegevoegd, tekorten worden hier aan onttrokken. Maximale omvang: De omvang is afhankelijk van de geplande werkzaamheden conform het onderhouds- en vervangingsplan vGRP+.

	31-12-2021	31-12-2020
VASTE SCHULD	21.517	25.692
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instellingen	21.513	25.672
Waarborgsommen	4	19

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het verslagjaar:

	Saldo 1-1-2020	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021	Rentelast 2021
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.672	0	4.159	21.513	326
Waarborgsommen	19	0	15	4	0
Totaal vaste schulden	25.692	0	4.174	21.517	326

	31-12-2021	31-12-2020
VLOTTENDE SCHULD	4.561	7.316
Overige kasgeldleningen		3.000
Overige schulden	4.561	4.316

	31-12-2021	31-12-2020
OVERLOPENDE PASSIVA	2.903	2.132
Kruisposten		
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	465	27
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid		15
Overige overlopende passiva	2.438	2.072
Vooruit ontvangen bedragen overig (niet-overheid)		18

Een specificatie en het verloop van de vooruitontvangen bedragen worden in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 1-1-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen/ terugbetaald	Saldo 31-12-2021
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk				
Ministerie VWS: Uitkering Regeling Sportakkoord 2020	23	0	23	0
Ministerie VROM: RGHS	4	0	4	0
RVO: regeling huisvesting aandachtsgroepen 2021	0	465	0	465

Subtotaal	27	465	27	465
Vooruitontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen				
SRE: budget stedelijke vernieuwing	15	0	15	0
Subtotaal	15	0	15	0
Overige vooruitontvangen bedragen				
BIO-bijdrage	18	0	18	0
Subtotaal	18	0	18	0
Totaal vooruitontvangen	60	465	60	465

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Verstreken van garanties

In de financiële verordening gemeente Laarbeek 2014 staat in artikel 9 (financieringsfunctie), lid 4, dat het verstrekken van leningen en garanties uitsluitend wordt gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden.

Het college motiveert in zijn besluiten het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Verstrekt aan	Aard	Restant-schuld bij overname	Restant risicobedrag 1-1-2021	Restant risicobedrag 31-12-2021	Betalingen gedurende 2021
Stichting Woonpartners	garantstelling	24.791	5.250	5.379	0
WoCom	garantstelling	98.671	36.759	38.369	0
Woningbouwvereniging Bergopwaarts	garantstelling	15.944	0	166	0
Woningbouwvereniging Volksbelang	garantstelling	6.726	0	30	0
Garantstellingen		146.132	42.009	43.943	0

Langlopende contracten

Binnen de gemeente zijn diverse langlopende contracten afgesloten. Contracten worden vastgelegd in het zaaksysteem E-Suite. Middels signalering worden contractbeheerders op de hoogte gebracht van de einddatum van contracten. Risico's van het niet tijdig beëindigen van contracten en overeenkomsten worden hierdoor beperkt.

Onderstaand zijn de langlopende overeenkomsten opgenomen met een jaarbedrag van € 10.000 en hoger.

Dienst/product	Jaarbedrag	Einddatum contract
Leverancier gas en elektra	PxQ	1-1-2024
Multifunctionals (printers) lease	PxQ	30-9-2025
Postdiensten	PxQ	31-5-2021

Payrolling	PxQ	1-2-2024
ICT Hardware	PxQ	1-11-2023
Schoonmaak	101.000	30-9-2024
Software applicaties	46.998	16-4-2023
Accountantsdiensten	33.500	1-6-2023
Webcast	9.807	10-12-2024
Huurovereenkomsten	369.887	Diverse
Netwerkbeheerder (gas en elektra)	PXQ	Onbepaalde tijd
Beveiliging	11.770	Jaarlijks stilzwijgend verlengd
Publicatiediensten	10.000	Jaarlijks stilzwijgend verlengd
Totaal langlopende contracten	646.962	

Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Senzer heeft over het boekjaar 2021 een positief resultaat behaald. Onderdeel van dit positief resultaat zijn de niet bestede middelen voor de Tozo regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). In totaal is er €4,8 miljoen aan positief resultaat voor de Tozo en voor de gemeente Laarbeek betreft dit € 652.603. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming 2021 door het algemeen bestuur van Senzer ontstaat een vordering van de gemeente op Senzer voor dit bedrag. Deze niet bestede Tozo middelen dienen wij weer terug te betalen aan het Rijk (schuld aan het Rijk). Zowel de vordering als de schuld zijn niet in de jaarrekening 2021 verwerkt maar in deze paragraaf opgenomen.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Spelregels over waardering en afschrijvingsbeleid zijn vastgelegd in de 'Financiële verordening gemeente Laarbeek 2014' (in werking tot en met 30 juni 2019) en in de 'Financiële verordening Gemeente Laarbeek 2019' (van kracht per 1 juli 2019).

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

De uitkering gemeentefonds is gebaseerd op de meest recente circulaire van het ministerie van BZK. Voor zover maatstaven nog niet definitief vastgesteld zijn, hanteren wij onze eigen raming. Voor wat betreft het accres gaan wij uit van de laatst verwerkte stand zoals die in de septembercirculaire is opgenomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

		Primitieve begroting	Begroting	Rekening	Vershil
(bedragen x 1.000)		2021	2021	2021	
Lasten		57.331	62.778	56.422	6.356
1	Burger en bestuur	5.973	5.832	5.484	348
2	Veiligheid	1.812	1.833	1.759	74
3	Woon- en leefklimaat	7.916	9.480	8.644	835
4	Economie en werkgelegenheid	17.301	21.566	15.755	5.811
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	16.338	16.402	16.193	209
6	Financiën en bedrijfsvoering	0			
	Algemene dekkingsmiddelen	375	188	881	-693
	Overhead	7.422	7.358	7.706	-348
	Onvoorzien	75			
	Vennootschapsbelasting	120	120		120
Baten		56.647	64.355	60.200	-4.154
1	Burger en bestuur	5.240	5.156	5.049	-107
2	Veiligheid	111	88	79	-9
3	Woon- en leefklimaat	1.053	2.564	2.596	32
4	Economie en werkgelegenheid	12.232	15.964	11.544	-4.420
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	753	1.106	1.072	-35
6	Financiën en bedrijfsvoering	0	79	26	-53
	Algemene dekkingsmiddelen	36.713	38.935	39.239	304
	Overhead	544	462	596	134
Saldo van baten en lasten		-684	1.576	3.778	2.202
Stortingen in reserves		710	7.051	8.086	-1.035
Onttrekkingen aan reserves		1.522	7.244	6.600	-644
Gerealiseerd resultaat		128	1.769	2.292	523

Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

(Bedragen x 1.000)

		Saldo
Primitieve begroting		15
2e Tussenrapportage 2021	Bijstelling diverse posten	-15
Saldo onvoorzien eind 2021		0

		Saldo
Primitieve begroting		60
Raad 20 mei 2021	Vorbereiding vervangen brug Stapweg Beek en Donk	-25
2e Tussenrapportage 2021	Aanschaf mobiele airco's Ontmoetingscentrum Beek en Donk	-8
2e Tussenrapportage 2021	Bijstelling diverse posten	-24
2e Tussenrapportage 2021	Oplaadpaal t.b.v. dienstauto bode/landmeter	-3
Saldo onvoorzien eind 2021		0

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Onderstaand overzicht geeft een nadere specificatie van de incidentele verschillen tussen de begroting en rekening 2021 per programma.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	Baten		Lasten	
Burger en Bestuur		-139		323
College van burgemeester en wethouders			Voordelig	63
Rekenkamercommissie			Voordelig	32
Riolering	Nadelig	-309	Voordelig	164
Huisvuil	Voordelig	154	Voordelig	36
Milieustraat	Voordelig	16	Voordelig	28
Woon- en leefklimaat		-805		543
Mutaties reserves	Nadelig	-857	Nadelig	-187
Onderhoud verharde wegen	Voordelig	39		
Sneeuw- en gladheidsbestrijding	Nadelig	-42	Voordelig	28
Openbare verlichting			Voordelig	54
Landschapsbeleid			Voordelig	234
Openbaar groen			Voordelig	94
Bomenbeheer				-13
Milieu: algemeen	Voordelig	3	Nadelig	133
Energiebeheer			Voordelig	55
Algemeen: ruimtelijke ordening	Voordelig	44	Voordelig	16
Omgevingswet			Voordelig	30
Bestemmings- en structuurplannen	Voordelig	58	Voordelig	99
Leges bouwvergunningen	Nadelig	-50		
Economie en werkgelegenheid		-4.262		4.966
Grondexploitatie	Nadelig	-3.584	Voordelig	4.606
Bestemmingsplan Bemmer IV	Voordelig	649	Nadelig	-524
Mutaties reserves	Voordelig	155	Nadelig	-834
Economische aangelegenheden	Voordelig	59	Voordelig	24

Alg.: toerisme en recreatie			Voordelig	30
Bijstand aan zelfstandigen	Nadelig	-1.603	Voordelig	1.595
Algemeen: bijstandsverlening	Voordelig	62	Voordelig	4
Re-integratie			Voordelig	65
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs		9		86
Mutaties reserves	Voordelig	42		
Leerlingenvervoer	Nadelig	-1	Voordelig	104
Sporthal D'n Ekker, Beek en Donk	Nadelig	-40		
Sportpark 't Heereind			Voordelig	31
Statushouders/asielzoekers	Voordelig	12	Voordelig	34
Algemeen maatschappelijk werk			Voordelig	48
Samenlevingsopbouw			Nadelig	-35
Jeugdwerk	Nadelig	-4	Nadelig	-61
Eerstelijnsloket Jeugd			Voordelig	49
Eerstelijnsloket Jeugd			Voordelig	129
Voorzieningen voor gehandicapten (immaterieel)		0	Voordelig	27
Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo		0	Voordelig	36
PGB Wmo		0	Nadelig	-33
Jeugdzorg		0	Nadelig	-243
Financiën en bedrijfsvoering		352		-831
Personeelskosten	Voordelig	116	Nadelig	-186
Juridische advisering		0	Nadelig	-45
Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)			Nadelig	-27
Onroerende-zaakbelasting gebruikers niet-woningen	Nadelig	-28		0
Onroerende-zaakbelasting eigenaren niet-woningen	Nadelig	-25		0
Uitkering gemeentefonds	Voordelig	117		0
Groenstroken	Nadelig	-53		0
Algemene lasten en baten	Voordelig	225	Nadelig	-693
Vennootschapsbelasting (Vpb)		0	Voordelig	120
Totaal generaal		-4.845		5.087

In de programmaverantwoording van deze jaarstukken zijn per programma en onderliggende taakvelden de financiële afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting uitgebreid toegelicht.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onderstaande tabel geeft de structurele reservemutaties per programma weer.

	Begroting 2021		Rekening
(bedragen x 1.000)	Primitief	Gewijzigd	2021
Stortingen in reserves	15	15	15
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	15	15	15
Dotatie reserve accommodatiebeleid	15	15	15
Onttrekkingen uit reserves	798	882	879
Burger en bestuur	1	1	1
Afschr.R.: Riolering Bosscheweg BD	1	1	1
Woon- en leefklimaat	16	101	93
Afschr.R.: Herinrichting Oranjeplein MH	16	21	21
Afschr.R.: Afkoopsom oh en expl VRI N279		7	
Afschr.R.: Oude armaturen OV		73	73
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	559	559	563
Afschr.R.: Reserve voorzieningencluster Beek	72	72	73
Afschr.R.: Nieuwbouw Sporthal Dn Ekker	47	47	56
Afschr.R.: Uitbr Commanderij College schoolwon.	63	63	58
Afschr.R.: Nieuwbouw Commanderij College	92	92	92
Afschr.R.: verbouwing Buurthuis Mariahout	2	2	2
Afschr.R.: aanpassing/uitbr Ontmoetingscentrum BD	13	13	13
Afschr.R.: Voorz.cluster Donk (Raagten)	53	53	53
Afschr.R.: Dorpshuis Lieshout	33	33	33
Afschr.R.: BS Fontein	34	34	35
Afschr.R.: NB BS Heindert/Driehoek;VZ cluster AR	107	107	107
Afschr.R.: Verbouwing MF De Dreef tbv scouting AR	41	41	41
Financiën en bedrijfsvoering	221	221	221
Afschr.R.: Reserve nieuwbouw gemeentewerf	25	25	25

Afschr.R.: Reserve nieuwbouw gemeentehuis	196	196	190
Afschr.R.: Reserve aanpassingen gemeentehuis			6
Totaal structurele reservemutaties	783	867	864

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

		Begroting na wijziging			Realisatie			Afwijking		
		(bedragen x 1.000)								
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma										
1	Burger en bestuur	5.156	5.832	-676	5.049	5.484	-435	-107	348	241
2	Veiligheid	88	1.833	-1.745	79	1.759	-1.680	-9	74	66
3	Woon- en leefklimaat	2.564	9.480	-6.916	2.596	8.644	-6.049	32	835	867
4	Economie en werkgelegenheid	15.964	21.566	-5.601	11.544	15.755	-4.211	-4.420	5.811	1.391
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	1.106	16.402	-15.296	1.072	16.193	-15.121	-35	209	174
6	Financiën en bedrijfsvoering	290	305	-15	476	878	-401	186	-573	-387
Totaal programma's		25.168	55.417	-30.249	20.816	48.712	-27.896	-4.353	6.705	2.352
Algemene dekkingsmiddelen										
	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	32.969		32.969	33.086		33.086	117		117
	Belastingen Overig	27		27	28		28	1		1
	OZB niet-woningen	2.076		2.076	2.022		2.022	-54		-54
	OZB woningen	3.615		3.611	3.615		3.611			-1
	Treasury	37		37	37		37			
Totaal algemene dekkingsmiddelen		38.725		38.721	38.788		38.784	64		64
	Ondersteuning organisatie	462	7.358	-6.896	596	7.706	-7.110	134	-348	-214
	Onvoorzien									
Gerealiseerd resultaat van Baten en Lasten		64.355	62.778	1.576	60.200	56.422	3.778	-4.154	6.356	2.202
Toevoeging/onttrekking aan reserves										
1	Burger en bestuur	43		43	43		43			
2	Veiligheid									
3	Woon- en leefklimaat	3.902	2.959	943	3.045	3.146	-101	-857	-187	-1.045

4	Economie en werkgelegenheid	817	386	431	971	1.219	-248	155	-834	-679
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	1.441	1.223	217	1.483	1.223	259	42		42
6	Financiën en bedrijfsvoering	1.041	2.484	-1.442	1.058	2.497	-1.439	17	-13	3
	Totaal mutaties reserves	7.244	7.051	193	6.600	8.086	-1.486	-644	-1.035	-1.679
	Gerealiseerd resultaat	71.599	69.830	1.769	66.800	64.508	2.292	-4.799	5.322	523

Analyse begrotingsafwijkingen

Hiervoor is reeds per programma en voor algemene dekkingsmiddelen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a, moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet (GW) zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van deze onrechtmatige relevantie van deze lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang. In geval van strijd met een wettelijke bepaling of met een door de raad genomen beslissing, is duidelijk dat e.e.a. niet "passend" is. Maar voor vele andere situaties is dit minder duidelijk. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeenteraad nader omschrijft op welke wijze dan wel onder welke omstandigheden overschrijdingen op grond van begrote lasten als "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" kunnen worden beschouwd. Naar ons oordeel passen de hiervoor geanalyseerde overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid. De overschrijdingen van de lasten op de programma's passen dan ook binnen het goedgekeurde beleid.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op de gemeente Laarbeek. Het voor gemeente Laarbeek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevend en met een dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief diegenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionarissen worden aangemerkt

Gegevens 2021		
	JWM van de Ven	MLM van Heijnsbergen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking ?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.490	€ 89.571
Beloningen betaalbaar op termijn (minus wn-premie pensioen ABP)	€ 17.268	€ 16.427
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 110.757</i>	<i>€ 105.998</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2021	€ 110.757	€ 105.998
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020		
	JWM van de Ven	MLM van Heijnsbergen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier

Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking ?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 87.513	€ 84.465
Beloningen betaalbaar op termijn (minus wn-premie pensioen ABP)	€ 15.178	€ 14.134
<i>subtotaal</i>	<i>€ 102.691</i>	<i>€ 98.599</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 201.000
Totaal bezoldiging 2020	€ 102.691	€ 98.599

Gebeurtenissen na balansdatum

Het BBV schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de jaarrekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december, maar vóór het vaststellen van de jaarstukken. Gebeurtenissen na balansdatum moeten in de jaarrekening worden verwerkt als de gebeurtenis nadere informatie geeft over de feitelijke situatie per balansdatum.

Als de gebeurtenissen geen nadere informatie geven over de situatie per balansdatum worden de gebeurtenissen in deze paragraaf van de jaarrekening toegelicht.

Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening van de gemeente Laarbeek geen gebeurtenissen van betekenis met significante financiële gevolgen voorgedaan die in deze paragraaf vermeld moeten worden.

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
			Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	€ 34.217	Ja	€ 34.217	Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle R Indicator: B2/02	Aard controle R Indicator: B2/03	Aard controle R Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			€ 0	26	26	€ 592	€ 592	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Nee	Nee	Nee			

			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/12</i>				
			18	18	€ 3.315	€ 3.315				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/14</i>						
			€ 3.205	€ 3.205						
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/18</i>			Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/20</i>
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/22</i>						

BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T)	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03</i>			
			Ja	1.000	982			
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/07</i>		
			1 2019-620601	€ 67.773	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>
			RREW2020-00452081	€ 0	€ 0	0		Nee
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06</i>
			1 RHA2021-02362303	Kanters Onroerend Goed	€ 0	€ 0	0	0
			2 RHA2021-02368521	Fifty Nine Housing	€ 0	€ 0	0	0

			Kopie Projectnaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07</i>	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle R Indicator: C56/08</i>	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/09</i>	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/10</i>	
			1 <i>Kanters Onroerend Goed</i>	Ja	Ja	Ja	
			2 <i>Fifty Nine Housing</i>	Ja	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11</i>				
			Nee				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toesla	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Berekening bedrag uitvoeringskosten <i>Aard controle R Indicator: C62/02</i>	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>	
			0	€ 0	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	
		Gemeenten	€ 306.197	€ 0	€ 0	€ 0	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	
			1				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/08</i>	
			1				

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-00211412	€ 0	€ 0	Ja	Bestedingen 2020 voor een bedrag van € 18.723 zijn onterecht niet in de SiSa-bijlage verantwoordingsinformatie 2020 opgenomen.	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06					
			Ja					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
		1 061659 Gemeente Laarbeek	€ 2.743.636	€ 41.421	€ 167.992	€ 241	€ 13.032	

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/08							
		1	061659 Gemeente Laarbeek	€ 3.895							
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06			
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
				Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10				
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee				
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee				
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee				
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee				
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee				

			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			
			Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13			
			€ 0	€ 0	€ 0			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4,00 €	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	Aard controle R Indicator: G4A/06
			1 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo1	€ 1.113.778	€ 100.064	€ 6.343	€ 4.000
			2 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo2	€ 221.724	€ 10.157	€ 147	€ 0
			3 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo3	€ 183.197	€ 19.857	€ 0	€ 0

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/07</i>	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/08</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) <i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: G4A/10</i>	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) <i>Aard controle R Indicator: G4A/12</i>
			1 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo1	€ 0	300	23	€ 15.148
			2 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo2	€ 0	58	1	€ 0
			3 061659 Gemeente Laarbeek	Tozo3	€ 0	72	4	€ 0
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	0			

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 74.470	€ 95.651				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Onderhoud onroerende zaken	€ 17.233	€ 17.233			
			2 Investerings onroerende zaken	€ 12.952	€ 12.952			
			3 Beheer en exploitatie roerende zaken	€ 2.533		€ 2.533		
4 Overige kosten	€ 62.933			€ 62.933				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1035967	€ 85.142	€ 0	€ 25.000	€ 11.640	€ 25.000
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
1 1035967	Nee							
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 20.000	Ja	Ja			

Staat Personele capaciteit

Onderstaande tabel geeft inzicht in de personele sterkte in 2021 ten opzichte van 2020 (in fte's en loonsom).

(bedragen x 1.000)	rekening 2020		begroting 2021		rekening 2021	
Organisatie eenheid	formatie loonsom		formatie loonsom		formatie loonsom	
Formatief personeel:						
Raadsgriffie	1,61	147	1,61	154	1,61	156
Gemeentesecretaris	1	113	1	119	1	123
Staf	1	78	1	117	2	205
Afdeling Omgevingsbeheer	31,33	2.130	31,33	2.247	32,33	2.240
Afdeling Samenleving (vh: Dienstverlening en Informatie)	26,78	1.812	26,78	1.922	26,93	1.850
Afdeling Bedrijfsvoering	20,46	1.448	20,46	1.501	21,96	1.595
Afdeling Leefomgeving (vh: Beleid en Projecten)	22,83	1.812	22,83	1.897	28,72	1.875
Totaal generaal	105,01	7.540	105,01	7.957	114,55	8.044